

ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ Μ. ΜΑΛΙΚΟΥΤΗ
Βοηθοῦ τοῦ Γλωσσολογικοῦ Σπουδαστηρίου

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ

‘Ο Γεώργιος Ν. Χατζιδάκις ἔγεννήθη ἐν Μύρθιῳ Ἀγίου Βασιλείου Κρήτης τὴν 12ην Νοεμβρίου 1848, ἀπέθανε δὲ ἐν Ἀθήναις τὴν 26ην Ἰουνίου 1941.

Νέος εἰσέτι ἐπολέμησε κατὰ τὴν κρητικὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1866, τὸ δὲ 1868 ἥλθεν εἰς Ἀθήνας, ὅπου εἶχον ἡδη προσφύγει ἢ μῆτηρ μετὰ τῶν ἀδελφῶν του.

Ἐκτοτε ἀνακόψας τὸν ἔργων ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς μητρὸς Κρήτης ἀγῶνα, παρέμεινεν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐπεδόθη μετ’ ἀξιοθαυμάστου θελήσεως καὶ ἐπιμονῆς εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἐλλιπεστάτης μέχρι τότε μορφώσεως αὐτοῦ. Οὐδέποτε δὲ ὅμως ἐλημονήσης τὸ πρόσω τὴν πατρίδα διειλόμενον χρέος, διὸ καὶ εἰς ἡλικίαν πεντήκοντα περίπου ἐτῶν, ὕστιμος πλέον καὶ διεθνοῦς κύρους ἐπιστήμων, ἐπανῆλθεν εἰς Κρήτην (1897), ἵνα κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπανάστασιν αὐτῆς ἀγωνισθῇ ἐκ νέου πρόσω ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἰδιαιτέρας πατρίδος.

Ἐν Ἀθήναις συνεπλήρωσεν εἰς διάστημα πέντε ἐτῶν (1868 – 1873), κατ’ ἀρχὰς μὲν εἰς τὸ Ἱδιωτικὸν σχολεῖον τοῦ Μανούσου, ἀργότερον δὲ εἰς τὸ Β’ Γυμνασίον Ἀθηνῶν τὰς ἔγκυκλιους σπουδάς, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐνεγράφη (1873) εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐξ ἣς ἐλαβε πτυχίον τὸ 1877.

Κατὰ τὸν χρόνον τούτους τῶν ἐν Ἀθήναις σπουδῶν δὲ X. ηὗτάκησε νὰ παρακολουθήσῃ τὰς παραδόσεις διαπερεστάτων καθηγητῶν, κυρίως δὲ καὶ πρὸ πάντων νὰ καταστῇ διακεχριμένος καὶ πεφιλημένος μαθητὴς τοῦ πολλοῦ Κόντου, παρ’ οὖν ἐμνήθη τὰ προβλήματα τῆς φιλολογικῆς ἐπιστήμης καὶ ὠπίσθη μὲ ζηλευτὴν ἐλληνομάθειαν.

Εὐθὺς μετὰ τὴν λῆψιν τοῦ πτυχίου διαγωνισθεὶς ἔτυχεν ὑποτροφίας, μετέβη δὲ εἰς Γερμανίαν πρὸς σπουδὴν τῆς γλωσσολογίας.

Κατ’ ἔξοχὴν δημιούργημα τοῦ γερμανικοῦ πνεύματος διήγνυε τότε ἡ νεαρὰ εἰσέτι ἐπιστήμη αὕτη βίον δλίγων μόλις δεκαετηρίδων. Ἐν τούτοις τὰ ἐπιστημονικὰ πορίσματα αὐτῆς ἤσαν τοσαύτης σπουδαιότητος, ἢ δὲ ἀνάπτυξις

της τόσον ταχεῖα, ὡστε διαλύσασα ἐνωρίς τὴν δυσπιστίαν μεθ' ἣς τὸ πρῶτον ὑπεδέχηται αὐτὴν ὁ κόσμος τῶν κλασσικῶν φιλολόγων, εἶχεν ἥδη ἐπιτύχει τὴν ἀναγνώρισίν της ὡς ἀδελφῆς τῆς φιλολογίας ἐπιστήμης, ἰσοτίμου καὶ αὐτοτελοῦς.

“Οτε δὲ Χ. ἤλθεν εἰς Γερμανίαν, ἡ γλωσσολογία ἐκαλλιεργεῖτο ὑπὸ ἀνδρῶν διαπρεπεστάτων, θεμελιωτῶν ὑγιοῦς ἐπιστημονικῆς ἐφεύνης. Μαθητεύσας παρὰ τοιούτοις διδασκάλοις ὁ ἔλλην ὑπότροφος, δοτις ἥδη ὠπλισμένος διὰ θαυμασίας φιλολογικῆς προπαιδείας καὶ βαθείας ἐλληνομαθείας, δὲν ἐβράδυνε νὰ κατατήσῃ τὴν ἐπιστήμην ἥντις ἔξελέξατο καὶ νὰ ἀποβῇ, ἐπιστρέφων εἰς Ἑλλάδα, εἰσηγητής καὶ θεμελιωτὴς τούτης ἐν τῇ χώρᾳ του.

Ἐν Γερμανίᾳ παρέμεινεν ἐπὶ τέσσαρα ἔτη (1877 – 1880) φοιτήσας διαδοχικῶς εἰς τὰ πανεπιστήμια Λιψίας, Τένης καὶ Βερολίνου. Κατὰ τὰ ἔτη τῶν σπουδῶν του διήκονε τῶν παραδόσεων τῶν κορυφαίων γλωσσολόγων τῆς ἐποχῆς Windisch, Curtius, Cappeler, Sievers, κυρίως δὲ τῶν K. Brugmann καὶ B. Delbrück, οὓς ἀπεκάλει πάντοτε μετ' εὐγνωμοσύνης μεγάλους διδασκάλους του.

Εἰς Ἀθήνας ἐπανῆλθε τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1881. Κατὰ τὸ αὐτὸν ἔτος ὑποβαλὼν διατριβὴν ὑπὸ τὸν τίτλον «Περὶ τῶν εἰς -ους συνηρημένων τῆς β' αἰλίσεως καὶ τῶν εἰς -ος οὐδετέρων ὄνομάτων τῆς γ'» ἐν τῇ νέᾳ Ἐλληνικῇ ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας, τὸ δὲ 1883 ἀνηγορεύθη ὑφηγητής, ὑποστηρίξας τὴν «Περὶ φθογγολογικῶν νόμων καὶ τῆς σημασίας αὐτῶν εἰς τὴν σπουδὴν τῆς νέας Ἐλληνικῆς» διατριβὴν αὐτοῦ. Τέλος τὸ 1885 ἔξελέγη ἕκτακτος, τὸ δὲ 1890 τακτικὸς Καθηγητής τῆς Γλωσσολογίας καὶ Ἰνδικῆς Φιλολογίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν.

Τὸ ἔργον ὅπερ ἐπετέλεσεν ἀπὸ πανεπιστημιακῆς καθέδρας δὲ Χ. ὑπῆρξε μέγα. Ἀκαταπόνητος καὶ πάνσοφος διδάσκαλος ἐποδηγέτησεν ἐπὶ μακρὸν τοὺς ἀκροατὰς αὐτοῦ εἰς τὴν δρθὴν ἀσκησιν τῆς γλωσσικῆς ἐπιστήμης καὶ ἐφορημάτισεν αὐτοὺς δι' ὑγιῶν γλωσσικῶν ἀρχῶν. Ἐξαίρετος ἐπιστήμων καὶ ἐρευνητῆς εἰσήγαγε τὴν αὐτηρὰν ἐπιστημονικὴν μέθοδον ἐφεύνης, ἀπέδειξε δ' ἐσφαλμένας καὶ ἀπαραδέκτους τὰς μέχρι τότε ὑπὸ ἔραστεχνῶν μᾶλλον διατυπωθείσας θεωρίας περὶ τῆς Νέας Ἐλληνικῆς. Ἀγωνιστής δ' ἐκ φύσεως καὶ παραδόσεως δὲν περιωρίσθη εἰς μόνην τὴν θεωρητικὴν ἔρευναν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἀληθείας καὶ τῆς πνευματικῆς παραδόσεως τοῦ ἔθνους ἐδραζόμενος ἡγωνίσθη διὰ βίου σθεναρῶς πρὸς ἐπιβολὴν τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ γλωσσικῶν του ἀρχῶν. Δι' ἀκαταμαχήτου ἀγωνιστικῆς δυνάμεως κατώρθωνε νὰ ἐπιβάλληται ἔναντι πεισμόνων πολλάκις καὶ φραντικῶν ἀντιπάλων, ἄγων τὴν ἐπιστημονικὴν μάχην μέχρι τέλους καὶ διασκεδάζων ἔξαντλητικῶς τὴν ἐπιχειρηματολογίαν τῶν ἀντιφρονούντων.

Οἱ μακροὶ καὶ ἀδιάκοποι ἀγῶνες αὐτοῦ καλύπτουσι τὰς τελευταίας δεκαετηρίας τοῦ παρελθόντος καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ πρῶτου ἡμίσεος τοῦ παρόντος

αἰῶνος, ἦτοι διάστημα χρόνου ἀσυνήθως πολὺ διὰ συνήθη ἀνθρωπίνην δραστηριότητα. Ἡ μοῖρα, οίονεὶ ἀνταπόδιδουσα διὰ τὴν ὅψιμόν πως ἔναρξεν τῆς πνευματικῆς καλλιεργείας τοῦ ἐξαιρέτως πεπροικισμένου τούτου Ἑλληνος, ἔχαρισεν εἰς αὐτὸν μακροζωίαν καὶ σωματικὴν εὐεξίαν σπανίαν, ἥτις μόνον περὶ τὸ τέλος τοῦ βίου διεταράχθη.

Ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ λειτουργήματος αὐτοῦ ὁ Γεώργιος Χατζιδάκις ὑπῆρξε διττῶς εὐτυχῆς. Τοῦτο μέν, διότι ἀνελάμβανε νὰ καλλιεργήσῃ τὴν ἔρευναν τῆς μητρικῆς αὐτοῦ γλώσσης, ἵς εἶναι ζήτημα ἀν ἐν τῷ κόσμῳ ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ πληρέστερος κάτοχος, τοῦτο δέ, διότι οὐδεμίᾳ ἄλλῃ γλῶσσα προσεφέρετο δοσον ἡ Ἑλληνικὴ εἰς γλωσσικάς ἔρεύνας καὶ δὴ καὶ εἰς διαμόρφωσιν ἀκριβοῦς ἐπιστημονικῆς μεθόδου διὰ τὰς καθόλου γλωσσικὰς μελέτας, δοθέντος ὅτι ἡ ἀδιάκοπος αὐτῆς παραδόσις ἥριθμει βίον τριῶν καὶ ἐπέκεινα χιλιετηρίδων : «ἐπειδὴ οὐδεμίᾳ ἄλλῃ ἐν Εὐρώπῃ γλῶσσα πλὴν τῆς Ἑλληνικῆς καὶ παλαιότερον καὶ πλουσιώτερον παρεδόθη ἡμῖν (πρβλ. τὸ πλῆθος τῶν ἀρχαίων διαιλέκτων καὶ τῶν διαιλεκτικῶν μνημείων), ἐπειδὴ καὶ ἀρχαίοθεν ἐκαλλιεργήθη λεξιλογικῶς, γραμματικῶς, συντακτικῶς κλπ., ἐπειδὴ κατὰ σειρὰν ἀδιάκοπον πάντων τῶν αἰώνων διεσώθησαν ἡμῖν μνημεῖα αὐτῆς, ἐπειδὴ αἱ ἐξαλλοιώσεις αὐτῆς ἐτελοῦντο ἀεὶ μικρὸν κατὰ μικρόν, ὅστε εἶναι ἡμῖν σήμερον εὐπαρακολούθητοι, καὶ ἐπειδὴ τέλος ἡ προφορικὴ παραδόσις αὐτῆς ἐγίνετο κατὰ πάντας τοὺς χρόνους, διὰ ταῦτα πάντα οὐδεμίᾳ ἄλλῃ γλῶσσα εἶναι σήμερον καταλληλοτέρα αὐτῆς εἰς ἀνεύρεσιν καὶ ἀμα ἐφαρμογὴν τῶν γενικῶν γλωσσικῶν ἀρχῶν καὶ δὴ καὶ εἰς διαμόρφωσιν γηνησίας ἐπιστημονικῆς μεθόδου». (MNE 1, 481· πβ. καὶ Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν 2 (1927) 535 κ.ἄ.).

Τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον τοῦ Χ., τεραστίου εἰς ὅγκον, ἀναφέρεται εἰς δλας τὰς περιόδους τοῦ μακροτάτου βίου τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Κυρίως δύος τὴν διεθνῆ προβολὴν καὶ ἐπιβολὴν αὐτοῦ ὀφείλει εἰς τὰς περὶ τὴν νέαν Ἑλληνικὴν μελέτας αὐτοῦ.

Πρῶτος ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῆς ὑπέδειξε τὴν μεγάλην ὡφέλειαν, ἥτις θὰ προέκυπτεν ἐκ τῆς συγχριτικῆς μελέτης κοινῶν γλωσσικῶν στοιχείων τῆς τε ἀρχαίας καὶ τῆς νεωτέρας, εἰσάγων οὕτω τὴν καθ' ἴστορικὴν μέθοδον ἔξετασιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Ἐν τούτοις ἡ ὑπὸ τοῦ σοφοῦ ἀνδρὸς ὑποδειγμέσια δρθὴ βάσις ἔρευνης δὲν ἀπέδιδε οἴλα ἀνεμένετο ἀποτελέσματα, διότι ἥσκειτο τότε ἀμεθόδως ὑπὸ ἔρευνητῶν στερουμένων τῆς ἀπαραιτήτου γλωσσολογικῆς προπαδείας καὶ περιωρίζετο εἰς μόνην τὴν ἔξετασιν τῶν διοικήσιμων τελετῶν τῆς Ἑλληνικῆς, παρατρέχουσα τὰς διαφοράς αὐτῶν καὶ τοὺς λόγους, οἵτινες προεκάλουν ταύτας. Κατὰ τοὺς χρό-

νους ἔκείνους ἀλλωστε ἡ λαλουμένη ὑπὸ τοῦ λαοῦ γλῶσσα ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῆς πλειονότητος τῶν λογίων ἀναξία προσοχῆς καὶ μελέτης ὡς γλῶσσα χυδαία, ἀνάμειπτος ἐκ παντοίων στοιχείων παρὰ τὰ διδάγματα τοῦ Κοραῆ, ὅστις διὰ σοφῶν παρατηρήσεων ἀπεκάλυπτε τοὺς ποικίλους θησαυρούς, οὓς ἔκουπτεν.

Ἡ μετὰ τὸν Κοραῆ ἔρευνα ἐφήρμοσε καὶ τὴν λεγομένην οἰζικὴν μέθοδον, δι' ἣς οἱ Curtius, Pott, Bopp κ.ἄ. ἔκήταζον τὰς ἀρχαίας γλώσσας. Ἐνῷ δ' ὅμως προκειμένου περὶ τῶν γλωσσῶν τούτων, τῆς ἀρχῆς τῆς ἴστορικῆς παραδόσεως τῶν ὅποιων προηγήθη μακρὰ σκοτεινὴ περίοδος, ἥ μέθοδος αὐτῇ θὰ ἡδύνατο νὰ ἰσχύῃ, ἥ δι' αὐτῆς ἀπόπειρα ἔξετάσεως τῆς νέας Ἑλληνικῆς ἦτο κατὰ βάσιν ἐσφαλμένη, δοθέντος ὅτι ἡ παράδοσις τῶν διαφόρων περιόδων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης οὐδέποτε διεκόπη.

Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοιούτων ἀτελῶν ἡ ἐσφαλμένων μεθόδων εἶναι φυσικὸν ὅτι οὐδεμία συστηματικὴ μελέτη τῆς νέας Ἑλληνικῆς εἶχεν ἐπιτευχθῆ μέχρι τῶν χρόνων τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Χατζιδάκη, ἐφ' ὃσον παρέμενον εἰςέτι τελείως ἄγνωστοι οἱ φθογγικοὶ καὶ κλιτικοὶ νόμοι αὐτῆς. Οἱ ἔρευνηταί, προσπαθοῦντες νὰ ἐτυμολογήσωσι λέξεις καὶ τύπους τῆς λαλουμένης, ὑπὸ οὐδενὸς φωνητικοῦ καὶ κλιτικοῦ νόμου ἡμποδίζοντο ἀπὸ τοῦ νὰ ἀνευρίσκωσιν εἰς αὐτὴν στοιχεῖα τῆς ἀρχαίας καὶ δὴ τῆς αἰολικῆς καὶ δωρικῆς διαλέκτου. Ἐπὶ τῶν ὑποτιθεμένων δὲ αἰολοδωρισμῶν βασιζόμενοι ἔκήρυττον τὴν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τῶν ἀρχαίων τούτων διαλέκτων καταγωγὴν τῆς νέας Ἑλληνικῆς, τὴν δοκισίαν των δὲ ταύτην ἐνίσχυε τὸ γεγονός ὅτι δι' αὐτῆς ἡδύναντο νὰ κλονίσωσιν εὐκολῶτερον τὴν τότε περίπου διατυπωθεῖσαν, ἀργότερον δ' ἀνατραπεῖσαν πλήρως, θεωρίαν τοῦ Φαλμεράυερ.

Ο Χατζιδάκης κατέρριψεν εὐκόλως τὰς τοιαύτας ἀμεθόδους ἔρεύνας καὶ θεωρίας, εἰσήγαγε δ' ἀντὶ τούτων τὴν κατὰ τὰ διδάγματα τῆς γλωσσολογίας δοθῆν ἀσκησιν τῆς ἐπιστημονικῆς ἔρεύνης. Οἷονεὶ προαγγέλλων τὸ ἔογον, δὲ πρέπωτο νὰ ἐπιτελέσῃ, γράφει: «Τὰ δὲ λίγα ταῦτα νομίζω ἔκαναν νὰ ἀποδείξωσιν δῆποτε ἐσκόπουν, καὶ πρὸς τούτοις δύσδοσις καὶ δύοποιος δὲ θερισμὸς ἡμῖν πρόσκειται, καὶ κατὰ τίνα τρόπον καὶ μετὰ τίνος ἀκριβείας ἀνάγκη νὰ ἀναλάβωμεν τὸ ἔογον, ἢν τι ἀλλήλες καὶ ἐπιστημονικὸν θέλωμεν νὰ ἔξεινωμεν, διότι δὲ μέχρι τοῦδε τρόπος τῆς καταγραφῆς δύναται νὰ παραβληθῇ εὐστόχως πρὸς τὴν ὑπὸ ἀμαθοῦς βιβλιοθηκαρίου κατάταξιν τῶν βιβλίων κατὰ τὸ ἔξωτερικὸν σῆμα ἢ τὸ χρῶμα τοῦ δέματος». (MNE 1, 6).

Χάριν τῆς ἴστορικῆς ἀκριβείας ὁφείλομεν νὰ ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα ὅτι ἀνεφάνησαν καὶ ἐν Ἐσπερίᾳ ἀνδρες σύγχρονοι ἡ καὶ δλίγον παλαιότεροι τοῦ X., οἵτινες μεθοδικῶς ἔξετάσαντες προβλήματα τῆς νέας Ἑλληνικῆς ἔφθασαν, ἐν πολλοῖς, εἰς δοθὰ συμπεράσματα. Τοιούτος ὑπῆρξε, μεταξὺ ἄλλων, κυρίως ὁ K. Foy, τὴν δοθότητα διδαγμάτων τοῦ ὅποιου ἀποδέχεται βραδύτερον δ. X. (Πβ. λ.χ. K. Foy ἐν Ἡμερολογίῳ τῆς Ἀνατολῆς 1887 σ. 148 – 169 καὶ MNE 1, 585 κξ.).

Αἱ περὶ τὴν νέαν Ἑλληνικὴν μελέται τοῦ Χ. εἰχον ἀρχίσει ἥδη ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν σπουδῶν αὐτοῦ ἐν Γερμανίᾳ. Ἐκεῖθεν ἀπέστειλε πρὸς τὸ ἐν Ἀθήναις ἐκδιδόμενον περιοδικὸν «Ἀθήναιον» τὸ πρῶτον ἐπίσημον δημοσίευμα αὐτοῦ: «Συμβολὴ εἰς τὴν ἴστορίαν τῆς νέας Ἑλληνικῆς γλώσσης» (Ἀθήναιον 10 (1881) 3, 85, 208, 213).

‘Αλλὰ τὸ ἔργον δι’ οὐ ἐπεβλήθη εἰς τὸν διεθνῆ ἐπιστημονικὸν κόσμον ἥτο δὲ ἐκδοθεῖσα γερμανιστὶ ἐν Λιψίᾳ τὸ 1892 «Einführung in die neu griechische Grammatik.» Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ ἀπέδειξε τὴν ἀπὸ τῆς ἀλεξανδρινῆς Κοινῆς καταγωγὴν τῆς νέας Ἑλληνικῆς καὶ τῶν διαλέκτων αὐτῆς, ἐξαιρούμενης τῆς Τσακωνικῆς, ἡτις συνεχίζει τὴν παλαιὰν νεολακωνικὴν διάλεκτον. Διὰ τῆς σπουδαίας ταύτης διδασκαλίας ἀφ’ ἐνὸς μὲν ἀνετράπησαν αἱ μέχρι τότε κρατοῦσαι αἰολοδωρικαὶ θεωρίαι, ἀφ’ ἑτέρου δ’ ἀπεδείχθη κατὰ τρόπον ἀναμφισβήτητον πλέον ἡ κατὰ ἀδιάκοπον συνέχειαν ἔξελιξις τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ δὴ καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ βίου καὶ πολιτισμοῦ: «Ἐὰν κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἔξετάζωμεν τὴν ἐν τοῖς μακροῖς αἰώσιν ἔξελιξιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, τ. ἔ. ἐὰν παρακολούσθωμεν ταῖς ποικίλαις κατὰ τὸν διαφόρους χρόνους ἀλλοιώσεσι καὶ ἀναζητῶμεν τὰς αἰτίας αὐτῶν, βλέπομεν οὐ μόνον ὅτι ἡ διασκύρισις καθ’ ἥν «ἡ Ἑλληνικὴ γλώσσα ἀπέθανε βραδὺν θάνατον» (Heyse, System der Sprachwissenschaft) εἶναι ἀνακριβής, ἀλλὰ καὶ — τὸ πολὺ σπουδαίότερον — ὅτι δο φορεὺς τῆς γλώσσης ταύτης, τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, κατὰ πάντας τὸν αἰῶνας διεσφύζετο καὶ πάντοτε διετέλει τοσοῦτον ἵσχυρόν, ὥστε τοὺς εἰσερχομένους εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ ἕνους ἀφωμοίους ἔσαυτῷ γλωσσικῶς, θρησκευτικῶς καὶ πολιτειακῶς (πλὴν τῶν τελευταίων Τούρκων καὶ ἐν μέρει, γλωσσικῶς, πολλῶν Ἀλβανῶν). (MNE 1, 479 = Einführung σ. 228).

Μετὰ τὴν λύσιν τοῦ κεφαλαιώδους προβλήματος τῆς καταγωγῆς τῆς νέας Ἑλληνικῆς δ. Χ. ἔχωρησε περαιτέρω εἰς τὴν ἔξετασιν πλείστων ὄσων ζητημάτων αὐτῆς, ἀποδεικνύων οὕτω τὴν ἀλήθειαν τῶν ἐν MNE 1, 108 λεγομένων: «προκειμένου περὶ τῆς νέας ἡμῶν γλώσσης οὐδένες ἀλλοι δύνανται φύσει καὶ θέσει νὰ εἶναι καταλλήλοτεροι ἡμῶν εἰς τὸ νὰ ἐκμάθωσιν αὐτὴν καὶ δὴ καὶ εἰς τὸ νὰ ἔξενωσι τὸν νόμους τούς διέποντας αὐτήν».

Αἱ πολυάριθμοι πραγματεῖαι αὐτοῦ ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰ ἐγκυρότερα τῶν ἡμετέρων καὶ ἔνων περιοδικῶν καὶ ἐφημερίδων, εἶναι δὲ ποικίλου περιεχομένου. Οὕτως δομώμενος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς καθ’ ἥν «πλὴν τῶν φθόγγων καὶ τῆς σημασίας συνεξεταστέον καὶ τὰ κατὰ τὴν κλίσιν καὶ τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν σύνταξιν τῶν λέξεων. Διότι πάντα τὰ στοιχεῖα τῆς γλώσσης συνδέονται καὶ πάντα συμμεταβάλλονται καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κατανοηθῇ ἡ πάθησις τοῦ ἐνὸς αὐτῶν, ἀν μὴ τὰ μεθ’ ὃν στενῶς συνδέονται καὶ τὰ ἔξ ὃν πολλάκις ὠμήθη τὸ πάθος, ἐπαρκῶς κατανοηθῶσιν.» (MNE 1, 126 πβ. καὶ σ. 153 κ.ἄ.), οὐ μόνον καθώρισε τοὺς θεμελιώδεις φωνητικοὺς καὶ

μορφολογικούς νόμους της νέας 'Ελληνικῆς, ἀλλὰ καὶ διεφάτισε πλῆθος ἄλλων προβλημάτων ἀφορώντων εἰς τὴν ἐτυμολογίαν, τοπωνυμιολογίαν, δρυθογραφίαν, σύνταξιν κλπ. τῆς τε κοινῶς λαλουμένης καὶ τῶν Ἰδιωμάτων αὐτῆς.

Πολλάς τῶν πραγματειῶν τούτων ἀνεδημοσίευσεν, ἐνίστε μετὰ συμπληρώσεων καὶ διορθώσεων, ἐν ταῖς *Γλωσσολογικαῖς Μελέταις* (1901), τοῖς *Μεσαιωνικοῖς* καὶ *Νέοις 'Ελληνικοῖς* 1—2 (1905—1906), καὶ ταῖς *Γλωσσολογικαῖς Ἐρεύναις* (1934). Ἡ ἔκδοσις τῶν ἔργων τούτων ἔχαιρετισθη ἰδιαιτέρως ὑπὸ τῶν ἐλληνιστῶν καὶ εἰδικώτερον τῶν περὶ τὴν γλωσσολογίαν ἀσχολουμένων ἐπιστημόνων.

Δὲν δυνάμεθα ἐνταῦθα νὰ ἀναλύσωμεν τὸ περιεχόμενον τῶν περὶ τὴν νέαν 'Ελληνικὴν δημοσιευμάτων τοῦ Χ., ὡς καὶ ἡ ἀπλὴ ἀπαρίθμησις θὰ ἀπῆτε χῶρον ἴκανον. Περιοριζόμενοι εἰς ἀδρομερῆ σκιαγραφίαν τῶν γενικῶν κατευθύνσεων τοῦ ἐπιστημονικοῦ αὐτοῦ ἔργου, παραπέμπομεν εἰς τὴν παρατιθεμένην βιβλιογραφίαν ἐκ τοῦ δύκου καὶ τῆς ποικιλίας τῆς δοπιάς καταφαίνεται ἡ εὐδύτης καὶ σημασία τῶν μελετῶν αὐτοῦ.

⁵Ἐν τούτοις αἱ ἔρευναι τοῦ Χ. δὲν περιωρίσθησαν εἰς μόνην τὴν ἔξετασιν τῆς νέας 'Ελληνικῆς. Πεποιθὼς ἐπὶ τὴν ἀδιάσπαστον παραδόσιν τῆς 'Ελληνικῆς ἀπὸ τοῦ 'Ομήρου μέχρι σήμερον ἔθηκε τὴν θεμελιώδη ἀρχὴν τῆς συνεξετάσεως πασῶν τῶν περιόδων αὐτῆς, δι' ἣς καὶ μόνον διαφωτίζονται ἀμοιβαίως καὶ εὐρίσκουσι τὴν λύσιν αὐτῶν τὰ προκύπτοντα προβλήματα.

Αἱ περὶ τὴν ἀρχαίαν καὶ μεσαιωνικὴν 'Ελληνικὴν μελέται αὐτοῦ ἀναρέωνται εἰς ζητήματα ἐρμηνευτικά, οἷον παρατηρήσεις εἰς ἀρχαίους συγγραφεῖς ἢ διορθώσεις εἰς ἐπιγραφάς, γραμματολογικά, οὐαὶ τὰ περὶ Πτωχοδόμου καὶ Γεωργηλᾶ, γραμματικά, ἤτοι φωνητικά καὶ μορφολογικά κλπ. Πλὴν τούτων ἔξεδωκεν αὐτοτελῶς εἰς δύο τόμους τὰς πανεπιστημιακάς αὐτοῦ παραδόσεις ὑπὸ τὸν τίτλον «*Ἀκαδημεικὰ Ἀναγνώσματα*». Τούτων ἡ δευτέρᾳ ἔκδοσις (1924, 1931) περιλαμβάνει ἔξειλυτικῶς τὴν φθογγολογίαν, μορφολογίαν, σύνθεσιν καὶ παραγωγὴν τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσσης καὶ τῆς μετ' αὐτῆς συνεξεταζόμενης λατινικῆς. *Ως τρίτος τόμος τῆς πρώτης ἔκδοσεως τῶν Ἀκαδημεικῶν Ἀναγνώσματων* (1902, 1904) ἔξειδόθη τὸ 1916 ἡ *Γενικὴ Γλωσσική*, ἀρίστη εἰσαγωγὴ εἰς τὰ γενικὰ προβλήματα τῆς γλωσσολογίας. Προηγουμένως εἶχεν ἔκδοσει τὸ 1898 ἐλληνιστὸν τὰ *Ἀναγνώσματα περὶ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τῆς συγκριτικῆς Γλωσσικῆς* τὸν Whitney - Jolly. Τὸ σπουδαῖον τῆς ἔκδοσεως ταύτης εἶναι ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀπλῆς μεταφράσεως ἔνονος ἔργου, ἀλλὰ περὶ πλήρους ἔξειληνισμοῦ καὶ προσαρμογῆς αὐτοῦ εἰς τὰ γλωσσικὰ προβλήματα τῆς ἐλληνικῆς. Τοιουτοτρόπως προέκυψεν ἐν βιβλίον σχεδὸν ἙΞ ὑπαρχῆς νέον, ὅπερ διατηρεῖ ἔτι καὶ σήμερον τὴν ἐπικαιρότητα καὶ σημασίαν του.

Σημαντικὸν μέρος τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἔργου τοῦ Χ. ἀποτελοῦσι καὶ τὸ μέγια πλῆθος τῶν βιβλιοκριτιῶν, ὃς ἔδημοσίευσεν εἰς τε τὸν ἡμέτερον καὶ ἔνον

περιοδικὸν ἐνίστε δὲ καὶ ἡμερήσιον τύπον. Ταύτας χαρακτηρίζει ἀξιοθαύμαστος πολυμάθεια, σπανία κριτικὴ δύναμις, μεθοδικότης καὶ εὐστοχία, ἥν χαρακτηριστικῶς δὲ Σήμος Μενάρδος εἰς πανηγυρικὸν λόγον ἐκφωνηθέντα κατὰ τὸν ἔορτασμὸν τῆς ὁγδοηκονταετηρίδος τοῦ X. ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν παρωμοίασε «πρὸς τὴν θρυλουμένην εὐθυβολίαν τῶν μεγάλων τῆς Κρήτης ὀπλαρχηγῶν».

Μετὰ τῆς αὐτῆς μεθοδικότητος καὶ εὐστοχίας διεξήγαγε καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς αὐτοῦ συζητήσεις, δι' ὧν ἀντέκουνεν ὑμετέρους καὶ ξένους ἐπικριτὰς τῶν θεωριῶν αὐτοῦ, ἀποδεικνύμενος δὲνς μὲν πολλάκις καὶ ἀκαμπτος, ἀλλὰ δίκαιος πάντοτε ὑπέρομαχος τῆς ἐπιστημονικῆς ἀληθείας. Αἱ πλεῖσται τούτων ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ περιοδικῷ «Ἀθηνᾶ», κυρίων ἀφετηρίαν τῶν ἐπιστημονικῶν αὐτοῦ ἔξομήσεων.

³Ἐκεῖ δὲ ἔνθα συνδῆται ὑπερόχως δὲ ἀγωνιστὴς καὶ δὴ καὶ δὲ ἐθνικὸς ἀγωνιστὴς μετὰ τοῦ ἀκαταμαχήτου ἐπιστήμονος, εἶναι εἰς τοὺς ἀγῶνας, οὓς διεξήγαγε κατὰ, διαπρεπῶν ἐνίστε, ξένων ἐπιστημόνων ὑποστηριζόντων τὴν ἔναντι τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοτέλειαν τῆς ἀρχαίας μακεδονικῆς διαλέκτου. Διὰ πραγματεῶν καὶ αὐτοτελῶν βιβλίων γεγραμμένων Ἑλληνιστί, γεμανιστὶ καὶ γαλλιστὶ ἀπέδειξεν ἀναμφισβήτητον τὴν Ἑλληνικότητα τῶν ἀρχαίων Μακεδόνων, προσενεγκὼν οὕτω πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἔθνος.

Τοιούτο ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὸ θεωρητικὸν μέρος τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἔργου τοῦ X. Εἶναι ἀληθὲς δτὶ περιεστρόφη κυρίως εἰς τὴν ἔξαντλητικήν, ἐν πολλοῖς, ἔρευναν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἀν δὲ ἔξαιρέσωμεν τὰ Ἀκαδημεικὰ Ἀναγνώσματα καὶ τι ἄλλο, ἐν οἷς ἡ ἔξτασις τῆς Ἑλληνικῆς γραμματικῆς βαίνει παραλλήλως πρὸς τὴν τῆς λατινικῆς, δὲν ἐπεξετάθη εἰς τὴν συγχριτικὴν ἔρευναν ἀδελφῶν Ἰνδοευρωπαϊκῶν γλωσσῶν, ὡς τὸ ἔργον ἄλλων ἐπίσης διαπρεπῶν γλωσσολόγων τῆς ἐποχῆς του. Ἐν τούτοις ἡ σημασία τῆς ἐπιστημονικῆς προσφορᾶς τοῦ X. ὑπῆρξε τοσαύτη, ὅστε, ἵνα ἐνδεικτικῶς ἀναφέρωμεν, κατὰ τὸ ἐν Χάγη συνελθὸν 1ον γλωσσολογικὸν συνέδριον (1928) δὲ προεδρεύων ἔξαίρετος γεμανὸς γλωσσολόγος P. Kretschmer ἀπεκάλεσεν αὐτὸν ὑπὸ τὰ χειροκροτήματα τῶν ἐκ πάσης χώρας πολυπληθῶν συνέδρων «Νέοτορα τῶν γλωσσολόγων». Ἐπίσης δὲ δὲ ἐκ Κούβας καθηγητὴς J. Dílígio ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ «*Dos grandes linguistas, Hatzidakis y Meillet*» ἀναγνώριζει ὡς τοὺς δύο κορυφαίους γλωσσολόγους τοῦ κόσμου τὸν Γ. Χατζιδάκιν καὶ τὸν A. Meillet, ἀπονέμει δι' ὅμως τὰ πρωτεῖα εἰς τὸν Ἑλληνα ἐπιστήμονα, παρὰ τὴν γνωστὴν ἔκτασιν καὶ εὐδύνητα τοῦ ἔργου τοῦ γάλλου συναδέλφου του.

* * *

‘Ως ἐπιστέγασμα τῶν περὶ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἔρευνῶν αὐτοῦ ὁ Γεώργιος Χατζιδάκις συνέλαβε τὴν ἰδέαν συντάξεως ἴστορικοῦ λεξικοῦ, ἐν ῥ

θὰ ἡρευνάτο ἐπιστημονικῶς σύμπας δὲ γλωσσιὸς θησαυρὸς ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς παραδόσεως μέχρι καὶ τῆς νέας Ἑλληνικῆς, τῆς τε κοινῆς καὶ τῶν ἰδιωμάτων. Διὰ τοιούτου ἔνιαί τοι εἰπεῖν λεξικοῦ οὐ μόνον θὰ κατεδεικνύετο ἡ ἀδιάσπαστος ἐνότης ἐξελίξεως τῆς Ἑλληνικῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιστήμη γενικῶς πολλαχῶς θὰ προήγετο διὰ τῆς συγκεντρώσεως καὶ ἐπιστημονικῆς ἐξετάσεως τῶν φωνητικῶν, μορφολογικῶν καὶ σημασιολογικῶν στοιχείων μᾶς γλώσσης ἀσυναγωνίστου μακρότητος χρονικῆς παραδόσεως.

Τὴν σύνταξιν λεξικοῦ συμπάσης τῆς Ἑλληνικῆς είχεν ἥδη δραματισθῆ καὶ δὲ Ἀδαμάντιος Κοραῆς, ὑποδείξας μάλιστα καὶ τρόπον συλλογῆς τοῦ λεξιλογικοῦ θησαυροῦ τῆς λαλουμένης. Ἐκεῖνο δὲ ὅμως ὅπερ διὰ τοὺς χρόνους τοῦ Κοραῆ ἡτο τελείως ἀνέφικτον, καθίστα πλέον δυνατὸν ἡ μακροχρόνιος ἐπιστημονικὴ δρᾶσις τοῦ Χ. Διότι οὕτος διὰ τῆς διδασκαλίας του καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν ἔρευνῶν του εἴχε παρασκευάσει ἐπιστήμονας ἴκανον τὸν ἀναλαβόντος τὸ δύσκολον ἔργον τῆς συγκεντρώσεως καὶ ἐπιστημονικῆς ἐρμηνείας τοῦ πλουσιωτάτου γλωσσικοῦ ὑλικοῦ τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης. Ἐτὶ δὲ διὰ τῆς ἰδρύσεως τοῦ «Συνλλόγου Κοραῆ» (1890), δοτικοῦ μετέπειτα ὀνομάσθη «Γλωσσικὴ ἐν Ἀθήναις Ἐταιρεία» καὶ τῆς ὑπὸ τῶν σωματείων τούτων προκηρυξεως γλωσσικῶν διαγωνισμῶν ἐπέτυχε τὴν συναγωγὴν ἀφθόνου ἰδιωματικοῦ ὑλικοῦ, ἀποτελέσαντος τὴν κυριωτάτην πηγὴν τοῦ παρασκευαζομένου λεξικοῦ.

Πρὸς πραγμάτωσιν τῆς ἰδέας ταύτης δὲ Χ. ἀνέπτυξεν ἔντονον δραστηριότητα. Ἐδημοσίευσεν ἀρχόντα ἐκέρθετων τοὺς λόγους δι' οὓς ἐπεβάλλετο ἡ σύνταξις ἔνιαί τοι εἰπεῖν λεξικοῦ, ἀνεκοινώσων εἰς συνέδρια τὸ σχέδιον αὐτοῦ, ἀντέκρουσε ἔνοντος ἐπιστήμονας, οἵτινες ἐξέφραζον ἀμφιβολίας ὁς πρὸς τὸ δυνατὸν τῆς πραγματοποίησεως ἔργου τοιωτῆς ἐκτάσεως καὶ ὁς πρὸς τὴν ὁρθότητα τοῦ ἀναγγελθέντος προγράμματος τῶν ἔργασιῶν τῆς συντάξεως. Διὰ μακρῶν καὶ ἐπιπόνων ἐνεργειῶν ἐπέτυχεν ἐν τέλει (1908) τὴν διὰ βασιλικοῦ διατάγματος σύστασιν εἰδικῆς ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τῶν Κ. Κόντου, Γ. Χατζιδάκη καὶ Σ. Μενάρδου, τῆς ἔργον ἥτο ή ἐποπτεία τῆς συντάξεως καὶ ἐκδόσεως Ἰστορικοῦ λεξικοῦ τῆς καθόλου ἐλληνικῆς γλώσσης.

Ἐν τούτοις τὸ ἀρχικὸν σχέδιον τοῦ Χ. δὲν ἐπραγματοποιήθη πλήρως. Διαρκούσης τῆς προκαταρκτικῆς ἔργασίας ἡ ἐπιτροπὴ ἐπείσθη δι' οἰκονομικοὺς ἀλλὰ καὶ τεχνικοὺς λόγους ἡ ἐκδοσις τοιούτου λεξικοῦ ἡτο πρὸς τὸ παρόν ἀδύνατος. Διὸ ἀπεφασίσθη ἡ σύνταξις πρῶτον λεξικοῦ τῆς «Νέας Ἑλληνικῆς τῆς τε κοινῆς λαλουμένης καὶ τῶν ἰδιωμάτων», τὴν δποίαν ἐπεβάλλεν ἡ ἀνάγκη τῆς δυνατὸν ταχυτέρας περισσώσεως τοῦ ἰδιωματικοῦ λεξιλογικοῦ θησαυροῦ, δοτικοῦ διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου καὶ τῆς ἐξαπλώσεως τῆς κοινῆς μοιραίως θὰ ἐηγφανίζετο. Τὸ λεξικὸν τοῦτο, ὅπερ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἀκαδημίας (1926) ἐτέθη ὑπὸ τὴν αἰγίδα αὐτῆς, ἐκδίδεται ἥδη καὶ πρόκειται ὡς πολύτιμος κληρονομία «τῆς δποίας αἱ

μέλλουσαι γενεαί θά ἐκμεταλλευθοῦν τοὺς μεγάλους θησαυρούς». (‘Αθηνᾶ 40 (1928) 213).

‘Ο Χ. Ἰδρυσεν ἐπίσης μετὰ τοῦ Κόντου καὶ ἄλλων ἐπιφανῶν ἐπιστημόνων τὴν «ἐν Ἀθήναις Ἐπιστημονικὴν Ἐταιρείαν» (1888), ἡς διετέλεσε σύμβουλος (1896 κέξ.), γραμματεὺς (1911 κέξ.) καὶ ἐν συνεχείᾳ πρόδρος (1914 – 1937). Ἡ Ἐταιρεία αὕτη συνέβαλε σημαντικῶς εἰς τὴν θεραπείαν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπιστήμης, τὸ δὲ ἐπιστημονικὸν ὅργανον αὐτῆς «Ἀθηνᾶ» κοσμοῦσι πραγματεῖαι τῶν διαπρεπεστέρων ἐλλήνων ἐπιστημόνων ἡμίσεος καὶ πλέον αἰῶνος. Τεράστιον ὅγκον σελίδων τοῦ ἐνδόξου τούτου περιοδικοῦ καλύπτουσιν αἱ πραγματεῖαι τοῦ Χατζιδάκι καὶ τοῦ μεγάλου διδασκάλου του Κωνσταντίνου Κόντου. Τὸ 1914 ἀπεφασίσθη τῇ εἰσηγήσει του ἡ ἔκδοσις περιοδικοῦ συγγράμματος ἐξυπηρετοῦντος τὰς ἐπιστημονικὰς ἀνάγκας τῆς συντάξεως τοῦ ἴστορικοῦ λεξικοῦ, ὅπερ ὑπὸ τὸν τίτλον «Λεξικογραφικὸν Ἀρχεῖον» ἐξεδόθη κατ’ ἀρχὰς μὲν (1914 – 1918) ὡς παράτομα τῆς «Ἀθηνᾶς», ἐν συνεχείᾳ δὲ ὡς «Λεξικογραφικὸν Ἀρχεῖον τῆς Μέσης καὶ Νέας Ἑλληνικῆς» αὐτοτελῶς εἰς δύο τόμους (1918 – 1923).

Πρὸς τούτους, πλὴν τοῦ «Συλλόγου Κοραῆ» καὶ τῆς «Γλωσσικῆς ἐν Ἀθήναις Ἐταιρείας», περὶ ὧν ὀντικά σαμεν, εἰς τὴν δραστηριότητα τοῦ Χ. διφεύλεται ἡ Ἰδρυσις τῆς «Ἐταιρείας Κρητικῶν Μελετῶν» καὶ τοῦ «Μικρασιατικοῦ Συλλόγου», δι’ οὗ ἐσκοπεῖτο ἡ συγκέντρωσις γλωσσικοῦ ὑλικοῦ ἀπὸ τοῦ στόματος τῶν ἐν Ἑλλάδι προσφύγων Μικρασιατῶν.

Ἄλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἰδρυσιν ἄλλων ἐταιρειῶν οὐχὶ αὐστηρῶς ἐπιστημονικοῦ χαρακτῆρος συνέβαλεν οὔτος. ‘Ομοῦ μετ’ ἄλλων Ἰδρυσε τὴν «Ἐταιρείαν τῶν Πατρίων», ἡς σκοπὸς ἦτο ἡ περιφρούρησις τῆς θρησκείας καὶ γλώσσης τοῦ ἔθνους. Ἡ Ἐταιρεία αὕτη ἐξέδωκε πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν σκοπῶν αὐτῆς διώνυμον περιοδικὸν τὰ «Πάτραι», ἐν ᾧ δὲ Χ. ἐδημοσίευσε σειρὰν ἀρθρωμάτων εἰς ἐπεισόδια ἐκ τῶν κοινωνικῶν ἐπαναστάσεων καὶ γενικῶτερον εἰς τὴν καθόλου ἰστορίαν τῆς Κρήτης.

Παρὰ τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ κοινωνικὴν ταύτην δρᾶσιν ἀξιόλογος ὑπῆρξεν ἡ συμβολὴ τοῦ Χ. καὶ εἰς ζητήματα ἐθνικὰ γενικωτέρουν ἐνδιαφέροντος.

Εἰς τὸν τομέα τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος ἡδυνήθη νὰ ὑποδειξῃ εἰς τὸ ἀγωνιζόμενον εἰσέτι νὰ εύῃ τὸν τύπον τῆς γλωσσικῆς αὐτοῦ ἐκφράσεως ἔθνος τὴν δρᾶτην δόδον, ἥν ὀφειλει τοῦτο νὰ ἀκολουθήσῃ.

‘Αντικρούνων μετὰ διακριτικότητος ἐπιφανεῖς καὶ ἀγαπητοὺς διδασκάλους κατεδίκασε πρῶτον τὸ κίνημα τῶν ἀρχαιότητος, ἀποδείξας ἀφ’ ἐνδός μὲν ὅτι τοῦτο ἦτο ἀντίθετον πρὸς τὰ διδάγματα τῆς γλωσσικῆς ἐπιστήμης καθ’ ἄντοις ἡ γλῶσσα ὡς ζῶν δραγανισμὸς εὑνύσκεται ἐν διαρκεῖ ἐξελίξει, ἀφ’ ἐτέρου δὲ ὅτι οὐδεὶς λόγος ἐπαναφορᾶς τῆς ἀρχαίας γλώσσης ὑπῆρχεν, ἀν δέ ποτε τοῦτο κατωρθοῦντο, θά ἦτο οὐχὶ ἐθνικὴ ὀφέλεια, ἀλλ’ ἐθνικὴ συμφορά.

[°]Επίσης μετά σφραδόρτητος καὶ ἀναντιλέκτου ἐπιστημονικῆς ἐπιχειρηματολογίας ἀντεπεξῆλθε καὶ κατὰ τοῦ ἀπὸ τοῦ 1886 κέκ. ἀναφανέντος κινήματος τῶν μεταρρυθμιστῶν, οἵτινες προσεπάθουν παραγγωρίζοντες τὴν γραπτὴν παράδοσιν τοῦ ἔθνους νὰ δημιουργήσωσι γλωσσικὸν τύπον ἐκφράσεως ρυθμιστικὸν διὰ προσαρμογῆς παντὸς χρησιμοποιουμένου λογίου γλωσσικοῦ στοιχείου εἰς τὸ τυπικὸν καὶ τὴν φωνητικὴν τῆς δημάδους γλώσσης. Τὸ κίνημα τοῦτο δ. X. ἐκήρυξεν ἀνεπιστημονικὸν καὶ ἐκτὸς πραγματικότητος ὡς βασιζόμενον ἐπὶ μόνου τοῦ ἔνδος σκέλους τῆς Ἰστορικῆς παραδόσεως καὶ ὡς παραγγωρίζον ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν χρησιμοποιουμένων ὑπὸ τοῦ λαοῦ λογίων γλωσσικῶν στοιχείων, ὃς ἐκ τῆς προελεύσεως αὐτῶν, εἰχον ἥδη ἐντυπωθῆ ἐις τὴν γλωσσικὴν συνείδησιν τοῦ ἔθνους ὑπὸ τὸν λογίον αὐτῶν φωνητικὸν καὶ ἀλιτικὸν τύπον, εἰς τρόπον ὡστε πᾶσα προσπάθεια πρὸς ρυθμιστικὸν μετασχηματισμὸν αὐτῶν νὰ προσκρούῃ εἰς τὸ αἴσθημα τῶν λαλούντων.

Ἐναντι τῶν ἀρχαϊστῶν καὶ τῶν δημοτικιστῶν δ. X. ἀντέταξε τὴν ὑγιᾶ ἄποψιν ὅτι τὸν γλωσσικὸν τύπον ἐκφράσεως τοῦ ἔθνους καθὼρίζεν ἡ μέχρι τοῦδε διττὴ Ἰστορικὴ παράδοσις αὐτοῦ, ἥτοι ἡ τε γραπτὴ καὶ προφορικὴ. 'Ο ἀγνὸς δημοτικὸς λόγος τοῦ λαοῦ δὲν ἥτο αὐτὸς καὶ μόνος ἵκανός νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἔθνικὴν ψυχὴν καὶ τὸν ἔθνικὸν βίον ὑπὸ τὰς ποικίλας αὐτοῦ ἐκδηλώσεις. [°]Αντιθέτως ἡ καθαρεύουσα, οὖσα καὶ αὕτη προϊὸν ἀδιακόπου Ἰστορικῆς ἐξελίξεως, ἥδυνατο, ἐξαιρουμένης τῆς λογοτεχνίας, νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἀνάγκας καὶ τὸ γλωσσικὸν αἴσθημα τοῦ νεωτέρου ἐλληνισμοῦ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τοῦ διαρκοῦς ἐμπλουτισμοῦ τῆς διὰ στοιχείων ἐκ τῆς γλώσσης τοῦ λαοῦ. Διετύπωσε μάλιστα θεμελιώδεις τινὰς ἀρχάς, αἵτινες πρέπει νὰ τηρῶνται κατὰ τὴν χρῆσιν αὐτῆς, ἐφειδομένας κυρίως ἐπὶ τὴν ἐν τῇ χοῖσει σχέσιν καὶ ἀλληλεπίδρασιν γραπτοῦ καὶ προφορικοῦ λόγου. Οὕτως ἐπιτυγχάνεται ἡ διαρκὴς ἀνανέωσις τῆς καθαρευούσης διὰ στοιχείων ἐκ τοῦ προφορικοῦ λόγου καὶ δὴ καὶ ἡ σὺν τῷ χρόνῳ ἀπλοποίησις αὐτῆς.

Τὰς περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος ἀπόψεις ἐξέθηκε διὰ πραγματειῶν δημοσιευθεῖῶν εἰς ἐλληνικὰ καὶ ἔναν περιοδικά, αὐτοτελῶν βιβλίων καὶ διαλέξεων. [°]Εξέδωκεν ἐπίσης (1905) δγκώδη τόμον ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Μαρασλῆ ἐν φ. περιέχονται τὸ «Πρόβλημα τῆς νεωτέρας γραφομένης Ἐλληνικῆς» τοῦ K. Krummbacher ἐν μεταφράσει καὶ ἡ »'Ἀπάντησις εἰς αὐτὸν» τοῦ X.

Σθεναρῶς ἥγωνίσθη καὶ κατὰ τῆς ἀπὸ τοῦ 1910 διὰ τῆς ἰδρύσεως τοῦ [°]Ἐκπαιδευτικοῦ Όμίλου ἀπειλούμενης εἰσαγωγῆς μεταρρυθμιστικῶν ἐκπαιδευτικῶν προγραμμάτων, ἄτινα ἔμελλον νὰ ἀνατρέψωσι τὰ κρατοῦντα ἐν τῇ παιδείᾳ. Διὰ τῶν ἀγώνων αὐτῶν ἥδυνήθη μέν, ὃς ὁ 1διος ἐν [°]Αθηνᾶ 31 (1919) 30 γράφει, νὰ ματαιώσῃ τίνη, τοὐλάχιστον ἐν τῇ πρωτευούσῃ, ἰδρυσιν προτύπου σχολείου ἐν φ. θὰ ἐφημορύζοντο ἔδιαι μέθοδοι καὶ ἔδιον πρόγραμμα διδασκαλίας, δὲν κατώρθωσεν ὅμως νὰ ἀποτρέψῃ μέχρι τέλους τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως. Οὐχ ἥτεν ὅμως διὰ συνεχοῦς

καὶ ἀμειλίκτου ἐλέγχου ἐπέτυχε νὰ ἀποφευχθῶσιν αἱ γλωσσικαὶ ἀκρότητες, ἃς ὁ Ἐκπαιδευτικὸς Ὀμιλος ἐπεδίωξε νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν ἐν τῷ σχολείῳ διδασκομένην δημοτικήν.

* *

Ανάλογοι πρὸς τὸ μέγεθος καὶ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἔργου τοῦ Γεωργίου Χατζιδάκη υπῆρχαν καὶ αἱ τιμαί, ὡν ἔτυχεν οὗτος ἐν τε τῇ γενετείᾳ καὶ τῇ ἀλλοδαπῇ.

Οὕτω τὸ 1905 – 1906 διετέλεσε πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τὸ δὲ 1926 πρότιος πρύτανις καὶ δραγανωτὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἐν ᾧ ἐδίδαξεν ἐπὶ διετίαν (1926 – 1928), καίτοι λόγῳ δρίου ἡλικίας εἶχεν ἥδη ἀποσυρθῆ τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας. Τὸ γεγονός τοῦτο ἔξαιρων ὁ A. Heisenberg εἰς ἄρθρον, ὅπερ ἐδημοσίευσεν ἐπὶ τῇ ὁγδοηκονταετηρίδι τοῦ X., γράφει : «ἥδη πρεσβύτης ἀνέλαβε πρὸ τοιῶν ἐτῶν μὲν νεανικὸν πολεμικὸν μένος νὰ διδάξῃ τὰ μαθήματα τῆς γλωσσολογίας εἰς τὸ νέον πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης, ἵνα ἐν τῷ περιμαχήτω τῆς Μακεδονίας ἔδάφει ἐγγασθῇ υπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας». (Ἀθηνᾶ 40 (1928) 214).

Ανεκηρύχθη ἐπίτιμος Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (1939), ἐπίτιμος Ἐταῖρος τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας (1938), ἐπίτιμον μέλος τοῦ ἐν Κωνσταντινούπολει Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ἐπίτιμος Πρόεδρος τῆς Ἐταιρείας «Ποντιακῶν Μελετῶν», τῆς «Ἐταιρείας Κρητικῶν Σπουδῶν» κλπ. Ωσαύτως διετέλεσε διαδοχικῶς Ἐπόπτης τῶν σχολείων τῆς «Φιλεκπαιδευτικῆς Ἐταιρείας», Σύμβουλος καὶ ἐπίτιμος Πρόεδρος αὐτῆς.

Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν διετέλεσε τὸ 1927.

Αλλὰ καὶ δι' ἄλλων ἔξαιρέτων τιμῶν ἐτιμήθη δ. X. Οὕτως ἀπενεμήθησαν εἰς αὐτὸν τὰ παράσημα τοῦ Ἀργυροῦ Σταυροῦ καὶ βραδύτερον τοῦ Χρυσοῦ Σταυροῦ τῶν Ἰπποτῶν τοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος καὶ τοῦ Σταυροῦ τῶν Ἀνωτέρων Ταξιαρχῶν τοῦ Τάγματος τοῦ Φοίνικος, ὑπὸ δὲ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου «ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς αἰσίας ἐνάρξεως τῆς ἐκδόσεως τοῦ Ἰστορικοῦ Λαζικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης» ἀνεκηρύχθη διὰ πιττακίου «Ἀρχων Μέγας Διδάσκαλος τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας» (1934).

Μεγάλως ἐτιμήθη δ. X. καὶ ὑπὸ τοῦ ἔνους ἐπιστημονικοῦ κόσμου. Ἐξέλέγη ἐπίτιμος διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λιψίας, ἀντεπιστέλλον δὲ μέλος τῶν Ἀκαδημῶν Βερολίνου, Βιέννης, Μονάχου, Βουδαπέστης καὶ τῆς ἐν Λονδίνῳ «Society for the promotion of Hellenic Studies» ὡς καὶ τῆς ἐν Παρισίοις «Société pour l'encouragement des Études Grecques», ἥτις τὸ 1902 ἀπένειμε τὸ Ζωγράφειον βραβεῖον (Prix Zografos) διὰ τὸ ἔτος

ἐκείνοι εἰς τὸν πρῶτον τόμον τῆς πρώτης ἐκδόσεως τῶν Ἀκαδημεικῶν Ἀναγνωσμάτων (πβ. *Revue des Études Grecques* 16 (1903) XIII – XVI).

‘Ο ἐπιστημονικὸς κόσμος τιμῶν τὸν σοφὸν ἔρευνητὴν καὶ ἰδρυτὴν τῆς γλωσσολογίας ἐν Ἑλλάδι ἑώρτασε δις σημαντικοὺς σταθμοὺς τοῦ βίου καὶ τῆς δράσεως αὐτοῦ. Οὕτως τὴν 23 Ἀπριλίου 1921 οἱ μαθηταὶ τοῦ X. προστίνεγκον ἐπὶ τῇ τριακονταετηρίδι τῆς καθηγείας ἀναμνηστικὸν τόμον «Ἀφιέρωμα εἰς Γ. N. Χατζιδάκιν» περιέχοντα διατριβὰς Ἑλλήνων καὶ ἔνων ἐπιστημόνων, κατὰ δὲ τὴν συνεδρίαν τῆς 28 Φεβρουαρίου 1929 τὸ ἀνώτατον πνευματικὸν ἕδρυμα τῆς χώρας, ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, ἑώρτασε πανηγυριῶς τὴν δύοδοκοστὴν ἐπέτειον τοῦ βίου αὐτοῦ.

B I V L I O G R A F I A :

Σ = βιβλίον ἡ καὶ αὐτοτελῶς ἐκδεδομένον φυλλάδιον. Π = ἄρθρον ἐπιστημονικοῦ περιεχομένου. B = βιβλιοχειρισία. A = ἀνακοίνωσις. $Eσ$ = ἐπιστημονικὴ συζήτησις. Δ = προλεγόμενα ἐπὶ τῇ ἑκδόσει βιβλίων καὶ περιοδικῶν ἡ ἄρθρον οὐχὶ αὐστηρῶς ἐπιστημονικὸν χαρακτηρίσεις καὶ λόγος, διάλεξις, νεκρολογία, ἔνθεσις κλπ.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἔχονται ποιήσαμεν τὰς παρὰ Ed. Schwyzer, *Griechische Grammatik* 1, σ. XXVI - XLIV συντομογραφίας, παρεθέσαμεν δὲ πλήρεις ἡ συνεκόψαμεν κατὰ τρόπον εὐκόλως ἀντιληπτὸν τίτλους περιοδικῶν ἡ ἐφημερίδων μὴ ἀναφέρομένων ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ.

1881

Π	Συμβολαὶ εἰς τὴν ἴστοριαν τῆς νέας Ἑλληνικῆς γλώσσης: Ἀθηναῖον 10 (1881) 3 - 28 (85 - 128, 208 - 212), 213 - 249 (= MNE 1 σ. 1 - 83).	1
Π	Κριτικὴ παρατηρήσεις εἰς τὰς ἐκ Βοιωτίας ἐπιγραφάς, τὰς ἐν τῷ Ε' τεύχει τοῦ Θ' τόμου δημοσιευθείσας: αὐτόθ. σ. 81 - 83.	2
B	Ἐπινοίσεις εἰς τὸ Ἀρχεῖον M. Δέφνερ: αὐτόθ. σ. 411 - 486 (= MNE 1 σ. 96 - 107, 144 - 148).	3
B	M. Deffner, <i>Archiv für mittel-und neugriechische Philologie, Athen 1880, Bd. I, 1 - 2, S. 304</i> : BB 6 (1881) 326 - 336. (Μετάφρ. [ὑπὸ Π. Παπαγεωργίου]: Κλειδ. 21 (1881) ἀρ. φύλ. 1055 - 1056).	4

1. ‘Ἐν τῇ παρούσῃ βιβλιογραφίᾳ ἐπεδιώξαμεν τὴν συγκέντρωσιν τῶν ἐπιστημονικῶν κυρίων δημοσιευμάτων τοῦ Γεωργίου Χατζιδάκη. Συστηματικὴ ἀποδελτίωσις ἀρθρῶν, συνεντεύξεων, δηλώσεων κλπ. δημοσιευθέντων εἰς τὸν ἡμερήσιον καὶ τὸν ἐπαρχιακὸν τύπον δὲν ἐπεχειρήθη.

- Π Γλωσσικαὶ παρατηρήσεις : Κλειδ. 21 (1881) ἀρ. φύλ. 1064, 1068 (= MNE 1 σ. 149 - 153). 5

1882

- B Ἐπίκαιοις Τσακωνικῆς γραμματικῆς Μιχ. Δέφνερ, Berlin 1881 : Πλάτων 5 (1882) 94 - 101, 169 - 176, 228 - 253. 6
- B O. Schrader, Sprachvergleichung und Urgeschichte. Linguistisch-historische Beiträge zur Erforschung des indogermanischen Altertums von — Iena, bei Hermann Contenoble 1883. X. 490 : αὐτόθ. σ. 420 - 421. 7
- B G. Meyer, Die Stellung des Albanesischen im Kreise der indogermanischen Sprachen von — (ἐκ τῶν Beiträge τοῦ Bezzenerger τ. 8) : αὐτόθ. σ. 421 - 422. 8
- B S. Marchiano, Studii Filologici svolti con la lingua Pelasgo-Albanese del Professore — Napoli 1882 σελ. 151 καὶ 105 : αὐτόθ. σ. 422 - 423. 9
- A [Περὶ τοῦ ἐπύμου τῆς λέξεως τιμπῶ καὶ κυτάξω] : αὐτόθ. σ. 275. 10
- A [Φιλολογικαὶ ἀνακοινώσεις] : αὐτόθ. σ. 323 - 328. 11
- B M. Deffner, Zakonische Grammatik von Dr — : GGA 1882, no 11 - 12. 12

1883

- S Περὶ τῶν εἰς -ους συνηρημένων τῆς β' κλίσεως καὶ τῶν εἰς -ος οὐδετέρων δινομάτων τῆς γ' ἐν τῇ νέᾳ Ἑλληνικῇ. (Ἐναίσιμος ἐπὶ διδακτορικῇ ἀναγορεύει διατοιβή). Ἐν Ἀθήναις 1883, σελ. 15 (= MNE 2 σ. 31 - 46). 13
- Kρίσ. : G. Meyer, BphW 2 (1883) 1038· (μετάφρ. : Αἰών 46 (1884) ἀρ. φύλ. 4).
- S Περὶ φθογγολογικῶν νόμων καὶ τῆς σημασίας αὐτῶν εἰς τὴν σπουδὴν τῆς νέας Ἑλληνικῆς. (Διατοιβή ἐπὶ ὑφηγεσίᾳ). Ἐν Ἀθήναις, 1883 σελ. 31 (= MNE 1 σ. 154 - 201). 14
- Kρίσ. : G. Meyer, BphW 2 (1883) 1038.
- P Περὶ τῶν περιφραστικῶν σχηματιζομένων χρόνων τῆς νέας Ἑλληνικῆς : Δελτ. Ἰστορ. Ἐθνολ. Ἐταιρ. 1 (1883) 226 - 261. 15

- Π *Διατὸν δὲν καλλιεργοῦσιν οἱ νέοι Ἐλληνες τὴν δημόδη ἐλληνικὴν γλῶσσαν :* Εστία 15 (1883) 390 - 394 (= MNE 1 σ. 108 - 111). 16

1884

- Σ *Μελέτη ἐπὶ τῆς νέας Ἐλληνικῆς ἡ βάσανος τοῦ Ἐλέγχου τοῦ ψευδατικισμοῦ*, ἐν Ἀθήναις 1884, 8ον σελ. 104. 17
- Κρίσ. : Νέα Ἡμέρα 11 (1885) ἀρ. φύλ. 543 - 555.
- Π *Περὶ τῆς δροθῆς γραφῆς τοῦ μαξί, περὶ τοῦ Κοητικοῦ ζιμιδὸς καὶ περὶ παρετυμολογιῶν :* Πλάτων 6 (1884) 35 - 53 (= MNE 1 σ. 111 - 123). 18
- Δ *Ἀοχὴ πρόσδοσις καὶ σημερινὴ κατάστασις τῆς γλωσσικῆς ἐπιστήμης :* Εβδομὰς 1 (1884) ἀρ. φύλ. 41 - 42. (Ἐναρκτήριος λόγος ‘Υφηγεσίας). 19
- B *A. Boltz, Die hellenischen Taufnamen der Gegenwart so weit dieselben antiken Ursprungs sind, nach Gebrauch und Bedeutung zusammengestellt. Leipzig 1883. W. Friederich.* 8ον σ. 48 : Δελτίον τῆς Εβδομάδος 1 (1884) ἀρ. φύλ. 1 - 3. 20
- B *N. Δοσίον, Εὑροπίδον Ἐκάβῃ μετὰ ψυχαγωγίας ἐξ ἴδιογράφου Λάμψου τοῦ Φωτιάδου καὶ νεωτέρων ἐξηγητικῶν σχολίων καὶ σημειώσεων ὑπὸ — Σελ. λεξ’ καὶ 147 ἐν Γαλαζίῳ 1884 ἐκ τοῦ νέου τυπογραφείου «Δακία» :* αὐτόθ. ἀρ. φύλ. 6. 21

1885

- Π *Zur Präsensbildung des Neugriechischen :* KZ 27 (1885) 69 - 82 (= MNE 1 σ. 266 - 306). 22
- Π *Die altgriechischen Femina auf -ος im Neugriechischen :* αὐτόθ. σ. 82 - 84. 23
- Εσ *Ἐπιβαλλομένη Ἀπάντησις :* Εβδομὰς 2 (1885) Α' 235 - 237. Β' 245 - 246, 263 - 264, 269 - 270. Γ' 281 - 282, 293 - 294, 305 - 306, 317 - 318. Δ' 329 - 330, 346 - 347, 353 - 354, 365 - 366. 24
- Εσ *Παράδοξος Ἀγάρ :* αὐτόθ. σ. 421 - 425. 25
- B *A. Boltz, Die kyklopen, ein historisches Volk sprachlich nachgewiesen :* αὐτόθ. σ. 212 - 213. 26

- B *Π. Καρολίδον, Γλωσσάριον συγχριτικὸν Ἐλληνοκαππαδοκικῶν λέξεων, ἦτοι ἡ ἐν Καππαδοκίᾳ λαλουμένη Ἐλληνικὴ διάλεκτος καὶ τὰ ἐν αὐτῇ σωζόμενα ἔχνη τῆς ἀρχαίας Καππαδοκικῆς γλώσσης ὅπο — Δ. Φ. Βραβευθὲν ὅπο τοῦ ἐν Κωνσταντινούπολει Ἐλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου. Ἐν Σμύρνῃ 1885 σ. 221 : αὐτόθ. σ. 535 - 538.* 27
- A *Ἄλι περὶ τὴν νεωτέραν Ἐλληνικήν γλῶσσαν σπουδαί : Παρνασσὸς 9 (1885) 159 - 160. (ἰδ. καὶ περιοδ. «Ἐβδομὰς» 2 (1885) 116 - 117).* 28
- Δ *Ἐκθεσις τῶν ἐργασιῶν τῶν γενομένων ὅπερ τῆς γλώσσης ἡμῶν κατὰ τὸ παρὸν ἔτος : Ἐφημερὶς 12 (1885) ἀρ. φύλ. 166 - 167.* 29

1886

- Σ *Γλωσσικῶν ἀτοπημάτων ἀναίρεσις, ἐν Ἀθήναις 1886, 8ον σελ. ιεζ' + 84.* 30
- Εσ *Παρατηρήσεις τινὲς εἰς τὴν ἀπάντησιν τοῦ ἀξιοτίμου κ. Π. Καρολίδου : Ἐβδομὰς 3 (1886) 202, 212, 225.* 31
- Π *Μετὰ βαρεῖας καὶ ψιλῆς ἢ ἄνευ αὐτῶν : αὐτόθ. σ. 522 - 523.* 32
- Εσ *Ἀναθεώρησις παλαιοῦ λογαριασμοῦ πρὸς τὸν ἑξοχώτατον κ. Εἰρηναῖον Κ. Ἀσώπιον : Ἐφημερὶς 13 (1886) 8ης Φεβρουαρίου.* 33

1887

- Π *Περὶ τῶν ἀπαρεμφατικῶν λειψάνων ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἐλληνικῇ : Ἡμερολ. Ἀνατολῆς 1887 σ. 132 - 148.* 34
- B *J. Psichari, Essais de grammaire historique Néo-Grecque : BphW 7 (1887) no 32/33.* 35
- Εσ *Αἱ δόξαι τοῦ κ. I. Ψυχάρη περὶ τῆς γραφομένης ἡμῶν γλώσσης καὶ περὶ τῶν μεταχειριζομένων αὐτῆν : Ἐφημερὶς 14 (1887) ἀρ. φύλ. 38 - 39, 41 - 42.* 36

1888

- Π *Ἐρευναι περὶ τῶν ἀρχῶν τῆς νεωτέρας Ἐλληνικῆς : Εἰκοσιπενταετ. Ἐλλην. Φιλολ. Συλλ. Κωνπλ. (1861 - 1886). Παράρτ. 18ον τόμ. (1888) 84 - 92.* 37
Κρίσ. : (H. C.) Μ(u11e r), Ἐλλὰς 3 (1891) 178 - 179.

- Π Συμβολὴ εἰς τὴν ἴστορίαν τῆς Μεσαιωνικῆς ἡμῶν γλώσσης : Πεντηκονταετ. Ἐθν. Πανεπιστ. (1886 - 1887) ἐν Ἀθήναις 1888 σ. 117 - 173.
- Π Περὶ τῆς δορυφορίας τῶν κατὰ συνεκδομὴν γενομένων λέξεων καὶ τύπων ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἑλληνικῇ : αὐτόθ. σ. 175 - 210 (= MNE 1 σ. 561 - 654).

1889

- Π Die Sprachfrage in Griechenland : Ἑλλὰς 1 (1889) 299 - 332. 40
(πβ. καὶ Ἑλλὰς 2 (1890) 94 - 97).
- Π Περὶ τοικῶν μεταβολῶν ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ : Ἀθ. 1 (1889) 247 - 287, 481 - 511 καὶ προσθήκαι σ. 532 (= MNE 2 σ. 82 - 158).
- Π Ἐτυμολογικὰ σημειώσεις : αὐτόθ. σ. 287 - 288. 42
- B W. Meyer, Simon Portius grammatica lingue Graecæ vulgaris, reproduction de l'édition de 1638 suivie d'un commentaire grammatical et historique par — etc. Paris 1889 : αὐτόθ. σ. 512 - 532 (= MNE 2 σ. 461 - 479). 43
- A [Περὶ τῶν νόμων, καθ' οὓς ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ μεταποιοῦνται τὰ ἐξ ἄλλων γλωσσῶν παραλαμβανόμενα ρήματα] : αὐτόθ. σ. 317. πβ. ἀριθ. 41. 44
- A [Περὶ τῶν νόμων, καθ' οὓς τὰ βαρύτονα ρήματα εἰς -ίξω, -άξω μετασχηματίζονται εἰς -ῶ καὶ ἀντιστρόφως] : αὐτόθ. σ. 325 - 327. 45
- A [Περὶ τῶν μέχρις ἡμῶν διασωθέντων ἀρχαίων μορίων ἥντι, ἥν, δή, οὐτιως] : αὐτόθ. σ. 332 - 335. 46
- A [Περὶ παρετυμολογιῶν, ἐν αἷς ἡ εἰσάγεται πρόθεσις πρότερον μὴ διπάροχονσα ἡ ἀποκαθίσταται ἡ πρότερον ἔκθλιψιν παθοῦσα] : αὐτόθ. σ. 624. 47

1890

- Π Zum vocalismus des Neugriechischen : KZ 30 (1890) 357 - 398 (= MNE 1 σ. 202 - 265) καὶ Nachtrag : αὐτόθ. 31 (1892) 153 - 156. 48

Κρίσ. : H. C. Müller, Ἑλλὰς 2 (1890) 103 - 104.

Π	<i>Περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος ἐν Ἑλλάδι</i> : Ἀθ. 2 (1890) 169 - 235 (= Γλ. Μελ. σ. 236 - 305).	49
	Κρίσ. : A. Th (u m b), Lit. Centralbl. 1890 στήλ. 1677. Fr. Stolz, BphW 12 (1892) 1624 - 1626.	
Π	<i>Περὶ ψιλώσεως τοῦ ἀρχόντος</i> : αὐτόθ. σ. 380.	50
Εσ	<i>'Ελέγχου ἀρασκευή</i> : αὐτόθ. σ. 139 - 141.	51
Β	<i>La Calabria, rivista di Letteratura Popolare</i> : αὐτόθ. σ. 141 - 142.	52
Β	<i>V. Franco, Rose e Spine, versi con note filologiche e un Saggio critico</i> . Monteleone 1889 XXVIII. 95: αὐτόθ. σ. 142.	53
Β	<i>K. Flegel, Geschichte der Arten der Handlung in Europa, linguistische Studie von —, Gymnasiallehrer zu Rostow am Don</i> : αὐτόθ. σ. 376 - 380.	54
Α	[<i>Περὶ τῆς καταγωγῆς τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς</i>] : αὐτόθ. σ. 154 - 159 (= MNE 1 σ. 84 - 88).	55
Α	<i>Περὶ τοῦ G. Morosi καὶ τῆς ἐν Ἰταλίᾳ λαλουμένης Ἑλληνικῆς γλώσσης</i> : αὐτόθ. σ. 697 - 701 (= MNE 2 σ. 480 - 487).	56
Α	[<i>Περὶ τῆς μεταβολῆς τοῦ γένους τῶν οὐσιαστικῶν ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ</i>] : αὐτόθ. σ. 701 - 708.	57

1891

Π	<i>Περὶ τῆς ἑτυμολογίας τοῦ μαλώνω</i> : Ἀθ. 3 (1891) 94 (= MNE 1 σ. 140 - 142).	58
Π	<i>Σημασιολογικαὶ μεταβολαί</i> : αὐτόθ. σ. 175 - 176 (= MNE 1 σ. 142 - 143).	59
Π	<i>Συμβολὴ εἰς τὴν κλίσιν τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς</i> : αὐτόθ. σ. 244 - 253 (= MNE 2 σ. 1 - 30).	60
Π	<i>Περὶ τῆς καταγωγῆς τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς</i> : αὐτόθ. σ. 253 - 258 (= MNE 1 σ. 88 - 96). πβ. ἀριθ. 66.	61
Εσ	<i>Προσθῆκαι τινες εἰς τὴν διατοιβὴν περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος ἐν Ἑλλάδι</i> : αὐτόθ. σ. 259 - 269.	62
Α	[<i>Περὶ τῆς καταγωγῆς τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς</i>] : αὐτόθ. σ. 617 - πβ. ἀριθ. 61.	63

- A Περὶ μεταφράσεως τῆς Π. Δ. εἰς τὴν νέαν Ἑλληνικήν : αὐτόθ. σ. 625 - 629 (= MNE 2 σ. 488 - 492). 64
- A [Περὶ τῆς γλώσσης τῆς νήσου Ἰκαρού] : αὐτόθ. σ. 648 - 649. 65
- Π Zur Abstammungsfrage des Neugriechischen : Ἑλλὰς 3 (1891) 1 - 5. πβ. ἀριθ. 61. 66

1892

- Σ Einleitung in die neugriechische Grammatik, Leipzig 1892 S. XIV+464. 67
- Κρίσ. : Μυσταζίδης, Κῆρυξ 4, 175. Lit. Centralbl. (1892) στήλ. 753. W. Meyer-Lübke, ByzZ 2 (1893) 142 - 145. A. L. Thumm, IF 2 (1893) Anz. 174 - 183. Zimmerer, N. phil. Rundschau 1896 no 2. F. G. Allinson, AmjournofPhil. 14 (1893) 107 - 110.
- Π Kritische Bemerkungen zu einigen mittelgriechischen Autoren : ByzZ 1 (1892) 98 - 106. 68
- Εσ Περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος (Ἀπάντησις εἰς τὸ ὄρθρον τοῦ κ. Καζαντζῆ) : Ἑλλὰς 4 (1892) 289 - 293. 69
- Π Zur Geschichte des Mittel- und Neugriechischen : KZ 31 (1892) 103 - 156 (= MNE 1 σ. 360 - 405). 70
- Κρίσ. : H. C. Müller, Ἑλλὰς 2 (1890) 103 - 104.
- Π Ὁρθογραφικὴ σημειώσεις : Ἐβδομάς 9 (1892) ἀρ. φύλ. 17. 71
- B B. Mysakides, Byzantinisch - Deutsche Beziehungen Zur Zeit des Ottos. Stuttgart 1891, S. XVIII+99 : αὐτόθ. ἀρ. φύλ. 22. 72
- B A. Thumm, Die neugriechische Sprache, eine Skizze von Dr. —, Privat Dozent an der Universität Freiburg I.B. : αὐτόθ. ἀρ. φύλ. 23. 73
- B H. Mullers, Historische Grammatik : Εστία 1 (1892) 367. 74
- B K. Krumbacher, Colloquium Pseudodositheanum Monacense ad fidem codicum optimorum et antiquissimorum nunc primum edidit et apparatu critico adnotationibusque instruxit — : Αθ. 4 (1892) 465 - 468. 75
- B G. Götz, Colloquium scholicum Harleianum ex recensione — (ἐν τῷ θεοτικῷ προγράμματι τοῦ ἐν Ἱέρῃ Πανεπιστημίου ἔ.ξ.) : αὐτόθ. σ. 465 - 468. 76

- B A. *Thum b*, *Beiträge zur neugriechischen Dialektkunde, die inlautenden Vocale im heutigen Dialect von Amorgos*, von Dr. — : αὐτόθ. σ. 468 - 475. 77
- B A. *Thum b*, *Zur neugriechischen Volkskunde von —. I Die Schicksalgöttinnen im neugriechischen Volksglauben, II Zur volkstümlichen Mantik der heutigen Griechen von Dr. —* : αὐτόθ. σ. 475. 78
- A [Περὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς κάτω Ἰταλίας ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου μέχρι τῶν τοῦ Ἰουστινιανοῦ] : αὐτόθ. σ. 643. 79
- A [Περὶ τῆς παραγωγῆς τῆς λέξεως **Μορέας**] : αὐτόθ. σ. 645 πβ. ἀριθ. 89. 80
- Δ "Εκθεσις περὶ τῶν εἰς τὸν γλωσσικὸν διαγωνισμὸν τοῦ συλλόγου «Κοραῆ» ὑποβληθέντων πονημάτων : Ἀρχ. Κορ. 1 (1892) ε-λ. Κρίσ. : C. Casangés, 'Ελλάς 4 (1892) 284 - 288. 81
- Π 'Ελληνικὴ Γλῶσσα : 'Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν ἐκδιδόμενον ἐπιμελείᾳ N. G. Πολίτου, Ἀθήνησι Μπάρτ - Χίρστ, τ. 3 (1892 - 1893) σ. 799 - 807. 82

1893

- Π Zur *Wortbildungslehre des Mittel- und Neugriechischen* : ByzZ 2 (1893) 235 - 286 (= MNE 2 σ. 194 - 276). 83
- Π Zur *neugriechischen Deklination* : KZ 32 (1893) 420 - 433. 84
- Π *Ikarisches* : IF 2 (1893) 371 - 414 πβ. ἀριθ. 86. 85
- Π Περὶ τῆς Ἰκαρίας διαλέκτου : Εἰκοσιπενταετ. Κ. Σ. Κόντου 1893 σ. 33 - 80 (= MNE 2 σ. 396 - 460) πβ. ἀριθ. 85. 86
- Π *Νεοελληνικὰ ποικίλα* : Παρνασσός 16 (1893) 335 - 351 (= MNE 1 σ. 123 - 140). 87
- Π Περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος ἐν 'Ἑλλάδι, *Μέρος B'* : 'Αθ. 5 (1893) 177 - 230 (= Γλ. Μελ. σ. 306 - 362). 88
Κρίσ. : A. Th (u m b), Litt. Centralbl. 1894 στήλ. 92 - 93.
- Π Περὶ τῆς ἐτυμολογίας τῆς λέξεως **Μορέας - Μορεάς** : αὐτόθ. σ. 231 - 239. Περὶ τῆς λέξεως **Μορέας** (*Μέρος B'*) : αὐτόθ. σ. 491 - 508. 'Ο **Μορέας** καὶ ἐν Κρήτῃ : αὐτόθ. σ. 549 (= Γλ. Μελ. 1 - 25). 89
Κρίσ. : K. Krumbacher, ByzZ 3 (1894) 202, 420.

- Π *'Επανόρθωσις* [εἰς σ. 21 τῆς *Einleitung*] : αὐτόθ. σ. 240. 90
- Π *'Εξυπνίζω – ἔξυπνῶ* : αὐτόθ. σ. 287 - 288 (= MNE 2 σ. 599 - 601). 91
- Δ Λόγος πανηγυρικὸς [ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι τῆς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ Καθηγεσίας τοῦ Κ. Σ. Κόντου] : αὐτόθ. σ. 305 - 310. 92
- Εσ *'Επιστολὴ πρὸς Θεόδωρον Reinach* : αὐτόθ. σ. 509 - 536 καὶ δοφειλομένη ἐπανόρθωσις σ. 550. 93

1894

- Π *Ist Georgillas der Verfasser des Gedichtes von der Eroberung Konstantinopels?* : ByzZ 3 (1894) 581 - 598 (= MNE 1 σ. 537 - 560). 94
- Π *Φιλολογικὸν χρονικεγμοὶ (Α'. Περὶ τῶν ὀνομάτων εἰς -πουλλος -πουλλα -πουλλον πουλλὶ κτλ. Β'. Περὶ τῆς ὁρθογραφίας τῶν ὑποκοριστικῶν εἰς -είδιον. Γ'. ἐλάλουσαν – ἐλαλοῦσαν)* : Παρνασσὸς 17 (1894) 561 - 588. 95
- Π *Περὶ τοῦ ἐτύμου τῆς λέξεως Μεσαρεᾶς* : Αθ. 6 (1894) 3 - 64. 96
Μεσαρέα – Μεσαρεὰ καὶ *Κεφαλή* : αὐτόθ. σ. 473 (= Γλ. Μελ. σ. 115 - 179).
- Κρίσ. : A. Thum b, IF 9 (1898) Anz. 134.
- Π *'Αρμόζω καὶ ὀρμάζω, συναρμόζω καὶ συνορμάζω* : αὐτόθ. σ. 141 - 143 (= Γλ. Μελ. σ. 613 - 615). 97
- Π *Περὶ συμφύτων σχηματισμῶν* : αὐτόθ. σ. 143 - 144. 98
- A *[Περὶ τοῦ ἀληθοῦς συγγραφέως τοῦ ποίηματος. «Ἄλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως»]* : αὐτόθ. σ. 475 πβ. ἀριθ. 94. 99
- A *[Περὶ τῆς γενέσεως τῶν ὑποκοριστικῶν εἰς -άριον]* : αὐτόθ. σ. 476. 100
- A *[Περὶ τῆς παραγωγῆς τῆς λέξεως Μεσαρεά]* : αὐτόθ. σ. 477 πβ. ἀριθ. 96. 101
- A *[Περὶ τῆς συναιρέσεως τοῦ εα μετὰ τὸ ρ ἐν τῇ Ἀττικῇ]* : αὐτόθ. σ. 482 - 483 πβ. ἀριθ. 107. 102

1895

- Π *Über das Etymon des Wortes βρέ* : ByzZ 4 (1895) 412 - 419 103
 (= Γλ. Μελ. σ. 204 - 213).
- Π *Zu den Bruchstücken zweier Typika* : αὐτόθ. σ. 583 - 584. 104
- Π *Ἀναβάτης οὐχὶ ἀνελκυστήρ, ποδηλάτης οὐχὶ ποδηλατιστής* : 105
 Εἰκονογρ. Ἐστ. 1895 σ. 162 - 163.
- Π *Πᾶς, πᾶν, ἀνδριᾶς, ἴμᾶς, βοῦς, αἶξ, πῦρ, κῆρ* : IF 5 (1895) 106
 338 - 340.
- Π *Zur Kontraktion von εα nach ο im Attischen* : αὐτόθ. σ. 107
 393 - 395 (= Γλ. Μελ. σ. 571 - 573).
- Π *Neugriechische miscellen. I Zur Conjugation. II Dissimilation im Neugriechischen* : KZ 33 (1895) 105 - 124 (= MNE 1 σ. 307 - 331). 108
- Π *Περὶ τῶν λέξεων μυζήθρα - Μυζηθρᾶς - Μυστρᾶς - Μυστριώτης* : Viz. Vremennik 2 (1895) 58 - 77 (= Γλ. Μελ. 180 - 203). 109
 Κρίσ. : A. Thum b, IF 9 (1898) Anz. 134.
- Π *Γλωσσολογικὰ ἔδιάθηκα - ἔδιάηκα - ἔδιάκα καὶ ἐν Τσακωνίᾳ ἔξάκα* : Ἀθ. 7 (1895) 84 (= MNE 2 σ. 601 - 602). 110
- Π *Ἐπιγραφικά* : αὐτόθ. σ. 85 - 86. 111
- Εσ *Περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος ἐν Ἑλλάδι. Μέρος Γ'* (Ἑλδώλων κατάλυσις) : αὐτόθ. 145 - 282 (= Γλ. Μελ. σ. 363 - 504). 112
- Α *[Περὶ τῆς λέξεως Μυστρᾶς]* : αὐτόθ. σ. 496 πβ. ἀριθ. 109. 113
- Α *[Περὶ τῆς προφορᾶς τοῦ Υ ὑπὸ τῶν Λακώνων]* : αὐτόθ. σ. 499 πβ. ἀριθ. 134. 114
- Α *[Περὶ τῆς καταλήξεως -πουλος]* : αὐτόθ. σ. 500 πβ. ἀριθ. 95. 115

1896

- Π *Μορέας oder Μόρεον?* : ByzZ 5 (1896) 341 - 346 (= Γλ. Μελ. 26 - 31). 116
- Π *Περὶ τοῦ ἐλληνισμοῦ τῶν ἀρχαίων Μακεδόνων* : Ἀθ. 8 (1896) 3 - 62 πβ. καὶ σ. 139 - 140 (= Γλ. Μελ. σ. 32 - 114). 117

- Π *Περὶ τῆς γενέσεως καὶ χρήσεως τῶν μορίων νά, διὰ νά – γιανά :* 118
αὐτόθ. σ. 63 - 68 (= MNE 2 σ. 493 - 499).
- Π *Κοσκυλμάτα (Περὶ διφορομένων τυῶν ὡς πρὸς τὴν δροθογρα-
φίαν δρομάτων. Περὶ τῆς προφορᾶς τοῦ οὖν εἰν τῇ Ἀπτικῇ διαλέ-
κτῳ (= Γλ. Μελ. σ. 547 - 549) [καὶ] Προσθήκη : αὐτόθ. σ. 175 -
176). Περὶ τῆς δροθογραφίας τῶν εἰς ὄντων οημάτων. Περὶ συμ-
φύσεως καὶ παρετυμολογίας (= MNE 2 σ. 500 - 509). "Επι δύο
λέξεις περὶ τῶν Μακεδόνων. Ἐπιγραφαι (= MNE 2 σ. 509 -
510). Περὶ τοῦ ἐνύμου τῆς λέξεως γάιδαρος. Περὶ τοῦ σέ,
φχιοῦ καὶ φκιοῦ : αὐτόθ. σ. 113 - 144.*
- Κρίσ. : K. K (r u m b a c h e r), *ByzZ* 5 (1896) 623 - 624.
- Π *Περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος. Μέρος Δ'. — Ἡ κοινὴ γλῶσσα 120
νπὸ H. Paul : αὐτόθ. σ. 147 - 175 (= Γλ. Μελ. σ. 505 - 537).*
- Π *[Παρατηρήσεις εἰς ἐπιγραφὰς ἐκ Κωνστάντιος] : αὐτόθ. σ. 121
348 - 351.*
- Π *Ἡ λέξις γάιδαρος εἶναι ἀποδεδειγμένως Ἀραβική : αὐτόθ. σ. 122
σ. 368.*
- Π *Περὶ φαινομένων τυῶν φθογγικῶν ἀνωμαλιῶν : αὐτόθ. σ. 123
458 - 468.*
- Π *Περὶ τοῦ λγ καὶ περὶ ἐπενθέσεως : αὐτόθ. σ. 469 - 470. 124*
- B *A. Thum b, Handbuch der neugriechischen Volkssprache, Crammatik. Texte. Glossar. von Dr. — σελ. κε', 240 : αὐτόθ. σ. 238 - 240.* 125
- B *B. Wassili ewsky - V. Jern sted t, Cecaumeni Strategicon et incerti scriptoris de officiis regiis libellus. Accedit exemplum codicis phototypicum. Petropoli 1896, σελ. 20 καὶ 113 : αὐτόθ. σ. 361 - 364 (= MNE 2 σ. 511 - 515).* 126
- B *P. Kretschmer, Einleitung in die Geschichte der Griechischen Sprache, von — Göttingen 1896 σελ. δ' καὶ 428 : αὐτόθ. σ. 365 - 368.* 127
- A *[Περὶ τῶν διὰ διπλοῦ καὶ ἀπλοῦ συμφάνων γραφομένων ἀρχαίων κυρίων δρομάτων] : αὐτόθ. σ. 472 πβ. ἀριθ. 119.* 128
- A *[Περὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῶν ἀρχαίων Μακεδόνων] : αὐτόθ. σ. 474 πβ. ἀριθ. 117.* 129

- A [Περὶ τῶν Προδρόμων Θεοδώρου καὶ Ἰλαρίωνος] : αὐτόθ. 130
σ. 478· πβ. ἀριθ. 133.

1897

- Σ Zur Abstammung der alten Makedonier. Athen 1897, 8ον 131
σελ. 57.

Κρισ. : P. Kretschmer, Wfkph 14 (1897) 1105 - 1109, E.
Oberhummer, BphW 18 (1898) 597 - 609.

- Π Ein verkanntes Sprichwort: ByzZ 6 (1897) 392 - 393· ὥδ. 132
καὶ σ. 648 καὶ τόμ. 7 (1898) 262 - 263.

Κρισ. : L. Woltz, ByzZ 7 (1898) 262 - 263.

- Π Περὶ τῶν προδρόμων Θεοδώρου καὶ Ἰλαρίωνος: Viz. Vremen-
nik 4 (1897) 100 - 127 (= MNE 2 σ. 361 - 395).

Κρισ. : E. K (urz), ByzZ 6 (1897) 601 - 602.

- Π Neugriechische Studien ('Εργέστω Κουρτίῳ ἐπὶ τῇ δύδοηκοσιῃ γενεθλίῳ αὐτοῦ τῇ 2ᾳ Σεπτεμβρίου 1894. — 1. Über die Aussprache des Υ bei den alten und des Ω bei den späteren Lakonen (= Γλ. Μελ. σ. 550 - 570). — 2. Über ein zakonisches Auslautgesetz. — 3. Zur Synizesis im Neugriechischen (= MNE 1 σ. 332 - 355). — 4. Über das Elymon von γάϊδα-ρος = Esel (Entstehung der deminutiva auf -άριον -άρι und der ngr. Diphthonge) (= Γλ. Μελ. σ. 214 - 233) : KZ 34 (1897) 80 - 143.

- Εστ 'Αιταπόχαισις πρὸς τὸν κ. Θ. Παππαδημητρακόπουλον: 'Αθ. 9 135
(1897) 186 - 234.

- Α [Περὶ τοικῶν ἀλλοιώσεων ἐν τοῖς συνθέτοις] : αὐτόθ. σ. 500· 136
πβ. ἀριθ. 140.

1898

- Σ Ἀραγνώσματα περὶ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τῆς Συγκοιτικῆς Γλωσ-
σικῆς ὑπὸ Whitney καὶ Jolly μετερρυθμισμένα εἰς τὴν Ἑλληνι-
κήν. Ἐν Ἀθήναις 1898, 8ον σελ. 1β' + 736.

- Π Περὶ τῶν ἐν ταῖς καταλήξεσιν ἀναλογιῶν : 'Αθ. 10 (1898) 3 - 13 138
(= MNE 2 σ. 516 - 521).

- Π *Περὶ τῆς παραγωγικῆς καταλήξεως ο/ε ἄ*: αὐτόθ. σ. 13 - 17. 139
- Π *Περὶ τονικῶν μεταβολῶν*: αὐτόθ. σ. 18 - 32 (= MNE 2 σ. 159 - 175). 140
- Π *Διατί δοὴ οὐχὶ ἔσσα*; : αὐτόθ. σ. 400. 141
- Εσ *Ἄι δύο μέθοδοι (Δευτέρᾳ καὶ τελευταίᾳ ἀνταπόκρισις πρὸς τὸν κ. Θεόδωρον Παππαδημητρακόπουλον)*: αὐτόθ. σ. 355 - 400. 142
- Α [*Περὶ τοῦ τύπου δοῆς*]: αὐτόθ. σ. 599^τ πβ. ἀριθ. 141. 143
- Α [*Περὶ τῆς παραγωγικῆς καταλήξεως ε/ο ἄ*]: αὐτόθ. σ. 599^τ πβ. 144
ἀριθ. 139.
- Α *Περὶ τῶν ἐν Βοιωτίᾳ, Θεσσαλίᾳ καὶ Φωκίδι φηματικῶν τύπων εἰς -νθαῖ, -νθο, -νθω, -νθι*: αὐτόθ. σ. 601 - 604. 145
- Α *Περὶ ἀναλογίας ἐν τοῖς φθόγγοις*: αὐτόθ. σ. 604 - 606. 146
- Β *J. Schmitt, Über phonetische und graphische Erscheinungen im Vulgärgriechischen. Leipzig, Teubner 1898. 36 S. 8^ο*:
Lit. Centralbl. 1898 no 20. 147
- Π *Σημείωσις περὶ τῶν γλωσσικῶν τύπων ΓΕΤΑ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΗΔΩΝΑΝ ΚΑΙ ΔΕΡΡΟΝΙΚΟΝ*: Journ. intern. d'archéol. num. 1 (1898) 231 - 232. 148

1899

- Π *Ψαρονέφραια*: Ἀθ. 11 (1899) 118 - 119 (= MNE 2 σ. 605 - 607). 149
- Π *Νέαι ἀποδείξεις ὑπὲρ τοῦ ἐλληνισμοῦ τῶν Μακεδόνων*: αὐτόθ. σ. 129 - 157 (= Γλ. Μελ. σ. 32 - 114). 150
- Π *Περὶ δροθογραφικῆς τυρος καινοτομίας*: αὐτόθ. σ. 157 - 162. 151
- Π *Περὶ τῆς προφορᾶς καὶ ἐκπτώσεως τοῦ γ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ*: αὐτόθ. σ. 162. 152
- Π *"Ανηθον καὶ ἀνησον*: αὐτόθ. σ. 262 - 264 (= MNE 2 σ. 602 - 605). 153
- Π *"Ιδιαιτέρα δήλωσις τῆς μεσότητος ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ*: αὐτόθ. σ. 360. 154
- Π *Περὶ τονικῶν ἀνωμαλιῶν ἐν τοῖς συνθέτοις (ἀναρρόη, ὑδρορρόη, κατάρα κτλ.)*: αὐτόθ. σ. 378 - 383 (= Γλ. Μελ. σ. 591 - 596). 155

- Π *Περὶ τῆς δρθογραφίας τῶν κατ' ἀναλογίαν γενομένων νέων τύπων* : αὐτόθ. σ. 383 - 389. 156
- Π *Περὶ τῆς ποικίλης παραδόσεως τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης* : αὐτόθ. σ. 389 - 393. 157
- Π *Περὶ τοῦ χρόνου τῆς τροπῆς τοῦ μακροῦ α εἰς η* : αὐτόθ. σ. 393 - 394 (= Γλ. Μελ. σ. 589 - 590). 158
- Π *ΡΗοὴ ἢ Ηροὴ* ; : αὐτόθ. σ. 472. 159
- Α [Περὶ τῆς νεωτέρας δρθογραφίας τῶν διφθόγγων αυ καὶ ευ διὰ αβ, εβ καὶ εφ, αφ] : αὐτόθ. σ. 589¹ πβ. ἀριθ. 151. 160
- Α [Περὶ τῶν ἀρχαίων Μακεδόνων] : αὐτόθ. σ. 589 - 590¹ πβ. 161 ἀριθ. 150.
- Α [Περὶ τῆς ἐκπτώσεως τοῦ ο μειὰ τὸ εν ταῖς καταλήξεσιν -ιος καὶ -ιον] : αὐτόθ. σ. 590¹ πβ. ἀριθ. 168. 162
- Α [Περὶ τοῦ φωνητικοῦ συμπλέγματος υη ἐν τῇ ἀτικῇ διαλέκτῳ] : αὐτόθ. σ. 590 - 591¹ πβ. ἀριθ. 165, 178. 163
- Β *K. Dieterich, Untersuchungen zur Geschichte der griechischen Sprache von der hellenistischen Zeit bis zum 10 Jahrhundert n. Chr. Mit einer Karte. Leipzig, Teubner 1898 S. XXIV. 326 8o* : GGA 1899, 2 σ. 505 - 523. 164

1900

- Π *Περὶ τοῦ -υη ἐν τῇ ἀτικῇ διαλέκτῳ* : 'Αθ. 12 (1900) 10 - 18. 165
(= Γλ. Μελ. σ. 538 - 546)¹ πβ. ἀριθ. 178.
- Π *Δύο λέξεις περὶ τῆς λέξεως Μεσαρέας* : αὐτόθ. σ. 205 - 206 166
(= Γλ. Μελ. σ. 153, 165).
- Κρίσ. : K. K (r u m b a c h e r), ByzZ 10 (1901) 326.
- Π *Τονικὰ ζητήματα* : αὐτόθ. σ. 206 - 207 (= Γλ. Μελ. 596 - 597). 167
- Π *Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν δονομάτων εἰς -ις -ιν, ἀντὶ -ιος -ιον* 168
ἐν τῇ μεταγενεστέρᾳ Ἑλληνικῇ : αὐτόθ. σ. 285 - 303.
- Κρίσ. : K. K (r u m b a c h e r), ByzZ 10 (1901) 325 - 326, 744.
- Π *Περὶ τοῦ τονισμοῦ τῶν συνθέτων εἰς -ος δονομάτων* : αὐτόθ. σ. 344 - 359 (= Γλ. Μελ. σ. 597 - 612). 169

- Εσ *Φιλολογικαὶ συζητήσεις* : αὐτόθ. 93 - 124. 170
- Β *H. Moritz, Die Zunamen bei den byzantinischen Historikern und Chronisten ὥπο — K. Gymnasiallehrer, I und II Theil, Programm des K. humanistischen Gymnasiums in Landshut für das Schuljahr 1896/1897 und 1897/1898*: αὐτόθ. σ. 303 - 311 (= MNE 2 σ. 522 - 531). 171
- Β *A. Σαραντίδον, Ἡ Σινασός, ἡτοι θέσις, ίστορία καὶ διοικητικὴ κατάστασις, ἥθη, ἔθιμα καὶ γλῶσσα τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ κωμοπόλεως Σινασοῦ ἀλπ.* Ἐν Ἀθήναις 1899, σελ. 287 : αὐτόθ. σ. 476 - 486 (= MNE 2 σ. 532 - 544). πβ. ἀριθ. 208.
- Β *A. Wilhelm, "Έτος und ἐνιαυτός* : DLZ 21 (1900) 2849 - 2851. 173
- Β *H. Melzer, Griechische Grammatik. I. Formenlehre (Sammlung Göschen Nr. 117)* Leipzig, G. Göschen 1900. 167 S. 8° : αὐτόθι. πβ. ἀριθ. 193. 174
- Π *Zur Bedeutung der griechischen Komposita, deren zweiter Teil ein Verbaladjektiv trochäischer Messung ist* : BerlAkSb. 1900, 1 σ. 418 - 423. 175
- Π *Umwandlung eines Potentialis in Plusquamperfekt und Perfekt* : BerlAkSb. 1900, 2 σ. 1088 - 1095. 176
- Π *Zur Ethnologie der alten Makedonier* : IF 11 (1900) 313 - 320. 177
- Π *Über die lautgruppe *vη* im Attischen* : KZ 36 (1900) 589 - 596. πβ. ἀριθ. 165. 178
- Π *Περὶ τῆς προφορᾶς τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης* : 'Αρμονία 3 (1900) 543 - 552. 179

1901

- Σ *Γλωσσολογικαὶ Μελέται*, τόμ. Α', ἐν Ἀθήναις 1901, 8^oν σελ. 634. 180
Κρίσ. : K. K (r u m b a c h e r), ByzZ 11 (1902) 224. H. Pernot, Rev. Critique 41 (1903) 494 - 497.
- Π *Σύντομος ἐπιθεώρησις τῆς ίστορίας τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης* : 181
Προλεγόμενα λεξικοῦ Liddell - Scott - Κωνσταντινίδου, ἐν Ἀθήναις 1901, σ. α' - η'.

- Π *Περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐξισώσεως τῆς προσφορίας ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ* : Ἀθ. 13 (1901) 247 - 261 (= Γλ. Μέλ. 574 - 588). 182
- Π *"Ἐχω γράψαι - γραφῆναι, ἔχω γράψει - γραφῆ* : αὐτόθ. σ. 262 - 272. 183
- Εσ *'Απάντησις πρὸς τὸν κ. A. Γιάνναριν (1. εἶναι ή εἰνε; 2. Ὁ δοῦς, δὲ Βασίλεις, δὲ Παππαδάκης. 3. Θέλω γράψει γράψει γραφῆ)* : αὐτόθ. σ. 225 - 246. 184
- Εσ *Φιλολογικῶν συζητήσεων μέρος Β'* : αὐτόθ. σ. 273 - 301. 185
Κρίσ. : H. G., REGr. 17 (1904) 132.
- Εσ *'Ἐλέγχου ἀναίρεσις* : αὐτόθ. σ. 417 - 462. 186
- Β *G. Bernardakis, Plutarchi Chaeronensis Moralia, recognovit — Lips. Teubner* : αὐτόθ. σ. 462 - 714 καὶ *Προσθῆκαι καὶ διορθώσεις* σ. 713 - 714. 187
Κρίσ. : H. G., REGr. 17 (1904) 132.
- Α *[Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ ὑπερσυντελίκου ἔχω γράψει, εἶχα γράψει, ἔχω γραφῆ, εἶχα γραφῆ ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ]* : αὐτόθ. σ. 717· πβ. ἀριθ. 183. 188
- Α *[Περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐξισώσεως τῆς προσφορίας ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ]* : αὐτόθ. σ. 717· πβ. ἀριθ. 182. 189
- Α *[Περὶ τῶν ἀναυξήτων φαινομένων τύπων οἰακοστρόφοντ, οἰωνικέμην κλπ.]* : αὐτόθ. σ. 717· πβ. ἀριθ. 197. 190
- Α *[Περὶ τῆς ὁρθογραφίας τῶν τύπων τιμές ή τιμαῖς, φλέβες κλπ.]* : αὐτόθ. σ. 717· πβ. ἀριθ. 196. 191
- Β *K. Meisterhans, Grammatik der attischen Inschriften. 3. verm. und verb. Aufl., besorgt von Eduard Schwyzer. Berlin Weidmann, 1900. XIV u. 288 S. gr. 8°* : DLZ 22 (1901) 1108 - 1110. 192
- Β *H. Meltzer, Griechische Grammatik. II. Bedeutungslehre und Syntax. (Sammlung Göschen Nr. 118) Leipzig, G. Göschen 1901. 142 S. 8°* : αὐτόθ. στήλ. 1371 - 1373· ίδ. ἀπάντησιν τοῦ Μ. αὐτόθ. στήλ. 1942 - 1943 καὶ ἀνταπάντησιν τοῦ Χ. αὐτόθ. στήλ. 1943 - 1944· πβ. ἀριθ. 174. 193

1902

- Σ 'Ακαδημεικὰ Ἀναγνώσματα εἰς τὴν Ἑλληνικήν, Λατινικήν καὶ μικρὸν εἰς τὴν Ἰνδικήν γραμματικήν, τ. Α', ἐν Ἀθήναις 1902, 8ον σελ. κγ' + 608· πβ. ἀριθ. 219, 464. 194
- Κρίσ. : V. Henry, RECr. 16 (1903) 136 - 137. A m. H (au vette), Journ. des Savants N.S. 1 (1903) 136 - 137.
- Π Γραμματικὰ ζητήματα (Α' Περὶ τῆς συναιρέσεως τοῦ ἄξο, ἄξω, ηξο, ηξω ἐν τῇ Ἀτικῇ διαλέκτῳ. Β'. Γίγνομαι - γίνομαι καὶ γιγνώσκω - γινώσκω (= Γλωσσ. Ερ. σ. 143 - 149). Γ'. Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ καὶ τῆς χρήσεως τῶν προσηγορικῶν ὀνομάτων γένους θηλυκοῦ ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ (= MNE 2 σ. 71 - 81)) : 'Επιστ. Ἐπετηρὶς 1 (1902/1903) 121 - 136. 195
- Κρίσ. : F. Solmsen, WfKlPh 21 (1904) 969 - 971.
- Π 'Ορθογραφικά : Ἀθ. 14 (1902) 127 - 132. 196
- Π Περὶ ἀνανξήτων τυπῶν ρηματικῶν τύπων : αὐτόθ. σ. 133 - 136. 197
- Π Τοικὰ ζητήματα. (Α' - Β' περιεργία, καλλιεργία, ἔχεμυθία οὐχὶ περιέργεια, καλλιεργεία, ἔχεμύθεια) : αὐτόθ. σ. 236 - 240. 198
- Π Περὶ τῶν παθητικῶν ἀορίστων εἰς -ηκα ἀντὶ -ην : αὐτόθ. σ. 343 - 346 (= MNE 2 σ. 545 - 549). 199
- Π Τεχνολογικά : αὐτόθ. σ. 522 - 523. 200
- Π 'Επανόρθωσις ἀδικήματος : αὐτόθ. σ. 523. 201
- Π Περὶ τῆς δροθογραφίας τῶν εἰς -ις ἀντὶ -ιος ὀνομάτων : αὐτόθ. σ. 524· πβ. ἀριθ. 184. 202
- Εσ Ποῖός τις ἔκατερος : αὐτόθ. σ. 507 - 521. 203
- Α [Περὶ τοῦ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ τοισμοῦ τῶν λατινικῶν ὀνομάτων] : αὐτόθ. σ. 527 - 528. 204
- Α [Περὶ τυπῶν ἀνωμάλων φαινομένων ἐν τῇ συναιρέσει] : αὐτόθ. σ. 528 - 529· πβ. ἀριθ. 195. 205
- Α [Περὶ τῶν ρημάτων γίνομαι, γινώσκω παρὰ τὸ γίγνομαι, γιγνώσκω] : αὐτόθ. σ. 529· πβ. ἀριθ. 195. 206

- Π *Tὸ γλωσσικὸν ζήτημα ἐν τῇ ιστορίᾳ : Ἀττικὴ Ἰοις 5 (1902)* 207
ἀρ. φύλ. 15.
- Β *A. Σαραντίδον, Ἡ Σιρασός, Athen 1899; GGA 164 (1902) 438 - 444.* πβ. ἀριθ. 172.
- Β *H. Ehrlisch, Die Nomina auf -εύς. Leipziger Inaugural-Dissertation. Gütersloh, C. Bertelsman, 1901. 49 S. 8° : DLZ 23 (1902) 783 - 785.*

1903

- Π *La question de la langue en Grèce : REGR. 16 (1903) 210 - 210
245.*
Κρίσ. : H. Pernot, Rev. critique 51 σ. 492 - 494. Πβ. και A. Πάλλην REGR. 16 (1903) 483 - 484.
- Π *Περὶ τὸν γλωσσικὸν ζητήματος ἐν Ἑλλάδι : ἐφημ. Ἀγῶν 5 (1903) ἀρ. φύλ. 234 - 242.*
- Β *K. Kruembacher, Das Problem der neugriechischen Schriftsprache. Festrede gehalten in der öffentlichen Sitzung der K.B. Akademie d. Wiss. zu München am 15. Nov. 1902. München, Verlag der K. B. Akademie 1903. 226 S. 4° : WfKlPh 20 (1903) 919 - 923.*
- Β *E. Nachmanson, Laute und Formen der magnetischen Inschriften von — Upsala 1903 σελ. 15' και 200 : Ἀθ. 15 (1903) 536.*
- Δ *"Ἐκθεσις τὸν γλωσσικὸν διαγωνισμὸν τῆς ἐν Ἀθήναις Γλωσσικῆς Ἐταιρείας : αὐτόθ. σ. 165 - 189.*
- Α *[Περὶ τῆς ἔξ ἔνδος ρηματικῶν τύπων ἀναπτύξεως δἰλον συστήματος 215
ρηματικῶν τύπων καὶ παραγάγων δινομάτων] : αὐτόθ. σ. 537.
πβ. ἀριθ. 200.*
- Α *[Περὶ τῆς δρθογραφίας τῶν εἰς -ις ἀντὶ -ιος δινομάτων] : αὐτόθ. 216
σ. 537. πβ. ἀριθ. 202.*
- Α *[Περὶ τῶν φαιρομένων τῆς κράσεως καὶ ἀφαιρέσεως] : αὐτόθ. 217
σ. 537 - 538.*
- Α *[Περὶ τῆς παρὸς Ὁμήρωφ συνταιρέσεως] : αὐτόθ. σ. 539. 218*

1904

- Σ 'Ακαδημεικὰ Ἀραιγνώσματα εἰς τὴν Ἑλληνικήν, Λατινικήν καὶ μικρὸν εἰς τὴν Ἰνδικήν γραμματικήν, τόμ. Β', ἐν Ἀθήναις 1904, 8ον σελ. κβ' + 988· πβ. ἀριθ. 194, 464.
- Κρίσ. : V. Henry, REGr. 17 (1904) 386 - 388. P. Vilmos, Egyetemes Philologiai Kőzlöny 29 (1905) 57 - 59. K. Krumbacher, ByzZ 14 (1905) 320. B. Αποστολίδης, Γλωσσικαὶ μελέται ἐξ ἀφορμῆς τῶν Ἀκαδημεικῶν Ἀναγνωσμάτων τοῦ κ. Γ. Χατζιδάκη, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 1904 - 1906.
- Π Zur Chronologie der griech. Lautgesetze und zur Sprachfrage der alten Macedonier : KZ 37 (1904) 150 - 154.
- Π Περὶ τῆς χρήσεως τῶν ξένων λέξεων ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἡμῖν γλώσσῃ : Φῶς 1 (1904) 10 - 11.
- Π 'Ολίγαι λέξεις περὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἔξεισεως τῆς νέας Ἑλληνικῆς : Ἀκρίτας 1 (1904) 16 - 19, 51 - 54.
- Π Θεληματάρις οὐχὶ θεληματάρος : Ἀθ. 16 (1904) 255 - 256.
- Π 'Ακραγήσης : αὐτόθ. σ. 296.
- B J. Schmitt, The Chronicle of Morea, a history in political verse relating the establishment of feudalism in Greece by the Franks in the thirteenth century. Edided in two parallel Texts from the MSS. of Copenhagen and Paris, with introduction, critical notes and indices by —, Ph. D. professor extraordinary at the university of Leipzig. Methuen et Co. London 1904 XCII, 640 : αὐτόθ. σ. 253 - 254.
- B X. Χαριτωνίδον, Ποικίλα φιλολογικά, τ. A' σελ. η' καὶ 908 : αὐτόθ. σ. 256.
- B Π. Κοντογιάννη, Οἱ Ἑλληνες κατὰ τὸν πρῶτον ἐπὶ Αἰγαίου γένης Β' Ρωσοτούρκικὸν πόλεμον 1768 - 1774, ἐν Ἀθήναις, 1903, τύποις Σακελλαρίου (σ. 15' καὶ 528) : αὐτόθ. σ. 639.
- A ('Ερμηνευτικαὶ παρατηρήσεις εἰς τὸ χωρίον τοῦ Πλάτωνος Ἀλκιβ. A' 111a] : αὐτόθ. σ. 642.
- A [Περὶ τῆς ἐν τῇ γλώσσῃ ἡμῖν χρήσεως τῶν ξένων λέξεων] : αὐτόθ. σ. 642.

1905

- Σ *Die Spachfrage in Griechenland*, Ἀθῆναι 1905, 8ον σελ. 144· 230
πβ. ἀριθ. 261.
- Κρίσ. : G. W a r t e n b e r g, WfKlPh 23 (1906) 1067 - 1068. A. T h u m b, DLZ 27 (1906) 1367 - 1368. K. Dieterich, Lit. Centralbl. 52 (1906) 1082 - 1083. M. V a s m e r, Viz. Vremennik 14 (1907) 365 - 368.
- Σ *Τὸ πρόβλημα τῆς νεωτέρας γοαφομένης Ἑλληνικῆς ὑπὸ K. Krum-bacher καὶ Ἀπάντησις εἰς αὐτόν*, ἐν Ἀθῆναις 1905, 8ον σελ. 860.
Κρίσ. : T. R(einach), REGr. 18 (1905) 391 - 392. Γρ. Ξενόπουλος, Παναθήν. 10 (1905) 167 - 169, 316 - 317.
- Σ *Μεσαιωνικὰ καὶ Νέα Ἑλληνικά, τόμ. Α'*, ἐν Ἀθῆναις 1905, 232
8ον σελ. κ' + 662· πβ. ἀριθ. 260.
- Κρίσ. : K. K(rumbacher), ByzZ 15 (1906) 360 - 361. M. V a s m e r, Viz. Vremennik 14 (1907) 361 - 365. J. Kalitsounakis, Mitt. d. Sem. f. Orient. Sprachen 9 (1906), II, 177 - 192.
- Π *Συμβολὴ εἰς τὴν παραγωγὴν τάξεως τυρος λέξεων ἐν τῇ μεσαιωνικῇ καὶ νέᾳ Ἑλληνικῇ* : Ἐπιστ. Ἐπετηρίς 2 (1905/1906) 46 - 61 (= MNE 2 σ. 176 - 193).
- Π *Θύσθεν - θύρθεν* : αὐτόθ. σ. 62 - 66, 384 (= Γλωσσ. Ἐρ. 234 σ. 119 - 122).
- Β *Κριτικὰ καὶ Γραμματικά* : αὐτόθ. σ. 67 - 78 (= MNE 2 σ. 565 - 579). πβ. ἀριθ. 258.
- Π *Ὀρθογραφικά* : αὐτόθ. σ. 79 - 80. 236
- Π *Μάνθος, Μάνθα, Σαμφώ* : Ἀθ. 17 (1905) 223 - 227 (= MNE 2 σ. 550 - 555).
- Εσ *Ἀντιλεγόμενα (A' - B'). Μετανάστης μεταναστεύω. I'*. Ἀτοπος παραβολή : αὐτόθ. σ. 227 - 238 (= MNE 2 σ. 555 - 561).
- Β *Γ. Ζηνίδον, Διορθώσεις εἰς Ἑλληνας συγγραφεῖς ὑπὸ — τόμος Α', τεῦχος Α'*, ἐν Ἀθῆναις, ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν καταστημάτων Μιχαήλ Σαλιβέρου, σελ. 160 : αὐτόθ. σ. 60 - 64.
- Α *[Περὶ τῶν τύπων Μάνθος καὶ Σαμφώ]* : αὐτόθ. σ. 495· πβ. 240
ἀριθ. 237.
- Α *[Ἀναίρεσις δημοσιεύματος περὶ τοῦ σφαλεροῦ τῆς τε γραπτῆς καὶ προφορικῆς αὐτοῦ διδασκαλίας]* : αὐτόθ. σ. 495· πβ. ἀριθ. 238.

- A [Περὶ τῶν συγκεκομένων τῆς ἐνεργητικῆς προστακτικῆς τύπων] : 242
αὐτόθ. σ. 496 (= MNE 1 σ. 255 - 257).
- P 'Επιστημονικὴ ἀλήθεια παραγνωριζομένη : 'Ημερολ. τῶν Ἐθνικῶν Φιλανθρ. Καταστημάτων 1905, σ. 276 - 281. 243
- Eσ "Αδίκος μομφὴ κατὰ τῆς γραφομένης ἡμᾶν γλώσσης : Θρυαλλὸς 244
1 (1905) 24 - 25.

1906

- P Γραμματικὰ καὶ ἐτυμολογικὰ (Α'). Περὶ τῶν γονεωνυμικῶν εἰς 245
-ιδεὺς καὶ τῶν συγγενικῶν εἰς -δοῦς. Β'. Οἱ ἄλες καὶ τὸ ἄλας -
ἀλάτιον - ἄλατι. Γ'. Περὶ τοῦ τονισμοῦ τῶν ὑποκοριστικῶν εἰς
-ίσκος. Δ'. Ἐτυμολογικὰ τῆς νέας Ἑλληνικῆς, ζερβὸς καὶ
μουρλός) : Ἐπιστ. Ἐπετηρὶς 3 (1906/1907) 81 - 99 (= Γλωσσ. Ερ. σ. 150 - 163). πβ. ἀριθ. 321.
- P Φωνητικὰ τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς : Ἀθ. 18 (1906) 62 - 65 246
(= MNE 2 σ. 562 - 564).
- P "Ημισυς - μισός : αὐτόθ. σ. 431 - 433. 247
- Eσ "Αδίκον μομφῆς ἔλεγχος : Ἀθ. 18 (1906) 433 - 437. 248
- A [Περὶ τῆς ἐν Χίῳ ἀπαντώσης ἀποκοπῆς τοῦ τελικοῦ -ει ἐν τῷ 249
τρίτῳ ἐνικῷ προσάπω τοῦ ἐνεστῶτος τῶν σήμερον φωνηντολή-
κτων όγμάτων] : αὐτόθ. σ. 630. πβ. ἀριθ. 246.
- A [Περὶ ἀγωμαλίας τυρὸς ἐν τῇ συνθέσει τῶν εἰς -ι ὀνομάτων τῆς 250
μέσης καὶ νέας Ἑλληνικῆς] : αὐτόθ. σ. 631. πβ. ἀριθ. 233.
- A [Περὶ τῆς χοησιμότητος τῆς νέας ἑλληνικῆς γλώσσης εἰς τὴν 251
γῆδουν τῆς τε μεσαιωνικῆς καὶ τῆς ἀρχαίας] : αὐτόθ. σ. 632 - 633.
- A [Περὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Weiberspiegel ὑπὸ Krummbacher] : αὐ- 252
τόθ. σ. 634. πβ. ἀριθ. 235.
- A [Περὶ τῆς δρυθογραφίας τοῦ Πλάτωνος] : αὐτόθ. σ. 634. πβ. 253
ἀριθ. 248.
- A [Περὶ τοῦ τύπου τῶν συγγενικῶν ὀνομάτων εἰς -δοῦς καὶ τῶν 254
γονεωνυμικῶν εἰς -ιδεύς] : αὐτόθ. σ. 635. πβ. ἀριθ. 245.
- A [Περὶ ἐτυμολογιῶν τυρων τῆς μέσης καὶ νέας Ἑλληνικῆς] : 255
αὐτόθ. σ. 635.

- A [Περὶ τῶν ἐτύμων τῶν λέξεων αὐγὴ καὶ αὔτι] : αὐτόθ. σ. 256
635 - 636.
- B J. Moulton, *A Grammar of the New Testament Greek* 257
based on W. F. Moulton's edition of G. B. Winer's Gram-
mar, vol. I. *Prolegomena*. Edinburgh T. et T. Clark 1906
XX, 274 : αὐτόθ. σ. 617 - 618.
- B K. Krumbacher, *Ein vulgärgriechischer Weiberspiegel* 258
(S. A. aus der Sitzungsberichten der philos.-philol. und der
hist. Kl. der Kgl. Bayer. Akad. der Wiss. 1905. H. III)
München, in Komm. bei G. Franz (J. Roth), 1905, S. 335-
433, 8ο : DLZ 27 (1906) 1114 - 1116. ὁδ. καὶ ByzZ 15 (1906)
505 - 506. πβ. ἀριθ. 235.
- Δ Περὶ τῆς ἐνεστώσης μεθόδου ἐν ταῖς γλωσσικαῖς ἐρεύναις (Δόγος 259
ἀπαγγελθεὶς τῇ 15 Δεκεμβρίου) : Ἀγῶν 8 (1906) ἀρ. φύλ. 356.

1907

- Σ Μεσαιωνικὰ καὶ Νέα Ἑλληνικά, τόμ. B', ἐν Ἀθήναις 1907, 260
8ον σελ. ζ' + 765. πβ. ἀριθ. 232.
Κρίσ. : K. K (r u m b a c h e r) ByzZ 17 (1908) 234 - 235. P.
Kretschmer, Gl. 1 (1909) 363. J. Kalitsunakis, Mitt. d.
Semin. f. Orient. Sprachen 12 (1909), II, 210 - 236.
- Σ La question de la langue écrite néo-grecque, Athen 1907, 261
8ον σελ. 200. πβ. ἀριθ. 230.
Κρίσ. : K. K (r u m b a c h e r), ByzZ 17 (1908) 586 - 587. K. D (i e-
terich), Lit. Centralbl. 60 (1909) 360.
- Π Περὶ τῆς χοήσεως τῶν μέσων ογμάτων ἐν τῇ νέᾳ Ἑλληνικῇ : 262
Ἐπιστ. Ἐπετηρίς 4 (1907/1908) 75 - 89 (= Γλωσσ. Ἡρ. σ.
123 - 133) πβ. ἀριθ. 322.
- Π Μεταβατικὰ καὶ ἀμετάβατα ρήματα ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ : 263
αὐτόθ. σ. 89 - 100 (= Γλωσσ. Ἡρ. σ. 134 - 142).
- Π Καὶ πάλιν περὶ τῶν μαλλιαρῶν : Ἐθνικὴ ψυχὴ 1 (1907/1908) 264
8 - 11, 25 - 31, 50 - 53, 73 - 76.
- Π Νέα ἀπόδειξις τῆς ἐκ τῆς κοινῆς καταγωγῆς τῆς νέας Ἑλληνικῆς 265
γλώσσης : αὐτόθ. σ. 97 - 99.
- Δ Ἡ μία γραμματική : αὐτόθ. σ. 121 - 122. 266

- Δ *Δωρεαὶ καὶ κληροδοτήματα* : Παναθήναια 8 (1907) τεῦχ. 171. 267
- Π *Ἐπείγον ἐθνικὸν καθῆκον* : Μελέτη 1 (1907) 321 - 325. 268
Κρίσ. : K. K (r u m b a c h e r), ByzZ 17 (1908) 235.
- Π *Καὶ πάλιν περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος* : ἐφημ. Ἀγῶν 9 (1907) 269
ἀρ. φύλ. 417 - 445.
- B *Σ. Μενάρος, Τοπωνυμικὸν τῆς νήσου Κύπρου* : αὐτόθ. ἀρ. 270
φύλ. 411 - 414.
- B *O. Hoffmann, Die Makedonen, ihre Sprache und ihr Volkstum* : IF 20 (1907) Anz 172 - 175. 271
- A *[Περὶ τῆς δρῳδογραφίας τοῦ Πλάτωνος]* : Ἀθ. 19 (1907) 617 - 618. 272
πβ. ἀριθ. 276.
- Δ *Γενηθήτω φᾶς* : Ἀθήναι, μην. παράρτ. 1 (1907/1908) 17 - 27. 273
- Δ (Σ) *Τὰ κατὰ τὴν προτατείαν Γεωγρίου N. Χατζηδάκη, προτατεύσαρτος κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1905 - 1906*, ἐν Ἀθήναις 1907,
80ν σελ. 364.

1908

- Εσ *Ἀντιλεγόμενα περὶ τοῦ παρὸν ἡμῖν γλωσσικοῦ ζητήματος* : Ἀθ. 275
20 (1908) 33 - 60.
Κρίσ. : K. Krumbacher, ByzZ 18 (1909) 256.
- Εσ *Ἀντιλεγόμενα περὶ τῆς δρῳδογραφίας τοῦ Πλάτωνος* : αὐτόθ. σ. 276
61 - 101.
- Εσ *Νέα ἀντιλεγόμενα πρὸς τὸν κ. Krumbacher* : αὐτόθ. σ. 590 - 277
602.
Κρίσ. : K. Krumbacher, ByzZ 18 (1909) 300 - 302.
- Π *Περὶ τῶν ωημάτων βολεύω, σοθεύω καὶ τῶν συγγενῶν αὐτῶν* : 278
αὐτόθ. σ. 102 - 103.
- B *Τ. Βασιλικοῦ, Κανέλλου Σπαροῦ γραμματικὴ τῆς κοινῆς 279
τῶν Ἑλλήνων γλώσσης. Παχονιόν Ρουσάνου κατὰ χυδαϊζόντων
καὶ αἰρετικῶν καὶ ἄλλα τοῦ αὐτοῦ γένους πρῶτον ἐκδιδόμενα ἐκ
κωδίκων τῆς Μαρκιανῆς Βιβλιοθήκης ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμαρθρί-
του —, ἐφημερίου τῆς ἐν Βενετίᾳ δρῳδοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλη-
σίας*. Ἐν Τεργέστῃ 1908 (σ. 159) : αὐτόθ. σ. 529 - 534.

- B *K. Dietrich, Sprache und Volksüberlieferungen der südlichen Sporaden im Vergleich mit denen der übrigen Inseln des ägäischen Meeres* ὥπο — : αὐτόθ. σ. 535 - 589 πβ. ἀριθ. 327.
- A [Περὶ τοῦ βολεύω, βολεῖ καὶ σοθεύω] : αὐτόθ. σ. 631 πβ. 281 ἀριθ. 278.
- A [Περὶ τοῦ δι τὴν ἡ νέα ἐλληνικὴ γραπτὴ γλῶσσα εἰναι ὅπτως ζῶσα γλῶσσα] : αὐτόθ. σ. 632 - 633.
- A [Περὶ τοῦ ἔργου τοῦ K. Dietrich, Sprache und Volksüberlieferungen der südlichen Sporaden κλπ.] : αὐτόθ. σ. 635 πβ. ἀριθ. 280.
- B [D. Anastasi ewi ē, Alphabete ByzZ 16 [1907] 479- 501] : ByzZ 17 (1908) 315.
- P Περὶ τῆς ἑρότητος τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης : Ἐπιστ. Ἐπετηρίς 5 (1908/1909) 47 - 151.
Κρίσ. : A. Heisenberg, ByzZ 19 (1910) 583.
- P Ἀπόδεξις τῆς ἐκ τῆς Κοινῆς καταγωγῆς τῆς N. Ἐλληνικῆς : 286 ἐφημ. Καιρὸν 1908, 4 Ἱανουαρίου.
- Δ Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ τελευταίου συλλαλητηρίου : Ἐλλην. Ἐπιθεώρησις 2 (1908/1909) 780.
- Δ Ὁ κ. Χατζιδάκης ἐξηγούμενος : ἐφημ. Ἀκρόπολις 23 (1908) 288 ἀρ. φύλ. 6147.
- Δ Λιδακικά : αὐτόθ. ἀρ. φύλ. 6189. 289
- Δ Τὸ γλωσσικὸν ζήτημα. Ἡ ἀρχαία Ἐλληνικὴ καὶ τὸ Σεβαστοπούλειον : ἐφημ. Ἀθῆναι 6 (1908) ἀρ. φύλ. 81. 290
- Δ Άνοι ἐπιστολαί : αὐτόθ. ἀρ. φύλ. 156. 291
- Δ Ὁλέθριοι καρποὶ τοῦ μαλλιαρισμοῦ : αὐτόθ. ἀρ. φύλ. 162. 292
- Δ Καὶ ἄλλοι δλέθριοι καρποὶ τοῦ μαλλιαρισμοῦ : αὐτόθ. ἀρ. φύλ. 179. 293
- Δ Πῶς παρενοήθη δ κ. Γ. N. Χατζιδάκης (τί ἀπαντᾷ ἐν συνεντεύξει εἰς τὰς «Ἀθήνας» δ Καθηγητὴς τῆς Γλωσσολογίας Γ. N. Χατζιδάκης διὰ τὴν ἐν τῇ «Ἀκροπόλει» παρεργήνευσιν τῶν γνωμῶν του) : αὐτόθ. ἀρ. φύλ. 182. 294

- Δ 'Ανηρύσιφι ἐπὶ ἔθγω : αὐτόθ. ἀρ. φύλ. 184. 295
- Δ 'Η Ἀκαδημία, τὸ γλωσσικὸν ζῆτημα καὶ ἡ ἔδρυσις τῆς Ἀκαδημίας. 'Η γράμμη τοῦ κ. Γ. N. Χατζιδάκη : αὐτόθ. ἀρ. φύλ. 207.
- Εσ 'Ακαδημαικὴ καὶ ἐκπαιδευτικὴ συζητήσεις : αὐτόθ. ἀρ. φύλ. 297
222, 223.
- Δ Τὸ μέγα λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης [συνέρτευξις] : αὐτόθ. 298
7 (1908) ἀρ. φύλ. 21.
- Δ Τὸ λεξικὸν καὶ ἡ γλῶσσα (Τί λέγει δὲ καὶ Χατζιδάκης) : αὐτόθ. 299
ἀρ. φύλ. 23.
- Π Τὸ καθῆκον τῶν Ἑλλήνων λογίων : αὐτόθ. 7 (1908) ἀρ. φύλ. 300
26, 27, 28.
- Κρίσ.: K. Krumbacher, Internation. Wochenschrift 18. Dezember 1908.

1909

- Εσ Γ. N. Χατζιδάκης καὶ K. Krumbacher (ἀνταπάρτησις) : Ἀθ. 301
21 (1909) 325 - 343.
- Π 'Αρχαῖαι Ἑλληνικαὶ λέξεις ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν Κουτσοβλάχων : 302
αὐτόθ. σ. 384 (= Γλωσσ. "Ἐρ. σ. 530).
Κρίσ.: N. A. В е н с, Viz. Vremennik 20 (1913) 127.
- Π κτήτωρ καὶ κτίτωρ κλπ. : αὐτόθ. σ. 441 - 463 (= Γλωσσ. "Ἐρ. σ. 530 - 547). πβ. ἀριθ. 339.
Κρίσ.: A. Heisenberg, ByzZ 19 (1910) 589.
- Εσ 'Επανόρθωσις : αὐτόθ. σ. 463 - 464 πβ. ἀριθ. 338. 304
- Δ Κάρολος Κρονμπάχερ : αὐτόθ. σ. 497 - 501. 305
- Β A. Pallis, The Twenty-Second Book of the Iliad with critical notes by — London 1909 : αὐτόθ. σ. 315 - 325 πβ.
ἀριθ. 328.
- Α [Περὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἀνάγκης ἐνὸς καὶ μόνου λεξικοῦ τῆς 307
Ἑλληνικῆς γλώσσης] : αὐτόθ. σ. 502 πβ. ἀριθ. 320.
- Α [Περὶ τῆς τοπικῆς καταλήξεως -θεν] : αὐτόθ. σ. 503 πβ.
ἀριθ. 319. 308

- A [Περὶ τοῦ δνόματος **Μεσαρεά**] : αὐτόθ. σ. 503. 309
- A [Περὶ τῶν λέξεων γηρατεῖα, νεᾶτα, γέρα] : αὐτόθ. σ. 503· πβ. 310
ἀριθ. 341.
- A [Περὶ τοῦ ρήματος **αὐγατίξω**] : αὐτόθ. σ. 504. 311
- A [Περὶ τῶν λέξεων ζωντανός, ζωντίμι, ζωντόβολο] : αὐτόθ. σ. 504· 312
πβ. ἀριθ. 341.
- A [Περὶ τῶν λέξεων **κορνιαχτός**, τὰ **Πιλᾶτα**] : αὐτόθ. σ. 505· 313
πβ. ἀριθ. 341.
- Π Θουκυδίδεια : Ἐπιστ. Ἐπετηρίς 6 (1909/1910) 1 - 10 (=Γλωσσ. 314
Ἐρ. σ. 111 - 118).
- Π Περὶ τοῦ Ἐρωτοκρίτου : αὐτόθ. σ. 11 - 24 (=Γλωσσ. Ἐρ. σ. 315
35 - 45)· πβ. ἀριθ. 340.
- Κρίσ. : A. H(eisenberg), ByzZ 19 (1910) 589 - 590.
- Π Ἀκαδημεικὰ ἀναγνώσματα περὶ τοῦ γραπτοῦ ἡμῶν λόγου : αὐ- 316
τόθ. σ. 25 - 89.
- Π Ἐτυμολογικὰ (λέξεις Ἑλληνικαὶ νομιζόμεναι ξέναι) : αὐτόθ. σ. 317
90 - 94.
- Κρίσ. : P. Kretschmer, Gl. 5 (1914) 293.
- Π Λεξικολογικά : αὐτόθ. σ. 94 - 96. 318
- Π Περὶ τῆς γενέσεως τῆς καταλήξεως -θεν : Τεσσαρακοντ. τῆς 319
καθηγεσίας Κ. Σ. Κόντου 1909 σ. 1 - 6 (=Γλωσσ. Ἐρ. σ.
467 - 471).
- Π Περὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἀνάγκης ἐνὸς λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς 320
γλώσσης : αὐτόθ. σ. 7 - 34 (=Γλωσσ. Ἐρ. σ. 471 - 489).
- Κρίσ. : P. M(a)r c, ByzZ 19 (1910) 253.
- Π Grammatisches u. Etymologisches (1. Die Nomina auf 321
-ιδεὺς und -δοὺς 2. Οἱ ἄλες und sp. τὸ ἄλας τὸ ἄλάτιον, ngr.
τὸ ἄλάτι καὶ τὸ ἄλάτιον (Kreta) 3. Über die Betonung der
Deminutiva auf -ισκος 4. Ngr. Etymologien) : Gl. 1 (1909)
117 - 128· πβ. ἀριθ. 245.
- Π Zum Gebrauch der verbalen Medialformen im Neugriechi- 322
schen : IF 25 (1909) 357 - 362· πβ. ἀριθ. 262.
- Π Περὶ τοῦ Ἐρωτοκρίτου : Κρητ. Λαδς 1 (1909) 4 - 6. 323

- Π Σκέψεις τινὲς περὶ τῆς συντάξεως τοῦ ἐλληνικοῦ λεξικοῦ : 324
Παναθήν. 18 (1909) 1 - 6.
- Κρίσ. : K. K (r u m b a c h e r), ByzZ 18 (1909) 708 - 711. K. K r u m-
b a c h e r, Internat. Wochenschrift 29. Mai 1909, σ. 1 - 12· ἥδ. καὶ
M. L a m b e r t z, BphW 29 (1909) 1103 - 1104.
- Δ Κ. Σ. Κόντος : αὐτόθ. σ. 109 - 112. 325
- Δ "Εκθεσις τοῦ Δ' γλωσσικοῦ διαγωνισμοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις Γλωσ-
σικῆς Ἐταιρείας (ἀναγνωσθεῖσα ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ
Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου τῇ 22 Φεβρ. 1909) : ἐφημ. Κράτος 7
(1909) ἀρ. φύλ. 709 - 712. 326
- B K. Dieterich, Sprache und Volksüberlieferungen der südlichen Sporaden, Wien 1908: Mitt. d. Semin. f. Orient. Sprachen 12 (1909), II, 200 - 209· πβ. ἀριθ. 280. 327
- B A. Pallis, The twenty-Second Book of the Iliad. With Critical Notes by —. London David Nutt, 1909, 84 S. 8°: DLZ 30 (1909) 1886 - 1887· πβ. ἀριθ. 306. 328
- B A. Παπαδόποιον - Κεραμέως, Γλωσσάριον Ἐβραϊ-
κοελληνικόν. S. A. aus «Festschrift zum 70. Geburtstage A. Harkavy's» Berlin - Petersburg 1909. 25 S. 8° (mit zwei Fas-
cimiletafeln) : Βυζαντίς 1 (1909) 147 - 148. 329
- B Γ. Ζολώτα, Χιακῶν καὶ ἐρυθραῖκῶν ἐπιγραφῶν συναγωγὴ 330
ἐκδιδομένη μετὰ τὸν θάρατον αὐτοῦ δπὸ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ
Αἰμιλίας Γ. Ζολώτα, Ἀθηνᾶ 1908 σ. 113 - 381 : ἐφημ. Ἐμπρός
14 Φεβρ. 1909. 330

1910

- Π Περὶ τῶν ἐπιθέτων τῆς νέας Ἑλληνικῆς εἰς -(σ)ιμος καὶ τῶν
οὐδετέρων οὐσιαστικῶν εἰς -σιμον : Ἐπιστ. Ἐπετηρίς 7 (1910/
1911) 1 - 22 καὶ προσθῆκαι σ. 85 (= Γλωσσ. Ἐρ. σ. 164 - 180,
227)· πβ. ἀριθ. 402. 331
- Π Συμβολὴ εἰς τὰς ἑλληνικὰς παροιμίας : αὐτόθ. σ. 23 - 79 καὶ 332
προσθῆκαι σ. 85 - 86 (= Γλωσσ. Ἐρ. σ. 180 - 223, 227 - 228).
- Π Παρεκτεταμένα μόρια τῆς νέας Ἑλληνικῆς : αὐτόθ. σ. 80 - 85 333
(= Γλωσσ. Ἐρ. σ. 223 - 228).

- B *Καὶ πάλιν περὶ τοῦ Ἐλληνισμοῦ τῶν ἀρχαίων Μακεδόνων :* 334
αὐτόθ. σ. 87 - 134 (= Γλωσσ. Ἑρ. σ. 228 - 264).
- P *Περὶ τῆς χρήσεως τῶν γραμματικῶν τύπων ἐν τῇ γραφομέρῃ 335
ἡμῶν γλώσσῃ :* αὐτόθ. σ. 135 - 154.
- P *Über die Bedeutungsentwicklung des lokalen Suffixes -θεν :* 336
Gl. 2 (1910) 113 - 118.
- P *Zur neugriechischen Wortlehre (1. Ζωντανὸς und verwand-
tes. 2. Ἀρτα, βαρθαλαμίδι usw. 3. Κορίαννον – κολίανδρον –
κόλιανδρον. 4. ἔγγραυλος – γαῦρος. 5. Διοσκύραμος – δίσκυ-
μος und βίσκυμαμος. Θρασίμι, θράσος, θράσιος) :* αὐτόθ. σ.
287 - 299 πβ. ἀριθ. 341.
- Eσ *Zu Glotta II 124 :* αὐτόθ. σ. 300 πβ. ἀριθ. 304. 338
- P *Untersuchung über die Wörter σάβουρρος, κτήτωρ – κτίτωρ
und ἀκονοματίνω :* Mitt. d. Semin. f. Orient. Sprachen
13 (1910), II, 1 - 18 πβ. ἀριθ. 303, 341.
- Κρίσ. : A. H (eisenberg), ByzZ 19 (1910) 589.
- P *Zum Erotokritos :* αὐτόθι πβ. ἀριθ. 315. 340
- P *Νεολληνικὰ (Κονιορτός – κορνιαχτός. Ἀπόχτι, ἀδερφοχτός. Ἀ-
νανοῦς. Τὰ Πιλᾶτα (= οἱ Ἐβραῖοι). Χλωμός. Τώρα. Σαβούρρα
– σάβουρρος. Ἀκονομάξω – ομαι, ἀκονοματίνω – ομαι. Τὰ γέρα
καὶ τὰ γερατειά. Τὰ νεότα – τὰ νεᾶτα. Βάλλω, βαίνω καὶ
βιβάζω. Περὶ τῆς λέξεως ζωντανὸς καὶ τῶν συγγενῶν αὐτῆς.
Ἀρτα. Κορίαννον – κολίανδρον – κόλιανδρον. Ἐγγραυλις –
γαῦρος. Διοσκύραμος – δίσκυμος καὶ βίσκυμαμος. Θρασίμι,
θράσος, θράσιος. Ἀνωμαλία τις περὶ τὴν χρῆσιν τοῦ ἄρθρου.
Κεντεῖ, κέντημα, κεντεῖ κλπ.) :* Ἀθ. 22 (1910) 205 - 262
(= Γλωσσ. Ἑρ. σ. 548 - 590).
- Κρίσ. : N. A. Βέης, Viz. Vremennik 20 (1913) 127 - 128.
- Eσ **Ἐπανόρθωσις ἀδικημάτων :* αὐτόθ. σ. 262 - 265. 342
- Eσ *Διορθωτικά :* αὐτόθ. σ. 488. 343
- Eσ **Ἐπανόρθωσις ἀδικήματος :* αὐτόθ. σ. 489. 344
- B *A. Παπαδόπουλος 1) Varia Graeca sacra, ὥπο — ἐν Πετρουπόλει 1908, σ. μδ' καὶ 320. 2) *Ἐπι-
στολαὶ τινες Μιχαὴλ Ψελλοῦ, ἐκδιδόμεναι ὥπο — (*Ανατύπωσις* 345

ἐκ τῆς Νέας Σιών, 1908, σ. 497 - 516). 3) Γρηγόριος δ Θεολόγος κοινόμενος ὑπὸ Μιχαὴλ Ψελλοῦ, ἔκδ. — 4) Ἀποφθέγματα ἐκ κώδικος 14ου αἰῶνος. 5) Ἀνύπαρχος κώδιξ τομοκάνονος 883ου ἔτους (τὸ 3, 4 καὶ 5 ἐκ τοῦ Δελτίου τοῦ (Ρωσικοῦ) ὑπουργείου τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως). 6) Διονυσίου τοῦ ἐκ Φουρνᾶ Ἐρμηνεία τῆς ζωγραφικῆς τέχνης καὶ αἱ κύριαι αὐτῆς ἀνέκδοτοι πηγαὶ ἐκδεδομένη μετὰ προλόγου νῦν τὸ πρῶτον πλήρης κατὰ τὸ πρωτότυπον αὐτῆς κείμενον ὑπὸ — δαπάναις τῆς Αὐτοκρατορικῆς Ρωσικῆς ἀρχαιολογικῆς ἑταιρείας. Ἐν Πετρουπόλει 1909, σ. νβ' καὶ 351. 7) Ἐλληνικά κείμενα χρήσιμα τῇ Ἰστορίᾳ τῆς Ρωμουνίας συλλεγέντα καὶ ἐκδιδόμενα μετὰ προλόγου καὶ πίνακος δρομασικοῦ ὑπὸ — μερίμνῃ τοῦ ἐπὶ τῆς παιδείας καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείουν καὶ τῆς Ρωμουνικῆς Ἀκαδημείας. Ἐν Βουκουρεστίῳ 1909 (σελ. με' καὶ 620 εἰς μέγα φύλλον): αὐτόθ. σ. 484 - 488 (= Γλωσσ. Ἐρ. σ. 591 - 594).

- A [Ἐρμηνεία εἰς Θουκυδ. Ε 102]: αὐτόθ. σ. 491· πβ. ἀριθ. 314. 346
- A [Περὶ τῶν λέξεων χειρόχτι, τὰ Πιλάτα, τάρα]: αὐτόθ. σ. 492· πβ. ἀριθ. 341.
- A [Ἐπαυνος Κωνσταντίνου Κόντου]: αὐτόθ. σ. 493· πβ. ἀριθ. 348 362.
- A [Περὶ τῆς παροιμίας ἀγγουροφάγος ἔφαγεν, δ καμοφάγος δὲν ἔφαγεν]: αὐτόθ. σ. 493· πβ. ἀριθ. 332.
- Δ (Σ) Διάλεξις περὶ τοῦ κρητικοῦ πολέμου (1645 - 1669). Ἐν Ἀθήναις 1910, 16ον σελ. 40. 350
- Δ Ἐκθεσις τῶν πεπλαγμένων ὑπὸ τῆς πρὸς σύνταξιν καὶ ἐκδοσιν τοῦ Ἰστορικοῦ λεξικοῦ τῆς Ἑλλην. γλώσσης ἐπιτροπείας πρὸς τὸ σεβαστὸν ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως: Ἐφημ. Κυβερνήσεως 18 Ἀπριλίου 1910 ἀρ. φύλ. 35. 351
- Κρίσ. : A. H (eisenberg), ByzZ 19 (1910) 692 - 698.
- Δ Ὁ γρήσιος Ἐλληνισμός: Ἐλλην. Ἐπιθεώρησις 4 (1910/1911) 1209 - 1210. 352
- Π Περὶ τοῦ Ἐλληνισμοῦ τῶν Μακεδόνων: Μακεδον. ἡμερολ. 3 (1910) 46 - 51. 353

- Π *Neugriechische Miszellen (τὰ γέρα, τὰ νεᾶτα, αὐγατῶ)* : 354
KZ 43 (1910) 220 - 224· πβ. ἀριθ. 341.

1911

- Π *Περὶ τῆς ποντικῆς διαλέκτου καὶ Ἰδίᾳ περὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναλογικῶν σχηματισμῶν*: Ἐπιστ. Ἐπετηρίς 8 (1911/1912) μέρ. 2, 1 - 35 (= Γλωσσ. Ἑρ. σ. 265 - 291).
- Κρίσ. : P. Kretschmer, Gl. 5 (1914) 289.
- Π *Περὶ τοῦ ἐτύμου τῆς λέξεως Φιλιατρά* : αὐτόθ. σ. 36 - 42 356 (= Γλωσσ. Ἑρ. σ. 291 - 296).
- Κρίσ. : P. Kretschmer, Gl. 5 (1914) 290.
- Π *Ἄρομοίωσις ἐν τῇ νέᾳ Ἑλληνικῇ* : αὐτόθ. σ. 43 - 45 (= Γλωσσ. Ἑρ. σ. 296 - 297).
- Κρίσ. : P. Kretschmer, Gl. 5 (1914) 290.
- Εσ *Θουκυδίδεια* : αὐτόθ. σ. 46 - 51 (= Γλωσσ. Ἑρ. σ. 298 - 302). 358
- Π *Neugriechische Randbemerkungen* : Mitt. d. Semin. f. Orient. 359 Sprachen 14 (1911), II.
- Δ *Ἐκθεσις περὶ τῶν πεπραγμένων τῆς ἐπὶ τοῦ ἐλληνικοῦ λεξικοῦ ἐπιτροπείας* : Παράρτημα Ἐφημ. Κυβερνήσεως 11 Μαΐου 1911 ἀρ. φύλ. 64.
- Π *Σχέσις ὀνομάτων καὶ πραγμάτων πρὸς ἄλληλα* : Πινακοθήκη 361 11 (1911) 170 - 171.
- Δ *Λόγος ἐπιμνημόσυνος εἰς Κωνσταντῖνον Σ. Κόντον* : Ἀθ. 23 362 (1911) 3 - 20.
- B *M. Triantaphyllidis, Die Lehnwörter der mittelgriechischen Vulgärliteratur*, σελ. 38 καὶ 192. Strassburg, Trübner, 1909 : αὐτόθ. σ. 152 - 160 (= Γλωσσ. Ἑρ. σ. 594 - 600)· πβ. ἀριθ. 366.
- B *J. Aufhäuser, Das Drachenwunder des Heiligen Georg in der griechischen und lateinischen Überlieferung von — Dr. Theol. et Phil. mit 19 Abbildungen auf 7 Tafeln, Druck und Verlag von B. G. Teubner in Leipzig 1911* : αὐτόθ. σ. 470 - 479 (= Γλωσσ. Ἑρ. σ. 601 - 608).

- B *Χριστιανική Κρήτη, περιοδικόν κατά τετραμηνίαν ἐκδιδόμενον* 365
 ἐπιμελείᾳ τῆς ἐν Κρήτῃ Ἐκκλησίας. "Έτος Α', τεῦχος α' καὶ β'
 διπλοῦν. Ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης, ἐκ τοῦ τυπογραφείου Στυλια-
 νοῦ M. Ἀλεξίου 1912: αὐτόθ. σ. 491 - 499.
- B *M. Triantaphyllidis, Die Lehnwörter der mittelgrie- 366*
*chischen Vulgärliteratur, S. 38 u. 192, Strassburg, Trü-
 bner, 1909: IF 28 (1911) Anz. 14 - 19. πβ. ἀριθ. 363.*

1912

- Π 'Ετυμολογικὰ (Α'. ἀτμὸς - χνότα, χλομὸς καὶ τὰ τοιαῦτα. Β'. 367
 Ἄθιβολή, ἀθιβάλλω, ἀναθιβάλλω. Γ'). Περὶ ἀνωμάλων τυνῶν
 ἐνεστώτων): Ἀθ. 24 (1912) 3 - 14 (= Γλωσσ. Ερ. σ. 609 - 617).
- Π Φωνητικά: αὐτόθ. σ. 15 - 47 (= Γλωσσ. Ερ. σ. 618 - 642). 368
- Π Συμβολὴ εἰς τὰς Ἑλληνικὰς παροιμίας: αὐτόθ. σ. 303 - 307. 369
- Π 'Αξιδ - ξιά: αὐτόθ. σ. 335 - 338. 370
- Π 'Εσεῖτ = ἔσεις: αὐτόθ. σ. 342. 371
- Π Περὶ τῆς ἐν Ἀραβανίῳ κλίσεως: αὐτόθ. σ. 343 - 344. 372
- Π Χαρτοπόλεμος - χαρτὶ καὶ πόλεμος: αὐτόθ. σ. 372. 373
- Π Καρπούζι μὲ τὸ μαχαίρι: αὐτόθ. σ. 372. 374
- Π Περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ λεξικοῦ: αὐτόθ. σ. 373 - 384. 375
- Εσ Καὶ πάλιν περὶ τοῦ καλύτερος κττ.: αὐτόθ. σ. 63 - 72. 376
- Εσ Τρίτη καὶ τελευταῖα: αὐτόθ. σ. 308 - 335. 377
- Δ "Ἐκθεσις διαγωνισμοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις Γλωσσικῆς Ἐταιρείας: 378
 αὐτόθ. σ. 289 - 302.
- B A. Μ πούτον ω α, Φωνητικὰ καὶ δρογραφικὰ τῆς Νεοελληνι- 379
 κῆς δ ὑπολανθάνων νόμος τῆς ἔξασθενώσεως τοῦ ον εἰς ι ποδ
 τῆς ἀποσιωπήσεως καὶ ἀποβολῆς αὐτοῦ ἐν τοῖς βορείοις ἴδιώμα-
 σιν ὑπὸ —. Ἀθήνησιν 1911 σ. 66: αὐτόθ. σ. 47 - 63.
- Εσ Καὶ πάλιν περὶ τῆς λεγομένης ἔξασθενώσεως τοῦ ον εἰς ι: 380
 αὐτόθ. σ. 285 - 288.

- B *J. Compernass, Denkmäler der griechischen Volkssprache für sprachwissenschaftliche Übungen und Vorlesungen herausgegeben von Dr. phil. —, Privatdozent an der Universität Zürich, Heft 1. Strassburg 1911 σ. 69:* αὐτόθ. σ. 338 - 342.
- A [*Περὶ τῶν ἐπιθέτων τῆς νέας Ἑλληνικῆς εἰς -(σ)ιμος καὶ τῶν οὐδετέρων εἰς -(σ)ιμον*]: αὐτόθ. σ. 491 - 492· πβ. ἀριθ. 331.
- A [*Περὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῶν ἀρχαίων Μακεδόνων*]: αὐτόθ. σ. 492 - 493· πβ. ἀριθ. 334.
- A [*Περὶ ἐτυμολογικῶν τυνων φαινομένων*]: αὐτόθ. σ. 493· πβ. ἀριθ. 379.
- A [*Περὶ νέου τυνὸς βιβλίου τοῦ J. Compernass*]: αὐτόθ. σ. 494· πβ. ἀριθ. 381.
- A [*Περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τῆς Ξενοκρατείας λεγομένου θυγάτηρ καὶ μήτηρ καὶ περὶ τῶν λέξεων θύσθεν καὶ Φενάσταν ἐν τῇ γνωστῇ ἐκ Τεγέας ἐπιγραφῇ*]: αὐτόθ. σ. 496.
- A *Περὶ φωνητικοῦ τυνος νόμου ἐν τῇ ποντικῇ διαλέκτῳ : Actes du seizième Congrès international des Orientalistes, Athènes 1912 σ. 56*: πβ. ἀριθ. 425.
- A *Περὶ τοῦ ἐλληνικοῦ λεξικοῦ*: αὐτόθ. σ. 167· πβ. ἀριθ. 375.
- Π *Περὶ τῶν ἐν Κεφαλληνίᾳ πατρωνυμικῶν εἰς -άτος :* Ἐπιστ. "Επετηροὶ 9 (1912/1913) 1 - 10 καὶ Προσθῆκαι σ. 59 (= Γλωσσ. "Ἐρ. σ. 303 - 310, 344).
- Π *Τὸ πινόμι, τὸ παρανόμι, ἡ πινομή, ἀγιανος κττ. :* αὐτόθ. σ. 17 - 21 καὶ προσθῆκαι σ. 59 (= Γλωσσ. "Ἐρ. σ. 314 - 317, 344).
- Π *Συμβολὴ εἰς τὰς ἐλληνικὰς παροιμίας:* αὐτόθ. σ. 22 - 33 (= Γλωσσ. "Ἐρ. σ. 318 - 326).
- Π *Μεσημερᾶς καὶ μεσημεριάτης :* αὐτόθ. σ. 34 - 38 (= Γλωσσ. "Ἐρ. σ. 327 - 330).
- Π **Ἀνάκλημα ἐπὶ τοῦ Θρήνου :* αὐτόθ. σ. 39 - 41 (= Γλωσσ. "Ἐρ. σ. 331 - 332).
- Π *Παρεκτεταμένα καὶ δίλλα ἀνωμαλώτερα ἐπίθετα εἰς -ιος :* αὐτόθ. σ. 42 - 44 (= Γλωσσ. "Ἐρ. σ. 332 - 334).

- II **χαλεύω, χαχαλεύω** καὶ τὰ συγγενῆ: αὐτόθ. σ. 45 - 46 (=Γλωσσ. 395
"Ερ. σ. 335 - 336).
Κρίσ.: P. Kretschmer, Gl. 7 (1916) 342.
- II **Περὶ τοῦ οήματος γροικῶ**: αὐτόθ. σ. 47 - 51 (=Γλωσσ. "Ερ. σ. 396
σ. 336 - 339).
- II **Πάγμειον** καὶ τὰ δμοια: αὐτόθ. σ. 52 - 55 (=Γλωσσ. "Ερ. σ. 397
340 - 342).
Κρίσ.: P. Kretschmer, Gl. 7 (1916) 342.
- II **Μουχρώνει, μωχριᾶ** καὶ **μᾶχρος**: αὐτόθ. σ. 56 (=Γλωσσ. 398
"Ερ. σ. 343).
- Eσ **Προσθήκη εἰς τὰ περὶ τῆς λέξεως Φιλιατρά**: αὐτόθ. σ. 11 - 16 399
(=Γλωσσ. "Ερ. σ. 310 - 314).
- Eσ **'Απόκρονσις ἀδίκων ἐλέγχων**: αὐτόθ. σ. 57 - 59. 400
- B G. Soyter, *Untersuchungen zu den neugriechischen Sprach- komödien Babylonia von D. K. Byzantios und Korakistika von K. J. Rhizos von —, München 1912*: αὐτόθ. σ. 60 - 64
(=Γλωσσ. "Ερ. σ. 344 - 348).
Κρίσ. τῶν ὑπ' ἀριθ. 389 - 401: A. Buturas, IF 34 (1915) Anz. 5 - 8.
- II **Neugriechische Miszellen (1. Κονιορτὸς - κορνιαχτός. 2. Ἀπόχτι. 3. Τὰ Πιλᾶτα =οἱ Ἐβραῖοι. 4. Ἀπεθαμένα, ζωτανά, πάσπαλα. 5. Χλωμὸς =blass. 6. χάλυψ - χάλυβος - χαλυβδικὸς etc. 7. Τώρᾳ =jetzt. 8. Βάλλω, βάινω und βιβάζω)**: Gl. 3 (1912) 70 - 85 πβ. ἀριθ. 341. 402
- II **Zur Wortbildungslehre im Mittel- und Neugriechischen:** αὐτόθ. σ. 209 - 221 πβ. ἀριθ. 331. 403
- II **Analogiebildungen im pontischen Dialekt**: IF 31 (1912) 245 - 250. 404
Κρίσ.: A. Heisenberg, ByzZ 22 (1913) 240 - 241. P. Kretschmer, Gl. 7 (1916) 344.
- B K. Wolf, *Studien zur Sprache des Malatas. I. Teil: Formenlehre (Programm des Kgl. Ludwigs-Gymnasiums in München für das Studienjahr 1910 - 1911)* München 1911.
S. 80 8o: IF 29 (1912) Anz. 28 - 29. 405

- B *F. Hanna, Das byzantinische Lehrgedicht Spaneas nach dem Cod. Vindob. theol. gr. 244 und dem Codex Marcianus XI 24: Βυζαντίου 2 (1912) 511 - 518.* 406
- Δ *Τρίτη ἔκθεσις τῶν πεπραγμένων ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς συντάξεως καὶ ἐκδόσεως τοῦ λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης: Παράτημα Ἐφημ. Κυβερνήσεως 20 Ἀπριλίου 1912 ἀρ. φύλ. 108.* 407
- Δ *Μουσαφίρηδες εἱμεθδα: Ἑλλην. Ἐπιθεώρησις 6 (1912/1913) 30.* 408

1913

- Π *Ἐτυμολογικὰ (1. Χαντῶ καὶ χαντάρα. 2. λαχανιάζω = ἀσθμαίνω, πνευστιῶ):* Ἀθ. 25 (1913) 206 - 208. 409
- Π *Μικραὶ σημειώσεις:* αὐτόθ. σ. 319 - 320. 410
- Π *Γεωργηλᾶς καὶ Πετρηλᾶς:* αὐτόθ. σ. 404. 411
- Π *Φωνητικά:* αὐτόθ. σ. 404. 412
- Εσ *Σύντομος ἀπάντησις πρὸς τὸν κ. Γρηγόριον Ν. Βερναρδάκην:* αὐτόθ. σ. 305 - 319. 413
- Δ *Ἐκθεσις τοῦ ὑπὸ τῆς Γλωσσικῆς Ἐταιρείας προταθέντος διαγωνισμοῦ τοῦ 1912:* αὐτόθ. σ. 277 - 304. 414
- A *[Περὶ τῆς ἐτυμολογίας τοῦ ωγματος γροικῶ]:* αὐτόθ. σ. 496 πβ. ἀριθ. 396. 415
- A *[Περὶ τῶν λέξεων χαντῶ, λαχανιάζω κλπ.]:* αὐτόθ. σ. 498 πβ. ἀριθ. 409. 416
- Π *Ιωάννινα:* Ἐπιστ. Ἐπετηρίς 10 (1913/1914) 1 - 10 καὶ Διορθωτέον σ. 80 (= Γλωσσ. Ἐρ. σ. 349 - 356). 417
- Π *Ἐτυμολογικὰ (1. ξεφτύξω, ξεφτῶ, ξεξέφτυνσα. 2. Ξεπιτυρῶ, ξεξεπιτύρισα. 3. Δραγάτης -τεύω κλπ. 4. Σταχώνω. 5. Δουκάτες, Φυλλιάτες κλπ.):* αὐτόθ. σ. 11 - 19 (= Γλωσσ. Ἐρ. σ. 356 - 362). 418
- Π *Συμβολὴ εἰς τὴν ἴστορίαν τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς:* αὐτόθ. σ. 45 - 70 (= Γλωσσ. Ἐρ. σ. 363 - 382). 419
- Π *Γιαννιτσά:* αὐτόθ. σ. 71 - 74 (= Γλωσσ. Ἐρ. σ. 383 - 385). 420

- Π **Δοξᾶτον**: αὐτόθ. σ. 74 (= Γλωσσ. ἩΕρ. σ. 396). 421
- Π **Τοῖος - ἔτοιος - τοίτοιος - τέτοιος**: αὐτόθ. σ. 75-79 (= Γλωσσ. ἩΕρ. σ. 396-400); πβ. ἀριθ. 426.
- Εσ **Γλωσσικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ (Α' . Περὶ τοῦ γραπτοῦ ἡμῶν λόγου. Β' . Περὶ τῆς ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις διδακτέας γραμματικῆς. Γ' . Περὶ τῆς γλώσσης τῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις διδακτικῶν βιβλίων)**: αὐτόθ. σ. 20-44. 423
- Εσ **"Αγνοια ἢ παρεργαμνεία ;**: αὐτόθ. σ. 79-80 (= Γλωσσ. ἩΕρ. σ. 400). 424
- Π **Der Ausfall der Vokale im pontischen Dialekt**: KZ 45 (1913) 245-252. 425
- Κρίσ. : P. Kretschmer, Gl. 7 (1916) 344.
- Π **τοῖος, τέτοιος und Verwandtes**: IF 32 (1913) 352-358 πβ. 426
ἀριθ. 422.
- Κρίσ. : P. Kretschmer, Gl. 7 (1916) 341.
- Π **"Αγγελος und Verwandtes**: WienAkSb. 173 (1913) τεῦχ. 2, σ. 11. 427
- Π **Περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ λεξικοῦ**: Μακεδ. Ἑμερολ. 1913 σ. 37-45. 428
- Π **Ποντικὰ (Περὶ τῆς κατὰ ουστολὴν ἀπωλείας τοῦ ἀτόνου καὶ οὐν ἐν τῇ ποντικῇ διαλέκτῳ)**: Παράρτ. 34 τόμ. Ἑλλην. Φιλολ. Συνλ. Κωνπλ. (1913/1921) 263-274. 429
- Δ **Τὸ μέγα χαρακτηριστικὸν τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος**: Ἑλλην. ἩΕπιθεώρησις 7 (1913-1914) 3. 430

1914

- Π **Παρατηρήσεις εἰς Ψευδαμφιλόχιον**: Ἀθ. 26 (1914) 123-134. 431
- Π **Περὶ τοῦ εὐφωνικοῦ ἢ ἐφελκυστικοῦ ν :** αὐτόθ. σ. 166-168. 432
- Α **[Περὶ τῆς προθέσεως ἔξ-ξε-ἐν συνθέσει]**: αὐτόθ. σ. 271 πβ. 433
ἀριθ. 439.
- Α **[Περὶ τῶν ἀλλοιώσεων καὶ παραφθορῶν τῶν κυρίων δρομάτων]**: αὐτόθ. σ. 277 πβ. 445. 434

- A [Διορθώσεις καὶ παρατηρήσεις εἰς Ψευδαμφιλόχιον] : αὐτόθ. 435
σ. 278. πβ. ἀριθ. 431.
- A [Περὶ τῶν ξένων λέξεων τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς] : αὐτόθ. σ. 436
280 - 281.
- A [Περὶ τῆς ἐν συνεχείᾳ ἐκφροῦται λέξεων, ὡν ἡ μία λήγει εἰς φω-
νῆν καὶ ἡ ἑτέρα ἀρχεται ἀπὸ φωνήντος] : αὐτόθ. σ. 282.
- P Σημασιολογικαὶ μεταβολαὶ (*ἀνταίνω, ξανταίνω, ἀπανταίνω* 438
καὶ τὰ ὅμοια) : αὐτόθ. Λεξ. Ἀρχ. σ. 3 - 7.
- P Περὶ τῆς χρήσεως τῆς προθέσεως ἐκ, ἐξ (ξε-) ἐν τῇ νεωτέρᾳ 439
Ἑλληνικῇ : αὐτόθ. σ. 8 - 47.
- P *Bάτραχος* : αὐτόθ. σ. 48 - 49. 440
Κρίσ. : P. Kretschmer, Gl. 8 (1917) 261.
- P δποῦ, ποῦ=δστις, ἥτις, δ τι κλπ. : αὐτόθ. σ. 50 - 53. 441
Κρίσ. : P. Kretschmer, Gl. 8 (1917) 262.
- P *Νάνκον* νερδὸν σ' ἐρημάστηκα τὸν μαῦρον νὰ ποτίσω: αὐτόθ. 442
σ. 54.
- P χερῶ - ἔγχειρῶ καὶ φίφτω - φίχτω : αὐτόθ. σ. 54. 443
Κρίσ. : P. Kretschmer, Gl. 8 (1917) 262.
- P Διαφοραὶ σχηματισμῶν τυνων : αὐτόθ. σ. 83 - 85. 444
- P Περὶ ἀναλογικῶν μεταβολῶν ἐν τοῖς κυρίοις ὀνόμασιν : Ἐπιστ. 445
Ἐπετηρὶς 11 (1914/1915) 3 - 18 (= Γλωσσ. Ἐρ. σ. 401 - 412).
- P Διορθωτικὰ καὶ κριτικά: αὐτόθ. σ. 19 - 20 (= Γλωσσ. Ἐρ. 446
σ. 412 - 413).
- P Περὶ τῆς συνιθέσεως τῶν ρημάτων ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ : 447
αὐτόθ. σ. 21 - 22 (= Γλωσσ. Ἐρ. σ. 414 - 415).
- P Σημασιολογικὴ διαφορὰ νεωτέρων γραμματικῶν τύπων: αὐτόθ. 448
σ. 23 (= Γλωσσ. Ἐρ. σ. 415).
- Δ 'H μέλλουσα ἀγωγὴ καὶ παιδεία τῶν νέων: Ἐλλην. Ἐπιθεώ- 449
ρησις 8 (1914/1915) 276.
- Δ "Οντεν τὸν καλὸν καιρό: αὐτόθ. σ. 493. 450

Δ (Σ) "Εκθεσις τοῦ Σεβαστοπολείου διαγωνισμοῦ, ἀναγνωσθεῖσα ἐν 451
τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν τῇ 25ῃ Μαΐου 1914. Ἐν Ἀθήναις
1914, 8ον σελ. 12.

1915

Σ	Σύντομος ἴστορία τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης (Σύλλογος πρὸς διά-
δοσιν ὁφελίμων βιβλίων) [Ἀθῆναι 1915], 16ον σελ. 136.	452
	Κριτ.: Μ. Τ (ϙιανταφυλλίδης), Δελτ. Ἐκπαιδ. Ὁμίλου 5 (1915)
289 - 293. Αθ. Μπούτουρας, Ἀγωγὴ 1, σ. 253 - 261.	
Εσ	Καὶ πάλιν περὶ Γιαννιτσῶν: Ἀθ. 27 (1915) 163 - 176 (=Γλωσσ. Ερ. σ. 386 - 396).	453
Α	[Περὶ τῶν λέξεων βρόμος, βρόμα, βρομᾶ]: αὐτόθ. σ. 344·
πβ. ἀριθ. 456.	454
Α	[Περὶ τῶν εἰς ἔα θηλυκῶν (βαρέα). Περὶ τῶν λέξεων δχεο-,
δσφαραγωνία, σάλος, ζάλος, σαλεύω, ζαλίζομαι κλπ.]: αὐ-
τόθ. σ. 346· πβ. ἀριθ. 471.	455
Π	Βρόμος, βρόμα, βρομᾶ κτι. : αὐτόθ. Λεξ. Ὁρ. σ. 3 - 11.	456
Εσ	Καὶ πάλιν περὶ τῶν λέξεων βρόμος, βρομεῖν, βρόμα: αὐτόθ.
σ. 51 - 60.	457
Π	Περὶ τῆς μεγαρικῆς διαλέκτου καὶ τῶν συγγενῶν αὐτῆς ἰδιω-
μάτων (Περὶ τῶν φθόγγων. Περὶ τοῦ τονισμοῦ. Περὶ τῆς κλί-
σεως. Περὶ τῶν ορημάτων. Λεξιλογικά): Ἐπιστ. Ἐπετηρὶς 12
(1915/1916) 1 - 27 (=Γλωσσ. Ερ. σ. 73 - 92).	458
Π	Κατάληξις μέσης φωνῆς μεταδοθεῖσα εἰς τὴν ἐνεργητικήν: αὐ-
τόθ. σ. 48.	459
Εσ	'Απάντησις: αὐτόθ. σ. 28 - 47.	460
Π	Γραμματικὰ ζητήματα: Ἐπετηρ. Παρνασσοῦ 11 (1915) 68 - 79.	461
Π	"Ομως ἐπίρρογμα καὶ σύνθεσμος: αὐτόθ. σ. 79 - 80.	462
Π	Περὶ τῆς γλώσσης καὶ τῆς γραμματικῆς τοῦ Ἐρωτοκρίτου: Ἐρω-
τόκριτος ἔκδ. κριτικὴ ὑπὸ Στεφ. Ξανθουδίδου, ἐν Ἡρακλείῳ
Κρήτης 1915 σ. 458 - 468.	463
Π	Μεταφορικαὶ ἐκφράσεις ἐν τῇ ἐπιστήμῃ: Μικρασιατικὸν Ἕμε-
ρολ. Ἐλένης Σβορώνου 1915 σ. 63 - 69.	464

- Δ 'Εκ τῶν μετὰ τὴν Ἀλωσιν: 'Ελλην. Ἐπιθεώρησις 9 (1915/1916) 465
194 - 195.

1916

- Σ 'Ακαδημεικὰ Ἀναγνώσματα, τόμ. Γ'. Γενική Γλωσσική, ἐν Ἀθήναις 1915, 8ον σελ. ιγ' + 615' πβ. ἀριθ. 194, 219. 466
- Κρίσ. : Π. Λορεντζᾶτος, Λεξ. Ἀρχ. 5 (1918/1920) 247 - 248.
Α. H(eisenberg), ByzZ 24 (1924) 165.
- Εσ Σημεῖα ἀντιλεγόμενα: Ἀθ. 28 (1916) 167 - 184. 467
- Π Νεοελληνικὰ (*Νείδι, νείδια, Υποκοριστικὰ εἰς -ούδις, Ποικιλία τύπων διὰ φωνητικῆν σύμπτωσιν. Παππαμανόλης*): αὐτόθ. σ. 285 - 288. 468
- Α [Περὶ τῆς λέξεως ἀνηφορᾶς καὶ γενικώτερον περὶ τῆς καταλήξεως εἰς -ας]: αὐτόθ. σ. 340. 469
- Α [Περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ παραγωγῆς τῶν λέξεων γυτεύω, δαμίν, δικονῶ, νεάτερος]: αὐτόθ. σ. 342' πβ. ἀριθ. 472. 470
- Π Φωνητικὰ καὶ ἑτυμολογικὰ (Α'). Περὶ τοῦ εἰς -έα τύπου πολλῶν ἐπιθέτων τῆς μεταγενεστέρας, μεσαιωνικῆς καὶ νεωτέρας Ἑλληνικῆς. Β'. σάλος, σαλεύω καὶ ξάλη - ξάλο ἀλπ. ἢτοι ἐναλλαγὴ τοῦ σ καὶ ζ. Γ'. ἐρπετόν, ἀρπετόν, σερπετόν, σερφετία, σερπετία. Δ'. Ἀρχαῖαι γλωσσικαὶ ποικιλίαι σωζόμεναι καὶ ἐν τῇ νέᾳ Ἑλληνικῇ. Ε'. Μαίτυρος - κειρόχυτα. Ζ'. Ἀσφαραγωνιά καὶ ἄλλα μετὰ τῆς καταλήξεως -ωνιά. Ζ'. 'Ο πάτος, δι γέννος, δι κοῦρος κτι. Η'. Ξεμηστεύω. Θ'. λώθρα. Ι'. βασιλεύει δ ἥλιος. ΙΑ'. Βέργας - Βέργος. ΙΒ'. ἀναδοῦς, καλόναρδος, ἐφτάκοιλος, ἀδουλος, δοῦλος ἀλπ. ΙΓ'. Ἀναλογικὰ φαινόμενα: αὐτόθ. Λεξ. 3 - 22. 471
- Π 'Ἐτυμολογικὰ καὶ τεχνολογικὰ (Γυτεύω. Δαμίν, δαμάνιν, δαμινός. Δικονῶ. Ξεχωνιάζω. Σύμμουσχον. Βεργάτης. Ἡρακλένια καὶ μετουσιαστικὰ εἰς -ιτικος. Νεάτερος. Νεώτεροι πληθυντικοὶ τύποι. Ἀνα(δ)οτοῦν, ἀναδοῦν, ἀναδερδεῖς ἀλπ. Βρυωνία - ἀβρυνά, χελιδοναία - χελεύα κτι.): αὐτόθ. σ. 99 - 114. 472
- Π Γλωσσολογικὰ ἔρευναι (Α'. Περὶ τάξεως τυνος συνθέτων ὁνομάτων εἰς -ι. Β'. Νέα περιληπτική κατάληξις -ιδι. Γ'. Ἰδιαιτέρα δήλωσις τοῦ πλήθους. Δ'. Φωνητικὰ ζητήματα «πάντα 473

ὅεται. Ε'. Περὶ τῆς ἐμφανίσεως καὶ ἔξαφανισμοῦ τοῦ γ. Τ'. Ἰδιαίτερός τις τρόπος σημασιολογικῶν μεταβολῶν. Ζ'. Περὶ τῶν περιληπτικῶν δινομάτων ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ. Η'. Παρατηρήσεις εἰς θεσσαλικάς ἐπιγραφάς). Ἐπιστ. Ἐπετηρὶς 13 (1916) 165 - 210 (= Γλωσσ. Ἐρ. σ. 416 - 431).

- Π Zum neumegarischen Dialekt: IF 36 (1916) 287 - 299. 474
 Π Alte Bundheit im Neugriechischen: αὐτόθ. σ. 299 - 302. 475
 Κρίσ. : P. Kretschmer, Gl. 10 (1920) 288.
 Π Α'. Πυρήνη γλῶσσα. Β'. Περὶ τῆς χρήσεως τῶν ξέρων καὶ τῶν νεωτέρων καταλήξεων. Γ'. Ὁ, τι = δλίγον, μόλις: Ἐπετηρ. Παρανασσοῦ 12 (1916) 25 - 30. 476
 Π Περὶ τοῦ ἐτυμολογεῖν: Ἡμερολ. Σκόπου 1916 σ. 103 - 106. 477

1917

- Π Ἐκ τῶν ἀνεκδότων τοῦ Ἀδαμαντίου Κοραῆ: Ἀθ. 29 (1917) 478
 161 - 179.
 Π Γλωσσικὴ παρατηρήσεις [εἰς τὸ Χιακὸν ἰδίωμα]: αὐτόθ. σ. 479
 180 - 226.
 Α [Περὶ τῶν ἐν τῇ γλώσσῃ παρατηρουμένων φωνητικῶν μεταβολῶν]: αὐτόθ. σ. 307.
 Α [Περὶ τῆς καταλήξεως -ίδι καὶ περὶ τῶν εἰς -ι συνθέτων τῆς 480
 νεωτέρας Ἑλληνικῆς]: αὐτόθ. σ. 313' πβ. ἀριθ. 473.
 Π Ἐτυμολογικὰ καὶ τεχνολογικὰ (ἀχνός, ἄθνα -ιζω, ἄφνα -ιζω, 482
 ἄχνα -ιζω. Γαριδάνω, γαριερός, κατσήγαρος, γάρος. Ἐγόνημον. Ντριμμάνω, στριμμάνω. Δούμακας, λουμάκοι, λουμάκι. Θρυψ. Κελεφός. Κούνδεβλα. Πασπαλεύω = πασπατεύω. Κόρμαλος. Τοιῶς. Γαμοφόροι, γαμούσοι, γαμιδεῖς κτλ. Παχούλλος, μακρούλλος κτλ. Ὄνόματα εἰς -άρις καὶ -ᾶς]: αὐτόθ. 483
 Λεξ. Ἀρχ. σ. 3 - 14.
 Π Ἐτυμολογικὰ καὶ συντακτικὰ (Α'. Ζαρώνω, σαμάρι. Β'. Παρατηρήσεις περὶ τῆς ἐν τῇ προτάσει τοποθετήσεως δλίγων τινῶν λέξεων ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ. Γ'. Παχοῦντα, ή. Δ'. Σημασιολογικὰ ἐν τοῖς συνθέτοις): Ἐπιστ. Ἐπετηρὶς 14 (1917/1918) 3 - 22 (= Γλωσσ. Ἐρ. 93 - 110).

- Π *Σημασιολογικά*: Ἐπετηρ. Παρνασσοῦ 13 (1917) 1 - 6. 484
 Π *Περίδρομος*: Ἡμερολ. Σκόκου 1917 σ. 189 - 190. 485

1918

- Π *Γλωσσικὰ μελετήματα*: Νέος Αἰῶν 2 (1918) 821 - 826 (= Γλωσσ. Ἑρ. 463 - 466).
 Π *Ἐνυμολογικὰ καὶ συντακτικὰ (Α'. ναίσκε, δόσκε κιτ. Β'. Καλῶς τον κλπ. Γ'. Μαλλιὰ κονθάρια. Δ'. μυξάω - βυξάνω - βυξῖτι)*: Λεξ. Ἀρχ. 5 (1918/1920) 3 - 16 (= Γλωσσ. Ἑρ. σ. 490 - 502).
 Δ (Σ) *Ἐκθεσις Σεβαστοπούλείου διαγωνισμοῦ*: Ἀθῆναι 1918. 488
 Δ *Γλωσσικὰ σπουδαὶ τῶν ἀρχαίων*: Ἡμερολ. Σκόκου 1918 σ. 489 73 - 74.

1919

- A [Περὶ τοῦ ἐτύμου τῆς λέξεως ἀράδα]: Ἀθ. 30 (1919) 437. 490
 A [Περὶ σημασιολογικῶν μεταβολῶν]: αὐτόθ. σ. 439 - 440. 491
 A [Διορθώσεις καὶ παρατηρήσεις εἰς ἐπιγραφάς]: αὐτόθ. σ. 441 - 442.
 Π *Ἐνυμολογικὰ καὶ μεθοδολογικὰ (Ἄραδα. Κλούβιος. Σταναιῶς μουν, στανικῶς μουν, τὸ σταναιό)*: αὐτόθ. Λεξ. 3 - 16. 493
 Κρίσ.: P. Kretschmer, Gl. 12 (1923) 200.
 Εσ *Ἀπάντησις πρὸς τοὺς κ.κ. ἀνωτέρους ἐπόπτας τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως*: Ἀθ. 31 (1919) 30 - 77.

1920

- Π *Παραπλήσιωμα*: Ἀθ. 32 (1920) 99. 495
 A [Περὶ τῶν ὅγεσκε, ναίσκε, καλῶς τον, καλῶς τὰ παλληκάρια, καλῶς τὰ πολεμᾶτε]: αὐτόθ. σ. 194· πβ. ἀριθ. 487.
 A [Περὶ τῶν λέξεων ζαρώνω, σαμάρι καὶ περὶ τῆς θέσεως τῶν λέξεων ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ]: αὐτόθ. σ. 195 - 196· πβ. ἀριθ. 483.

- A [Περὶ τοῦ σημασιολογικοῦ φαινομένου, καθ' ὃ ἐν τοῖς συνθέτοις ἐπιχρατεῖ ἡ κυρία σημασία τοῦ προσδιοριζομένου συνθετικοῦ μέρους]: αὐτόθ. σ. 198 - 199. πβ. ἀριθ. 483.
- A [Περὶ τῶν λέξεων **κονεύω**, **ἀβέλτερος**]: αὐτόθ. σ. 201. πβ. 499 ἀριθ. 503.
- A [Περὶ τῶν λέξεων **τέμπλα**, **βεργάτης**, **ἀναρρωτήριον**, **ἀναρρωτικὴ ἄδεια**, **ἀναπαυτήριον**, **φιλόνικος**, **φιλονικῶ**, **φιλονικία**, **κοιτάξω**]: αὐτόθ. σ. 211. πβ. ἀριθ. 501.
- II Γλωσσολογικὰ ἔρευναι (Α'. **Δοξέναι** - δούδω. Β'. **Σήταια** - "Ητεία - Στεία. Γ'. **Ἀναπαυτήριον**, **ἀναρρωτήριον**, **ἀναρρωτικός**, **ἀναρρωτικὴ** (**ἄδεια**) **κλπ.** Δ'. **Φιλόνικος**, **φιλονικία**, **φιλονικῶ**. Ε'. **Ἄπλᾶ** ἀντὶ συνθέτων): Ἐπιστ. Ἐπετηροὶ 15 - 17 (1920/1921) 33 - 49 (= Γλωσσ. **Ἐρ.** σ. 33 - 34, 432 - 442).

1921

- II Zum **θάρρος**, **θαρρῶ** - **θάρος**, **θαρῶ**: Byz. - Neugriech Jbb. 2 (1921) 157 - 158.
- II Griechische Miszellen (I. **Ἀβέλτερος**. II. **ζαρώνω** = **ver-schrumpfen**, **zusammenziehen**. III. **κονάπι** - **κονεύω**. IV. Zum Verständnis einiger Komposita): Gl.11 (1921) 175 - 179.
- II Γλωσσολογικὰ καὶ λεξικογραφικὰ ἔρευναι (Α'. **Σαννάς** = ἀγοία αἴξ. Β'. **Κύπαρις** - **Γύπαρις**. Γ'. **Ἀχάρνα** - **Ἀρχάναι**. Δ'. Αιπομερῆ σύνθετα. Ε'. **Ἐθελοντήρ** - **ἐθελοντής**, **εὐθυντὲς** καὶ **χαλκοβατές**. Ζ'. Πολυδεύκεια): Ἐπιστ. Ἐπετηροὶ 18 (1921/1922) 1 - 18 (= Γλωσσ. **Ἐρ.** σ. 443 - 455).
- A [Περὶ τοῦ φήματος **δούδω** καὶ τοῦ τοπωνυμίου **Σητεία**]: Ἀθ. 33 (1921) 200. πβ. ἀριθ. 501.
- A [Περὶ τοῦ φήματος **ξέρω**]: αὐτόθ. σ. 204.
- A [Περὶ **Ιουλίου** **Πολυδεύκοντος**]: αὐτόθ. σ. 207.

1922

- II Über einige neugriechische Adjektiva wie **δ βεόμος**, **δ κρύος**, **δ σπλήνης** und dergleichen: Byz. - Neugriech. Jbb. 3 (1922) 362 - 363.

- Π 'Η ἐλληνικὴ γλῶσσα διὰ τῶν αἰώνων : 'Ημερολ. Μεγάλ. Ἐλλάδ. 509
1 (1922) 87 - 96.

1923

- Π Περὶ τῆς διαιρέσεως τῶν λέξεων εἰς τὰ γρωστὰ μέρη τοῦ λόγου : 510
'Αθ. 35 (1923) 125 - 130.
- Α [Περὶ τῆς διαιρέσεως τῶν λέξεων εἰς τὰ γρωστὰ μέρη τοῦ λό- 511
γου] : αὐτόθ. σ. 240 - 241 πβ. ἀριθ. 510.
- Α [Περὶ τοῦ τρόπου τοῦ σχηματισμοῦ ἀπλῶν λέξεων ἀπὸ συνθέτων, 512
περὶ τῶν λέξεων ἄντιξα καὶ δρόλυκον καὶ περὶ τῆς κατὰ τὸν
17ον αἰ. συγχύσεως παρακειμένου, ὑπερσυντελίκου καὶ ἀορίστου] :
αὐτόθ. σ. 255 πβ. ἀριθ. 524.
- Α [Περὶ τῆς ἔξελίξεως τῶν γλωσσικῶν στοιχείων. 'Ιντοῖ - Γιού-
χτας] : αὐτόθ. σ. 258 πβ. ἀριθ. 524. 513
- Π Νεοελληνικὰ μελέται (Α'. Λεξιλογικά. **σουφλῆ** τό, τὸ **τέμπλο** 514
καὶ ἡ **τέμπλα**. Νεωτέρα χρῆσις τοῦ ἀρθρον. **Αἴτιατικὴ** ἀντὶ¹
δυναματικῆς. 'Ηξεύρω καὶ (ἡ)ξέρω (ἐνεστῶτες ἐκ δευτέρων
ἀορίστων καὶ παρακειμένων καὶ ἀόριστοι β' ἐξ ἐνεστῶτων).
Β'. Τεχνολογικά. 'Η κρᾶσις - τὸ **κρασίον**. Γ'. Χάριν τῆς ἀλη-
θείας. 1. 'Ιωάννινα. 2. **Μυζηθρᾶς** - **Μυστρᾶς**. 3. 'Αρματω-
λοι. 4. Διαβάζω, δάσκαλος. 5. **Δαχτάρα**, λαχταρίζω. 6. **Κλού-**
βιος. 7. 'Ιστορία τῶν περὶ τοῦ κοιτάξω ἐτυμολογικῶν ἐρευνῶν.
"Αμε καλειά σου. Φουρνεύτιον) : Λεξ. Ἀρχ. 6 (1923) 1 - 31
(= Γλωσσ. "Ἐρ. σ. 503 - 529).
- Β Α. Κριάρη, Πλήρης συλλογὴ κρητικῶν δημωδῶν ἀσμάτων, 515
ἥρωϊκῶν, ἴστορικῶν, πολεμικῶν, τοῦ γάμου, τῆς τάβλας, τοῦ χο-
ροῦ κλπ. καὶ ἀπασῶν τῶν κρητικῶν παροιμῶν μετὰ μαντινάδων,
ἥτοι κρητικῶν δισύχων τῆς λύρας καὶ μεθ' ἐρμηνευτικῶν ὑπο-
σημειώσεων. 'Ἐν Ἀθήναις 1921 σ. 5 + 496 : αὐτόθ. σ. 482 - 497.
- Β Γ. Ζολώτα, 'Ιστορία τῆς Χίου. Τόμ. Α'. 'Ιστορικὴ τοπο-
γραφία καὶ γενεαλογία συνταχθεῖσα ἐπιμελείᾳ τῆς θυγατρὸς 516
αὐτοῦ Αἰμιλίας Κ. Σάρον. I. 'Ιστορικὴ τοπογραφία (μετὰ γεω-
γραφικοῦ χάρτου τῆς νήσου). 'Ἐν Ἀθήναις 1921: αὐτόθ.
σ. 498 - 500.
- Π Γλωσσικὰ καὶ λαογραφικά : Λαογρ. 7 (1923) 85 - 92 (= Γλωσσ. 517
"Ἐρ. σ. 456 - 462).

- Π *Griechische Miszellen (1. Δοξ-έναι, nicht δο-ξέναι. 2. "Ητεια - Σητεία - Στεία)*: Gl. 12 (1923) 61 - 63' πβ. ἀριθ. 501. 518
- Π *Neugriechisches (I. Σαννάς = ἀγρία αἴξ. II. Κυπαρισσιφᾶς - Κύπαρις - Γύπαρις. III. Ἀχάρων - Ἀρχάνες)*: αὐτόθ. σ. 148 - 150' πβ. ἀριθ. 504.
- Π *Λεξικογραφικά, γλωσσοπλασικά*: Ἡμερολ. Μεγάλ. Ἑλλάδ. 2 (1923) σ. 86 - 90. 520
- Π *Περὶ τοῦ ἐτύμου τῆς ἱατρικῆς λέξεως δρόλυνκος*: Τριακονταετ. P. Νικολαΐδ. 1923 σ. 260 - 264' πβ. ἀριθ. 524. 521

1924

- Σ *'Ακαδημεικὰ Ἀραγγώσματα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν γραμματικήν, ἔκδ. 2α, τόμ. Α'*, ἐν Ἀθήναις 1924, 8ον σελ. κβ' + 553' πβ. ἀριθ. 600. 522
Κρίσ.: P. Kretschmer, Gl. 15 (1927) 164.
- Σ *Kurze Antwort des Professor Dr. G. N. Hatzidakis auf den Inhalt der Schrift Ethnographie von Makedonien (Geschichtlich-nationaler, sprachlich-statistischer Teil) von Prof. Dr. Gustav Weigand*, Leipzig 1924, 16ον σελ. 12. 523
- Π *Μεθοδικὰ καὶ ἐτυμολογικὰ (Α'. Ἰντοῖ - Γιούχτας. Β'. Ἄντα, ἀντι, ἀντῖ, ἀντῖσα, ἀντῖποδας, ἀντικλήνια, ἀντικλα, ἀντέκλα πτ. Γ'. Σκανίζει. Δ'. Περὶ τοῦ ἐτύμου τῆς ἱατρικῆς λέξεως δρόλυνκος. Ε'. Ζφδιον - ζοῦδος, ἀξούδος. Τ'. Λίγωσι - γέμωσι. Ζ'. Παθητικαὶ μετοχαὶ μετὰ ἐνεργητικῆς σημασίας. Η'. Περὶ ἐλλιπετέρων χρήσεων καὶ περὶ τοῦ σχηματισμοῦ νεωτέρων ἐπιθέτων. Θ'. μάντις - μαντεᾶς. Ι'. Μεσσαρέα. ΙΑ'. Δάνειος ἐπίθετον. ΙΒ'. Διόρθωσις εἰς τὸν Ἀθήναιον. ΙΓ'. Ἀπαξ διὰ παντός*: Ἀθ. 36 (1924) 177 - 213, ἐπανόρθωσις καὶ προσθήκη σ. 282 - 283. 524
Κρίσ.: P. Kretschmer, Gl. 16 (1928) 182 - 183.
- Β *I. Bidez, F. Gumont, I. Heiberg, O. Lagercrantz, Catalogue des Manuscrits alchimiques Grecs, publié sous la direction de —. En appendice les recettes alchimiques du Godex Holkhamicus éditées par O. Lagercrantz*: αὐτόθ. σ. 284 - 288. 525

- A [Περὶ τῆς κατὰ διαφόρους χρόνους χρήσεως τῶν λέξεων Ἑλλὰς καὶ Ἑλληνες] : αὐτόθ. σ. 309 - 312. 526
- A [Περὶ τοῦ τρόπου χρονολογήσεως τῆς πρώτης ἐμφανίσεως γλωσσικοῦ υνος φαινομένου ἐν τῇ Ἑλληνικῇ] : αὐτόθ. σ. 320. 527
- A [Περὶ τῶν τσακωνικῶν λέξεων ἀθί, ἀθιά, ἀθοίνε καὶ ἀφούτσι] : αὐτόθ. σ. 322 πβ. ἀριθ. 537, 542. 528
- A [Περὶ τῆς ἀνάγκης συστηματικῆς μελέτης τῶν γλωσσικῶν ἰδιωμάτων τῶν ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας προσφύγων καὶ περὶ ἀτροσοφίῶν ἐν παπύροις] : αὐτόθ. σ. 325, 327. 529
- P Ein merkwürdiger Gen. Pl. auf -οῦντις : ByzZ. 24 (1924) 79 - 80. 530
- P Ἡ πρώτη ἀναγέννησις τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων : Ἐπετηρίς Βυζ. σπουδῶν 1 (1924) 196 - 198. 531
- P Ἰντοῖ - Γιούχτας : Streitberg - Festgabe, Leipzig 1924 σ. 119 - 120 πβ. ἀριθ. 524. 532
- P Γλωσσικά : Κυπρ. Χρον. 2 (1924) 1 - 3. 533
- P Καλῶς ὁρίσετε : Ἡμερολ. Μεγάλ. Ἑλλάδ. 3 (1924) σ. 99 - 103. 534
- Δ(Σ) Αἱ κρητικαὶ μελέται. Διάλεξις. Ἀθήνησι 1924, 80ν σελ. 13. 535

1925

- Σ Περὶ τοῦ ἑλληνισμοῦ τῶν ἀρχαίων Μακεδόνων, ἐν Ἀθήναις 1925, 16ον σελ. 39. 536
Κρίσ. : V. Beševliev, Maked. Pregled 3 (1927) 123 - 130. P. Kretschmer, Gl. 16 (1928) 171 - 173.
- P Ἐπιμολογικὰ καὶ μεθοδολογικὰ (Ἀθί, ἀθοίνε, ἀθιά, ἀφούτσι. Ὁ ἀτρακτος, δ ἄστε, οἱ ἄστοι καὶ οἱ ἄσοίτον) : Ἀθ. 37 (1925) 3 - 8.
Κρίσ. : P. Kretschmer, Gl. 18 (1930) 225.
- Eσ Ἀνταπάνησις πρὸς τὸν κ. Μανώλην Τριανταφυλλίδην : αὐτόθ. σ. 9 - 34. 538
- A [Περὶ τῶν λέξεων κρασί, ἡ μύτις, βυζῖ] : αὐτόθ. σ. 243 - 244 πβ. ἀριθ. 547. 539

- ΠΙ ‘Ελλάς καὶ Ἑλληνες: Ἡμερολ. Μεγάλ. Ἑλλάδ. 4 (1925) 540
97 - 110.
- Β G. Rohlf, *Griechen und Romanen in Unteritalien. Ein Beitrag zur Geschichte der unteritalischen Gräzität. Biblioteca dell'Archivum Romanicum Ser. II vol. 7. Genève, Olschki 1924. VIII u. 178 S. 8o. Mit 1 Karte u. 6 Abb.* : ByzZ 25 (1925) 373 - 376. 541
- ΠΙ ‘Αθήνα, αθηναί, αθηναίνε, αφούτσι im Zakonischen : IF 53 (1925) 542
65 - 68. πβ. ἀριθ. 537.
- Κρίσ. : P. Kretschmer, Gl. 16 (1928) 184.
- Δ Τὸ μυστικὸ τοῦ Κάστρου καὶ ἡ δρομασία τῆς πόλεως Πιάννινα : Ἐφημ. Ἑπειρος [ἐν Ἰωαννίναις] 15 Νοεμβρίου 1925. 543

1926

- Σ ‘Ο Ἑλληνισμὸς τῆς Μακεδονίας (Σύλλογος Μακεδονικῶν Μελετῶν), [ἐν Θεσσαλονίκῃ] 1926, σελ. 24. 544
- Δ(Σ) Διάλεξις, Ἀθῆναι 1926, 8ον σελ. 67. 545
- Δ(Σ) Διατί είμαι μὲν δημοτικοτής, ἀλλὰ δὲν γράφω τὴν δημότικήν, [Ἐν Θεσσαλονίκῃ] 1926, 8ον σελ. 23. 546
- ΠΙ Μεθοδολογικὰ καὶ ἐτυμολογικὰ (Κραστ. Η μύτι. Βυξί(ο)ν, βυξάνω κτλ. Κανῶν - κάνονας κτλ.) : Ἀθ. 38 (1926) 3 - 24. 547
- Β D. Hesselung-H. Pernot, *Chrestomathie néo-hellénique. Paris 1925, σελ. VIII, 220 (=Collection de l'Institut néo-hellénique de l'Université de Paris, Fascicule 4)*: αὐτόθ. σ. 225 - 226. 548
- Β E. Hermann, 1) *Silbenbildung im Griechischen und in den anderen indogermanischen Sprachen. Göttingen 1923 σ. XVI+381.* 2) *Litauische Studien. Eine historische Untersuchung schwachbetonter Wörter im Litauischen. Berlin 1926 σ. XVIII+423*: αὐτόθ. σ. 226 - 227. 549
- Β E. Kieckers, *Historische griechische Grammatik. I - II* 550
(φωνητική - τυπικόν), III - IV (σύνταξις). Berlin - Leipzig 1925 - 1926 σελ. 134 + 190 + 118 + 142: αὐτόθ. σ. 227 - 228.

- B S. Menardos, *Arbeiten zur zyprischen Grammatik (Sammelreferat)*: ByzZ 26 (1926) 388 - 391. 551
- Π *Elvai τὸ galimatias ἀληθῶς λέξις βυζαντιακή*; : Ἐπετηρὶς Βυζ. Σπουδῶν 3 (1926) 28 - 33. 552
- Π Ἐνταλώνω : αὐτόθ. σ. 248. 553
- Π *Kontós, κοντοπορεία usw.* : Festschrift Kretschmer, Wien 1926 σ. 35 - 38. 554
- Κρίσ. : P. Wahrmann, Gl. 17 (1929) 234.
- Π *Γλωσσικὰ (κόκκος, κουκκί, κουκκούτσι, κουκάρι κλπ.)* : Ἡμερολ. Μεγάλ. Ἑλλάδ. 5 (1926) 126 - 133. 555
- A *Περὶ τοῦ οήματος ξέρω* : Πρακτ. Ἀκ. Ἀθ. 1 (1926) 64 - 68. 556
- A *Περὶ τῆς γενέσεως καὶ χρήσεως γλωσσικοῦ τινος τύπου ἐν τῇ νέᾳ Ἑλληνικῇ (θὰ τὸ ξέρω, θὰ τὸ ξέρειαν κλπ.)* : αὐτόθ. σ. 143-145. 557
- A *Μικρὰ συμβολὴ εἰς τὴν ἴστορίαν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης* : αὐτόθ. σ. 214 - 221. 558
- Κρίσ. : P. Kretschmer, Gl. 18 (1930) 222.
- Δ Ἡ Ἡπειρος καλεῖ τοὺς ἔρευνητάς της : Ἡπειρωτ. Χρονικὰ 1 (1926) 5 - 6. 559
- B Ζ. Ἄναστασιόν, *Γεωργίου Γενναδίου βίος καὶ ἔργα*. A'. - B'. Παρίσιοι 1926 : αὐτόθ. σ. 102. 560
- Δ [Πρόλογος] : Ξενοφ. Φαρμακίδου, Κύπρια Ἐπη, Λευκοσία 1926 σ. ε' - ζ'. 561
- Δ *Mia συνέντευξις μὲ τὸν κ. Χατζιδάκινον ἐπὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος* : Ἐφημ. Νέα Ἀλήθεια (Θεσσαλονίκης) 7 Ὁκτωβρίου 1926. 562

1927

- Π *Συμβολὴ εἰς τὴν ἴστορίαν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης (περὶ τῆς γενικῆς)* : Ἀθ. 39 (1927) 56 - 72. 563
- Eσ *Ἀπάντησις πρὸς τὸν κ. διδάκτορα W. Beschewiew* : αὐτόθ. σ. 171 - 187. 564
- Κρίσ. : V. Beševliev, Maked. Pregled 4 (1928) 178 - 189.

- Α [Παρατηρήσεις εἰς ἐπιγραφὰς τοῦ Θ' αἰῶνος ἐκ Βουλγαρίας]: 565
αὐτόθ. σ. 257 - 258.
- Π Τσάκωνες: ByzZ 27 (1927) 321 - 324. 566
- Π Randbemerkungen: Byz. - Neugriech. Jbb. 5 (1927) 79. 567
- Π Etymologisches und Methodologisches (I. κρᾶσις = Mischung und κρασὶ = Wein. II. Ἡ μύτη = Nase. III. βυξίον - βυξάνω): Gl. 15 (1927) 139 - 146. πβ. ἀριθ. 547.
- Π Μικρὰ συμβολὴ εἰς τὴν ἰστορίαν τῆς μεσαιωνικῆς καὶ νεωτέρας γλώσσης (Α'. Φωνητικά. Β'. Περὶ τῆς μετοχῆς τοῦ παθητικοῦ παρακειμέρουν ἐν τῇ μεσαιωνικῇ καὶ νέᾳ Ἑλληνικῇ. Γ'. Die griechische Sprache in der urbulgarischen Inschriften von Dr. Beschewliew (Sonderabdruck aus den Jachrbüch. des National-museums für 1922-1925 Sofia) σ. 381 - 429 (= Γλωσσ. Ἐρ. σ. 60 - 72). Δ'. Max Vasmer, Ein russisch-byzantinisches Gesprächsbuch, Beiträge κλπ. Ε'. Σημειώσεις εἰς Φροτοντάτον): Ἐπετ. Φιλοσοφ. Σχολῆς Πανεπ. Θεσσαλον. 1 (1927) 3 - 43. 569
- Π Μικρὰ συμβολὴ εἰς τὴν ἰστορίαν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης: Ἡμερολ. Μεγάλ. Ἑλλάδ. 6 (1927) 135 - 143. 570
- Π Αἱ τοπωνυμίαι τοῦ χωρίου Μόρφιο: Περιοδ. Κρητ. Φιλολ. Συλλ. ἐν Χανίοις 1 (1927/1928) 3 - 7. 571
- Δ [Ἄργος ἐπὶ τῇ ἀναλήψει τῆς προεδρίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν]: Πρακτ. Ἀκ. Ἀθ. 2 (1927) 4 - 5. 572
- Α Περὶ μεταβιβαστικῆς διαθέσεως πολλῶν ογημάτων: αὐτόθ. σ. 16 - 21 (= Γλωσσ. Ἐρ. σ. 54 - 59). 573
- Δ Λόγος περὶ τῶν σπουδῶν καὶ τοῦ λεξικοῦ τῆς νέας ἑλληνικῆς γλώσσης: αὐτόθ. σ. 531 - 541. 574
- Β 'Ο πρῶτος τόμος τῶν «Ἡπειρωτικῶν Χρονικῶν»: Ἡπειρωτ. Χρονικὰ 2 (1927) 218. 575
- Δ Numerus clausus: Ἐφημ. Νέα Ἀλήθεια (Θεσσαλονίκης) 22 Φεβρουαρίου 1927. 576
- Δ Τὸ γλωσσικὸν ζήτημα: αὐτόθ. 25 Φεβρουαρίου 1927. 577
- Δ Τὸ ἔργον τῶν μαλλιαροκομμονυσιῶν: αὐτόθ. 11 Μαρτίου 1927. 578

- Δ Διὰ τὴν ἀγαποφὴν τῶν νέων : αὐτόθ. 15 Ἀπριλίου 1927. 579
 Δ Ὁ Ἑλληνικὸς σιρατός : αὐτόθ. 10 Ἰουνίου - 17 Ἰουνίου 1927. 580
 Δ Ὁ κομμουρισμὸς εἰς τὰ σχολεῖα μας : αὐτόθ. 24 Ἰουλίου - 1 Αὐγούστου 1927. Ἄδ. καὶ ἐφημ. Ἐστία 14 - 15 Μαΐου 1927. 581

1928

- Π (Α) Περὶ τῆς χρονολογικῆς πρὸς ἀλλήλους σχέσεως φωνητικῶν τυπῶν 582
 νόμων τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης : Ἀθ. 40 (1928) 3 - 11
 (= Γλωσσ. Ἐρ. σ. 26 - 32). πβ. ἀριθ. 606.
 Π Εἰς τὴν παραγωγὴν (*Σαμάρι. Πάσχω - πανθάνω καὶ πασχίζω.* 583
Γαμματίζω - ομαι = κάμπτω - ομαι. Φιλέλλην) : αὐτόθ. σ. 11 - 19.
 Εσ Ὁλίγαι λέξεις πρὸς τὸν κ. Π. Καρολίδην : αὐτόθ. σ. 19 - 25. 584
 Π *L'hellenisme de la Macédoine* : REG. 41 (1928) 390 - 415. 585
 Α Συμβολὴ εἰς τὴν ἴστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, περὶ τῶν μετοχῶν : Πρακτ. Ἀκ. Ἀθ. 3 (1928) 634 - 645. 586
 Δ Ἡ Ἑλληνικὴ Θράκη διὰ μέσου τῶν αἰώνων : Θρακικὰ 1 (1928) 587
 (1928) 1 - 2.
 Δ Ἐλευθέριος Τριανταφύλλου *Κούσης* : Ἀρχεῖον Πόντου 1 (1928) 588
 97 - 98.
 Δ Ἐπεισόδιον ἐκ τῆς μακραίωνος κρητικῆς τραγῳδίας : Ἡμερολ. 589
 Θεσσαλονίκης Μερόπης Τσιώμου 1928 σ. 65 - 66.

1929

- Π Μικραὶ συμβολαὶ εἰς τὴν ἴστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης (Α'). 590
 Περὶ τῆς ἡθικῆς γενικῆς ἐν τῇ νέᾳ Ἑλληνικῇ. Β'. Περὶ τῆς δρισικῆς ἀντωνυμίας ἀτός, καὶ περὶ τῶν αὐτοπαθῶν τὸν ἔαντόν μου, ἀπαντός μου, ἀπατός μου, καὶ περὶ τῆς παρὰ ταύτας γενικῆς μου, σου, του, μας, σας, των - τους ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ. Γ'. Περὶ τῆς συντάξεως τῶν παθητικῶν ρημάτων ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ. Δ'. Ἐτυμολογικά, ἀωρος, ἄγωρος, ἄγωρι, ἀγουρος - ἄγγουρος. Ἀρνεύω = ἡσυχάζω καὶ

ἀρνεύω = δεικνύω. *E'. καταργοῦνται ἢ καταργοῦσσινται:* ³Αθ. 41 (1929) 3-24.

Κρίσ.: P. Kretschmer, Gl. 20 (1932) 239 - 240.

- A [Περὶ τῆς κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα ἀπωλείας τῆς δοτικῆς καὶ περὶ τινων κατὰ διαλέκτους ποικιλιῶν τῆς λεγομένης *Κοινῆς*]: αὐτόθ. σ. 252 - 253. 591
- II Περὶ τῆς ἀνάγκης λεξικοῦ τῆς μεσαιωνικῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης: ³Επετηρίς Βυζ. Σπουδῶν 6 (1929) 14 - 16. 592
- II ***Ἀρνίο - ἀρνίο - ἀρνί** ἐν τῇ *Τσακωνικῇ*: αὐτόθ. σ. 44. 593
- II *Zur Entstehung einiger Verbalformen im Neugriechischen:* 594
Don. nat. Schrijnen, Nijmegen - Utrecht 1929 σ. 419 - 420.
- II **Μακεδόνες, Μακεδονία καὶ Μακεδονός:** Μακεδονικὸς ³Αγὼν 595
1 (1929) 9.
- Δ ***Ἀνυφώνησις:** Πρακτ. ³Ακ. ³Αθ. 4 (1929) (49). 596
- A Περὶ τῆς χρήσεως τῆς αἰτιατικῆς: αὐτόθ. σ. 10. 597
- A Περὶ τῆς δροθογραφίας τῆς νέας ἡμᾶν γλώσσης: αὐτόθ. σ. 54. 598
- A Περὶ τῆς χρήσεως τῶν παθητικῶν ρημάτων ἐν τῇ *τεωτέρᾳ* ³Ἑλ- 599
ληνικῇ: αὐτόθ. σ. 184 - 185.

1930

- Σ ***Ἀκαδημεικὰ Ἀναγγώσματα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν γραμματικήν,** ἔκδ. 2^a, τόμ. B', ἐν ³Αθήναις 1930, 80^ν σελ. τε' + 603[·] πβ. ἀριθ. 522. 600
- Κρίσ.: Γ. ***Αναγνωστόπουλος**, ³Αθ. 43 (1931) 213 - 216. P. Kretschmer, Gl. 22 (1934) 198.
- Π ***Ἀκμὴν - ἀγμὴν καὶ ἀκμὴν - ἀκομὴν - ἀκόμη - ἀκόμα κλπ.** ³Προσθήκη εἰς τὰ ἀνωτέρω: ³Αθ. 42 (1930) 79 - 85. 601
- Κρίσ.: P. Kretschmer, Gl. 22 (1934) 234 - 235.
- B A. Mirambel, *Étude descriptive du parler Maniote méridional par —, ancien professeur à l'Institut supérieur d'études françaises d'Athènes, professeur à l'École des langues orientales. Paris 1929 σελ. XII καὶ 268: αὐτόθ. σ. 86 - 110· πβ. ἀριθ. 621.* 602

- B *Π. Σπαρδωνίδος, Μελένικος, δὲ νεκρὸς μακεδονικὸς ἀρχίτης, Θεσσαλονίκη 1930, σ. 1 - 192 εἰς 8ον : αὐτόθ. σ. 255 - 257.* 603
- B *E. Kieckers, Historische lateinische Grammatik. I Teil. Lautlehre (mit Berücksichtigung des Vulgärlateins und der romanischen Sprachen) : αὐτόθ. σ. 254 - 255· πβ. ἀριθ. 620.* 604
- B *G. Rohlfs, Autochthone Griechen oder byzantinische Gräzität? (Revue de la linguistique Romane 4 (1928) 118 - 200) : DLZ 51 (1930) 499 - 501.* 605
- II *Über das chronologische Verhältnis einiger Lautgesetze des Altgriechischen zueinander : Gl. 18 (1930) 4 - 8· πβ. ἀριθ. 582.* 606
- II (A) *Περὶ τοῦ θησαυροῦ τῆς μεσαιωνικῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης : Ἐπετηρίς Βυζ. Σπουδῶν 7 (1930) 223 - 226 (= Γλωσσ. Ἑρ. σ. 13 - 16) = Actes du IIIe congrès international d'études Byzantines, Athènes 1932 σ. 62 - 65.* 607
- II (A) *Περὶ τῆς διαιρέσεως τῆς ιστορίας τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης εἰς διαφόρους περιόδους : αὐτόθ. σ. 227 - 230 (= Γλωσσ. Ἑρ. σ. 9 - 12)· πβ. Actes du IIIe congrès international d'études Byzantines, Athènes 1932 σ. 116.* 608
- II *Γόλος - Βόλος : αὐτόθ. σ. 231 - 233.* 609
Κρίσ. : N. B [e e s], Byz.-Neugriech. Jbb. 9 (1932) 434.
- II (A) *Einiges über das pontische Griechisch : Byz. - Neugriech. Jbb. 7 (1930) 383 - 387.* 610
- B *A. Τζαρτζάνον, Νεοελληνικὴ σύνταξις ἥτοι συντακτικὸν τῆς νέας Ἑλληνικῆς γλώσσης (δημοτικῆς καὶ κοινῆς δημιουργῆς) ἐν Ἀθήναις, ἐκδ. Κολάρος, 1928. Σελ. 1ε + 347, εἰς 8ον : αὐτόθ. σ. 179 - 181.* 611
- II *Alt- und Neugriechisches : ByzZ 30 (1930) 218 - 220.* 612
- II *Γλωσσολογικά περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ ἀναπτύξεως τῆς γλώσσης : 613
Κρητικὰ 1 (1930) 3 - 4.*
- Δ **Ἐπεισόδιον ἐκ τῆς κρητικῆς τραγῳδίας : αὐτόθ. σ. 113.* 614
- Δ *[Ἐπιστολή] : Ἰόνιος Ἀνθολογία 4 (1930) 105 - 106.* 615

1931

- Π *Μεθοδολογικά*: Ἀθ. 43 (1931) 38 - 40. 616
- Π *Ἐπιμολογικὰ καὶ μεθοδολογικὰ (Μαραγγιάζω (ἢ φωνητικὴ τροπὴ τοῦ πτυ εἰς φυ) καὶ τοῦ νδὶ εἰς νῆστον)*. *Βόλος - Γόλος*: αὐτόθ. σ. 186 - 196. 617
- B *N. Ἐλευθερίας Πελασγική Ελλάς, οἱ Προέλλητες*. Ἀθῆναι 1931 σελ. 351 εἰς 8ον: αὐτόθ. σ. 41 - 46. 618
- B *G. Rohlf's, Etymologisches Wörterbuch der unteritalienischen Gräzität. Mit 1 Karte*, Halle, Max Niemeyer 1930: αὐτόθ. σ. 197 - 202· πβ. ἀριθ. 622. 619
- B *E. Kieckers, Historische lateinische Grammatik. II. Formenlehre*, München (Max Hüber) 1931: αὐτόθ. σ. 202 - 203· πβ. ἀριθ. 604. 620
- B *A. Mirambel, Étude descriptive du parler maniote méridional*. Paris 1929. XII u. 268 S.: ByzZ 31 (1931) 363 - 370· πβ. ἀριθ. 602. 621
- B *G. Rohlf's, Etymologisches Wörterbuch der unteritalienischen Gräzität. Mit 1 Karte*, Halle, Max Niemeyer 1930. XLVIII, 394 S. 8ο: αὐτόθ. σ. 370 - 373· πβ. ἀριθ. 619. 622
- A *Καὶ πάλιν περὶ τοῦ δνόματος Μορέας*: Πρακτ. Ἀκ. Ἀθ. 6 (1931) 219 - 226 (= Γλωσσ. Ἑρ. σ. 46 - 53). 623
- Κρίσ.: F. D [ö1ger], ByzZ 32 (1932) 168.
- A *Περὶ τῆς ἴστορίας τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης*: αὐτόθ. σ. 400 - 408 (=: Γλωσσ. Ἑρ. σ. 1 - 8). 624

1932

- Π *Alt- und Neugriechisches (I. χειρ - χερσί - χερ - χερού - χέρις)*. *II. Ein possessivischer Akkusativ im Mittel- und Neugriechischen*: Gl. 20 (1932) 54 - 62. 625
- Κρίσ.: F. D [ö1ger], ByzZ 32 (1932) 169 - 170.
- Π *Καὶ πάλιν περὶ τῶν ἐλληνικῶν ἐπιθέτων*: Ἐπιστημολ. 1 (1932) 169. 626

- Π *Zur Beurteilung der homerischen Sprache*: RhM 81 (1932) 627
97 - 103· πβ. ἀριθ. 628.
Κρίσ.: P. Kretschmer, Gl. 22 (1934) 216 - 217.
- Α *Περὶ τῆς παρ' Ὀμήρῳ χρήσεως τῆς λωτικῆς καὶ αἰολικῆς διάλέκτου*: Πρακτ. Ἀθ. 7 (1932) 185 - 193 (= Γλωσσ. Ἑρ. σ. 17 - 25)· πβ. ἀριθ. 627.
- Β *E. Mayer, Grammatik der griechischen Papyri aus der Ptolemäerzeit, mit Einschluss der gleichzeitigen Ostraka und der in Aegypten verfassten Inschriften. Bd. I und II*. Berlin-Leipzig, de Gruyter: Byz.-Neugriech. Jbb 9 (1932) 203 - 204· πβ. ἀριθ. 632, 635, 646.
- Β *A. Mairhofer, Neugriechische Rückwanderer aus den romanischen Sprachen unter Einschluss des Lateinischen*. Athen 1931 (= Texte und Forschungen zur byzant.-neugriechischen Philologie herausgegeben von Prof. Dr. Nikos A. Bees (Βένης) No 10) XXIV+82 S. 8°: αὐτόθ. σ. 205 - 206.
- Β *A. Mirambel, Étude de quelques textes maniotes*. Thèse complémentaire pour le doctorat ès lettres présentée à la faculté des lettres de l'Université de Paris par —. Paris 1929: Ἀθ. 44 (1932) 257 - 262.
- Β *E. Mayer, Grammatik der griechischen Papyri aus der Ptolemäerzeit. Tόμ. B', τεῦχ. 2ον*, Berlin - Leipzig 1933 εἰς 8ον σελ. XIV+336: αὐτόθ. σ. 263 - 264· πβ. ἀριθ. 629, 635, 646.

1933

- Π *Μεθοδολογικά*: Ἀθ. 45 (1933) 182 - 192. 633
- Β *C. Arbenz, Die adjektiva auf -ιμος· ein Beitrag zur Wortbildung*, 1932, σελ. 123: αὐτόθ. σ. 192 - 196. 634
- Β *E. Mayer, Grammatik der griechischen Papyri aus der Ptolemäerzeit, mit Einschluss der gleichzeitigen Ostraka und der in Aegypten verfassten Inschriften. Band II, 2. Satzlehre. Analytischer Teil, zweite Hälfte, 2. Lieferung*. Berlin - Leipzig 1934, σελ. XVI+293 εἰς 8ον: αὐτόθ. σ. 373 - 374· πβ. ἀριθ. 629, 632, 646. 635

- Δ *Συμβολὴ τοῦ Κοραῆ εἰς τὴν μελέτην τῆς νέας Ἑλληνικῆς*: Πρακτ. 636
'Ακ. Ἀθ. 8 (1933) (45) - (49).
- Α *Συμβολὴ εἰς τὴν ἴστορίαν ἑλληνικῶν τυνων ἐπιθημάτων*: αὐτόθ. 637
σ. 335 - 343.
- Β *M. Λιονδάκη, Κρητικὲς μαντινάδες, κοιτικὴ ἔκδοση*, Ἡρά- 638
κλειο 1933: Ἐπιστημολ. 1 (1933) 396 - 398.
- Εσ *Καὶ πάλιν περὶ τοῦ Μορέως. B'*. Περὶ τῆς ἀπωλείας τοῦ τύπου 639
τῶν ἐθνικῶν δρυμάτων εἰς -εύς: αὐτόθ. σ. 235 - 240.
- Β *C. Buck, Comparative Grammar of Greek and Latin. Chi- 640
cago 1933 εἰς 8ον, σελ. XV+405*: αὐτόθ. σ. 250.
- Β *E. Kieckers, Einführung in die indogermanische Sprach- 641
wissenschaft, I. München, Max Hüber, 1933 σ. XVIII+193*:
αὐτόθ. σ. 374.

1934

- Σ *Γλωσσολογικὰ Ἐρευναι*, τόμ. Α', ἐν Ἀθήναις 1934, 8ον σελ. 642
η' + 644.
Κρίσ. : P. Kretschmer, Gl. 26 (1938) 47 - 48.
- Π *Miszellen zur griechischen Grammatik (I. Die Aoriste auf -εσσα. II. Bedeutungsentwicklung einiger Verben. III. Verba, die von Nomina auf -μα gebildet sind. IV. Über den Namen Μορέας (=Πελοπόννησος). V. Στῆμα - στάμα - στέμα)*: 643
Gl. 22 (1934) 128 - 135.

1935

- Π *Υπολείμματα (1. Ἰλερη, ἄπαλη κ.τ.λ. 2. Περὶ ἀφομοιώσεως 644
φωνηέντων ἐν τῇ N. Ἑλληνικῇ. 3. Κοιτάξω - κοιτῶ. 4. Ἀνω-
μαλίαι τινὲς ἐν τοῖς φωνητικοῖς νόμοις*: Ἀθ. 46 (1935) 3 - 8.
- Εσ *Μεθοδολογικὰ (Κοιτάξω - κοιτῶ)*: αὐτόθ. σ. 178 - 190. 645
- Β *E. Mayer, Grammatik der griechischen Papyri aus der 646
Ptolemäerzeit mit Einschluss der gleichzeitigen Ostraka und
der in Aegypten verfassten Inschriften. Band I. Laut- und*

Wortlehre. III. Teil: Stammbildung. Zweite umgearbeitete Auflage. Berlin - Leipzig (Walter de Gruyter καὶ Co) 1936 σελ. VIII+308: αὐτόθ. σ. 253' πβ. ἀριθ. 629, 632, 635.

- Π "Αλιξα und das Makedonische: Gl. 23 (1935) 268 - 270. 647

1936

- Π *Über zwei unregelmäßige Deminutiva im Neugriechischen: 648*
Gl. 25 (1936) 101.

1938

- Δ *Διὰ τὸν Κρῆτας: Ἐπετ. Ἐταιρ. Κρητ. Σπουδῶν 1 (1938) 1. 649*

ΑΓΓΕΛΙΚΗ Μ. ΜΑΛΙΚΟΥΤΗ